

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

INTELLIGENT MANAGEMENT

«ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը

սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

Կազմակերպ-իրավական ձևը

ՀՀ, Երևան, Կենտրոն, Ամիրյան փ., Շ 1

Հեռ.՝ +374 33100131

Էլ. փոստ՝ info@imgroup.am

Կայք՝ www.imgroup.am

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը

Փակ բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպ-իրավական ձևը

ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2

Հեռ.՝ (+37410) 56 11 11

Էլ.-փոստ՝ info@ameriabank.am

Կայք՝ www.ameriabank.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ
ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ
ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:

Արժեթղթերի տեսակը՝

Արժեթղթերի ձևը՝

Արժեթղթերի քանակը՝

Արժեթղթերի անվանական
արժեքը՝

Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝

Արժեկտրոնը՝

Շրջանառության ժամկետը՝

անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս (այսուհետ՝ Պարտատոմս)
ոչ փաստաթղթային

համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի

100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար

5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամին համարժեք

Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման
սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման
սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

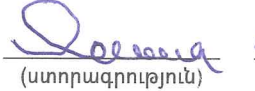
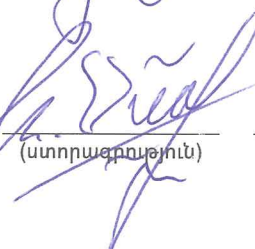
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	4
ՄԱՍ 1 ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	5
1.1 Տեղեկատվություն թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ	5
1.2 Թողարկողին և Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը	10
1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	15
1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին տեղեկություններ	15
1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր մասնակիցները	16
1.6 Առաջարկվող արժեթղթերի հիմնական վիճակագրական տվյալները	17
1.7 Արժեթղթերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը	18
1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը	18
1.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	18
ՄԱՍ 2 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	22
2.1 Ռիսկային գործոններ	22
2.2 Հիմնական տեղեկատվություն	24
2.3 Տեղեկատվություն՝ կապված առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) արժեթղթերի հետ	24
2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	36
2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	46
2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	47
2.7 Պարտավորություններ և սահմանափակումներ (կովենանտներ)	48
2.8 Պարտավորությունների չկատարման դեպք (Event of Default)	51
ՄԱՍ 3 ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	54
3.1 Անկախ աուդիտորներ	54
3.2 Ռիսկային գործոններ	54
3.3 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին	58
3.4 Բիզնեսի նկարագիրը	61
3.5 Թողարկողի կառուցվածքը	88
3.6 Թողարկողի հիմնական միջոցները	89
3.7 Զարգացման վերջին միտումները	90
3.8 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը	94
3.9 Թողարկողի կառավարման մարմինները և անդամները	95

3.10	Կառավարման մարմինների գործունեությունը	100
3.11	Հսկող անձինք	100
3.12	Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին	101
3.13	Լրացուցիչ տեղեկատվություն	102
3.14	Էական պայմանագրերը	102
3.15	Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը	103
3.16	Այլ տեղեկատվություն	103
ՄԱՍ 4	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	105
4.1	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը	105
4.2	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը	107
4.3	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Սահմանումներ	108
4.4	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Ֆինանսական հաշվետվություններ	110

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

<u>Արևշատ Մելիքսեթյան</u> (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի նախագահ/Տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>26.11.2025</u> (ամսաթիվ)
<u>Լևոն Ալթունյան</u> (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>26.11.2025</u> (ամսաթիվ)
<u>Մարիա Մելիքսեթյան</u> (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>26.11.2025</u> (ամսաթիվ)
<u>Նորայր Ալթունյան</u> (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>26.11.2025</u> (ամսաթիվ)
<u>Մասիս Վարդանյան</u> (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>26.11.2025</u> (ամսաթիվ)
«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ՝ ի դեմս Ամալիա Զաղացպանյանի (անուն, ազգանուն)	Տեղաբաշխող	 (ստորագրություն)	<u>26.11.2025</u> (ամսաթիվ)

Ստորագրությունները հավաստում են՝

<u>Արևշատ Մելիքսեթյան</u> (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի նախագահ/Տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>26.11.2025</u> (ամսաթիվ)
--	---	--	--------------------------------

ՄԱՍ 1ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է սույն ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն ծրագրային ազդագիրը (այսուհետ՝ նաև Ծրագրային Ազդագիր կամ Ազդագիր) և վերջինիս կից ներկայացվող փաստաթղթերն էլեկտրոնային տարբերակով www.imgroup.am և www.ameriabank.am կայքերից:

1.1 Տեղեկատվություն թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ

1.1.1 Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Լրիվ ֆիրմային անվանում

Հայերեն՝ «ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵԶՄԵՆԹ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

Ռուսերեն՝ Общество с ограниченной ответственностью “ИНТЕЛЛИДЖЕНТ МЕНЕДЖМЕНТ”

Անգլերեն՝ “INTELLIGENT MANAGEMENT” Limited liability company

Կրճատ ֆիրմային անվանում

Հայերեն՝ «ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵԶՄԵՆԹ» ՍՊԸ

Ռուսերեն՝ ООО “ИНТЕЛЛИДЖЕНТ МЕНЕДЖМЕНТ”

Անգլերեն՝ “INTELLIGENT MANAGEMENT” LLC

Պետական գրանցման վայր՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն, Ամիրյան փ., Շ 1

Պետական գրանցման համար՝	271.110.1277977
Գործունեության վայր՝	ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն, Ամիրյան փ., Շ 1

Կապի միջոցներ՝	Հեռ.՝ +374 33100131 Էլ. փոստ՝ info@imgroup.am Կայք՝ www.imgroup.am
----------------	---

Թողարկողին առնչվող հարցերի առաջացման դեպքում կարելի է դիմել. էլ. փոստ՝ info@imgroup.am, հեռ.՝ +374 33100131:

1.1.2 Թողարկողի համառոտ պատմությունը և ռազմավարությունը

«ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ նաև «Ընկերություն», «Խումբ» կամ «Թողարկող») ստեղծվել է 2022 թվականին՝ որպես դիվերսիֆիկացված ներդրումային և հոլդինգային ընկերություն, որը մասնագիտացած է առողջապահության և ապահովագրության էկոհամակարգերում բարձր ներուժ ունեցող ակտիվներում ներդրումներ կատարելու, այդ ակտիվները կառավարելու և զարգացնելու մեջ: Ընկերությունը ստեղծվել է՝ միավորելով խմբի մեջ գործող երկու հիմնական ընկերությունները՝ «ԷՖԵՍ» Ապահովագրական ՓԲԸ և «Արինտերլ» ՓԲԸ (գործում է «Վարդանանց նորարարական բժշկության կենտրոն» ապրանքանիշի ներքո): Այս միավորումը հնարավորություն է տալիս ապահովելու խմբի անդամ ընկերությունների գործառնական առավել բարձր արդյունավետություն, օգտագործել մեծ տվյալների վրա հիմնված վերլուծական կարողությունները և ստեղծել երկարաժամկետ արժեք՝ ինչպես կայացած, այնպես էլ հեռանկարային շուկաներում:

Ընկերության ռազմավարական նպատակներն են.

- Միասնական բրենդի և հեղինակության ամրապնդում,
- Կապիտալի ներգրավման արդյունավետության բարձրացում,
- Կապիտալի համակարգված բաշխում և միաձուլումների ու ձեռքբերումների (M&A) կարողությունների զարգացում,
- Ընդհանուր և համահունչ ռազմավարական աճի ուղղությունների մշակում և իրագործում,
- Ծախսերի և գործառնական սիներգիաների իրացում (ընդհանուր վարչական ծախսերի օպտիմալացում, կենտրոնացված գնումներ),
- Տաղանդների կառավարում և կարիերայի զարգացման հնարավորությունների ընդլայնում,
- Շահութաբերության և ներդրողների եկամուտների կայուն աճի ապահովում:

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ի ռազմավարությունը հիմնված է ներդրումային կարգապահության, գործառնական սիներգիաների և կայուն աճի սկզբունքների վրա: Խումբը ձգտում է ոչ միայն բարձրացնել առանձին բիզնեսների արդյունավետությունը,

այլև ստեղծել ամբողջական էկոհամակարգ, որտեղ առողջապահությունը, ապահովագրությունը և թվային նորարարությունները փոխլրացնում են միմյանց:

Ընկերությունը գործում է ռիսկերի կառավարման լուծումների ամբողջական արժեքային շղթայում՝ առաջարկելով տարբերակված ապահովագրական պրոդուկտներ, որոնք հարմարեցված են հաճախորդների բազմազան կարիքներին: Առողջապահական ակտիվների հետ համակցված՝ Ընկերությունը տրամադրում է ինտեգրված ծառայությունների շարունակականություն՝ ֆինանսավորման լուծումներից և բուժօգնությունից մինչև առողջության պահպանման և երկարակեցության ծրագրեր, ինչը Ընկերությանը դարձնում է առաջատար համապարփակ առողջապահական և ռիսկերի կառավարման լուծումների մատակարարման ոլորտում:

Խմբի առողջապահական ուղղությունը ներկայացնում է Ընկերության դուստր «Արինտերլ» ՓԲԸ-ն, որն այսօր Հայաստանի առաջատար մասնավոր բժշկական հաստատություններից է՝ միավորելով հարյուրավոր բժիշկների և ապահովելով բազմապրոֆիլ ծառայություններ ինչպես արտահիվանդանոցային (ամբուլատոր), այնպես էլ հիվանդանոցային (ստացիոնար) ծառայությունների ոլորտում:

Ապահովագրական ուղղությունը ներկայացնում է «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն (այսուհետ նաև՝ ԷՖԵՍ), որը շուկայում առաջատար է իր նորարարական թվային լուծումներով, ժամանակակից պրոդուկտներով և արագ ընդլայնվող հաճախորդների բազայով: Մասնավորապես, «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն առաջին ապահովագրական ընկերությունն է Հայաստանում, որը թողարկել է ժամանակակից մոբայլ հավելված, որի ներբեռնումները գերազանցում են 10,000-ը, շաբաթական ավելի քան 600 հատուցումների հայտեր ներկայացվում են օնլայն, և 1,200-ից ավել ամսական ակտիվ օգտատերեր բաժանորդագրվել են ամսական վճարումներով պրոդուկտների՝ հավելվածի միջոցով: Այսպիսով, «Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն համախմբում է փորձառություն, նորարարություն և ոլորտային սիներգիա:

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն գրանցված է ՀՀ, ք. Երևան, Ամիրյան փ., Շ 1 հասցեում:

1.1.3 Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը և դրա կառուցվածքը

Ընկերության կանոնադրական կապիտալն առ 30/06/2025թ. կազմել է 6,250,000 (վեց միլիոն երկու հարյուր հիսուն հազար) ՀՀ դրամ, որը բաղկացած է 2 հատ տեղաբաշխված բաժնեմասից՝ յուրաքանչյուրը 3,125,000 (երեք միլիոն հարյուր քսանհինգ հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Ընկերության տեղաբաշխված բաժնեմասերը լրիվ վճարված են: Թողարկողի մասնակիցների ցանկը (ներառյալ բաժնեմասերի չափերը) ներկայացված է [Ազդագրի 3.5.1 ենթագլխում](#):

1.1.4 Թողարկողի բիզնեսի նկարագիրը

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն հողի նկատմամբ և կառավարող ընկերություն է, որի հիմնական գործառնությունը դուրս տրվող ընկերությունների զարգացումը, ներդրումային կապիտալի բաշխումն ու կառավարման արդյունավետ համակարգերի ներդրումն ու ապահովումն է: Ընկերությունը գործունեություն է իրականացնում երեք հիմնական ուղղությամբ.

- Կապիտալի բաշխում
 - Բարձր ներուժ ունեցող ակտիվների բացահայտում և գնահատում, ներդրումային հնարավորությունների որոնում առողջապահության, ապահովագրության, ռիսկերի կառավարման և առողջության պահպանման թվային լուծումների, ենթակառուցվածքների ոլորտներում:
 - Նոր ընկերությունների, թվային և առողջապահական լուծումների և ենթակառուցվածքային նախագծերի մշակում և իրագործում:
 - Ներդրումներ զարգացման տարբեր փուլերում գտնվող ակտիվներում, որոնք ունեն ռազմավարական նշանակություն և սիներգիա խմբի մյուս ուղղությունների և դուրս տրվող ընկերությունների հետ:
- Ռազմավարական և կորպորատիվ կառավարում
 - Զարգացման երկարաժամկետ տեսլականի և ռազմավարության ձևավորում. Ընկերությունը սահմանում է խմբի անդամ ընկերությունների զարգացման ընդհանուր ուղղությունը և ապահովում է զարգացման ռազմավարության իրագործումը:
 - Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների ներդրում՝ թափանցիկության, համապատասխանության և արդյունավետության ապահովմանն ուղղված վերահսկող մեխանիզմների միջոցով:
 - Կապիտալի կառուցվածքի և ռիսկերի կառավարում՝ աճի հավասարակշռում ֆինանսական կարգապահության և կայունության հետ:
- Ակտիվների կառավարում
 - Դուրս տրվող ընկերությունների գործառնական կառավարում և ընդլայնում՝ կառավարման երկարաժամկետ փորձի, թիմի պրոֆեսիոնալիզմի և ընդհանուր ադմինիստրատիվ ֆունկցիաների տրամադրմամբ:
 - Օրգանական աճի և գործառնական արդյունավետության խթանում՝ տվյալահեն որոշումների և սիներգիաների կիրառմամբ:
 - Ռազմավարական միաձուլումներ և ձեռքբերումներ (M&A)՝ աճի արագացում նոր ակտիվների ձեռքբերմամբ և շուկայի կոնսոլիդացիայով:

Ընկերությունը իր դրամական հոսքերը ստանում է հետևյալ աղբյուրներից՝ դուրս տրվող ընկերություններից շահաբաժիններ, պոտենցիալ խորհրդատվական վճարներ դուրս տրվող ընկերություններից և ապագայում հնարավոր՝ բաժնեմասերի և

բաժնետոմսերի վաճառքից ստացվող եկամուտներ: Ընկերությունը, որպես հողիինգային և կառավարող ընկերություն, առևտրային գործունեություն չի իրականացնում, հետևաբար՝ «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ի գործունեության նկարագրությունը չի կարող լիարժեք լինել առանց հիմնական դուստր ընկերությունների նկարագրության:

«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց նորարարական բժշկության կենտրոն)

«Արինտերլս» ՓԲԸ-ն (այսուհետ նաև՝ Վարդանանց կամ Վարդանանց ՆԲԿ) Խմբի առողջապահական ուղղության դուստր ընկերությունն է, որն ապահովում է ախտորոշում, ամբուլատոր (արտահիվանդանոցային) և ստացիոնար (հիվանդանոցային) բուժօգնություն, կանխարգելիչ և երկարաժամկետ խնամք: Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ Ընկերությունը միավորում է ավելի քան 400 բժիշկների բազմապրոֆիլ թիմ և ունի 4 բուժկենտրոն Երևանում և մարզերում և հանդիսանում է Հայաստանի առաջատար մասնավոր առողջապահական հաստատություններից մեկը:

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ ՀՀ ապահովագրական շուկայի առաջատար ընկերություններից մեկն է՝ հիմնադրված 2023 թվականին: Ընկերությունը առաջարկում է ոչ կյանքի ապահովագրության լուծումներ՝ առողջության, ավտոմեքենայի, ճամփորդության, գույքի, պատասխանատվության և կորպորատիվ ապահովագրության ուղղությամբ: Թվային մոտեցման և արագ աճող հաճախորդների բազայի շնորհիվ «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն կարճ ժամանակում դարձել է շուկայի առաջատարներից մեկը:

«Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ

Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ «Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ-ն վերակազմակերպման փուլում է: Ակնկալվում է, որ մոտ ապագայում այն կդառնա Ընկերության 100% դուստր ընկերություն: «Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ-ն աջակցության (ասիստանս) ծառայություններ մատուցող ընկերություն է, որը մատուցում է շուրջօրյա բժշկական և ճանապարհորդական աջակցություն անհատների, ընտանիքների և կազմակերպությունների համար: Ծառայությունները ներառում են դեպքերի տրիաժ, բժշկական խորհրդատվություն, հիվանդանոցային ուղեգրեր, բժշկական փոխադրում և արտակարգ իրավիճակների համակարգում:

«Լենդլորդ» ՍՊԸ

«Լենդլորդ» ՍՊԸ-ն անշարժ գույքի ձեռքբերման և ենթակառուցվածքների զարգացման համար ստեղծված հատուկ նշանակության ընկերություն (Special Purpose Vehicle - SPV) է, որը պլանավորում է կառուցել նոր բազմաֆունկցիոնալ կենտրոն: Վերջինս հիմնականում կծառայի որպես Վարդանանցի նոր մասնաճյուղ և «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ գրասենյակ: Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ն գտնվում է վերակազմակերպման փուլում, և

ակնկալվում է, որ մոտ ապագայում իր 100% դուստր՝ «Վալեմ» ՍՊԸ-ն կմիանա «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ին, ինչի արդյունքում «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ն կդառնա «Վալեմ» ՍՊԸ-ի լիիրավ իրավահաջորդը:

«Պրեմիում Քոնսալթանթ» ՍՊԸ

«Պրեմիում Քոնսալթանթ» ՍՊԸ-ն ներխմբային հաշվապահական և խորհրդատվական ծառայություններ է մատուցում Ընկերության դուստր կազմակերպություններին:

1.1.5 Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը

Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը ներկայացված է [Հավելված 2-ում](#):

1.1.6 Թողարկողի խմբի կառուցվածքը

Թողարկողի խմբի կառուցվածքը հասանելի է [Ազդագրի 3.5.1](#) ենթագլխում:

1.1.7 Ակտիվների որակը

2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Թողարկողի ընդհանուր ակտիվների մեծությունը կազմել է 18 (տասնութ) միլիարդ ՀՀ դրամ: Նույն պահի դրությամբ կապիտալի համարժեքության գործակիցը (ընդհանուր կապիտալի հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվներին) կազմել է 12.7%:

1.2 Թողարկողին և Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը

1.2.1 Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Կարգավորման ռիսկ. Առողջապահության և ապահովագրության ոլորտները Հայաստանում ենթարկվում են խիստ վերահսկողության: Ընկերությունը և դուստր ընկերությունները պարտավոր են համապատասխանել ազգային և տեղական նորմերին, ներառյալ՝ լիցենզավորման, սանիտարահիգիենիկ, նորմատիվ կարգավորման, գործառնական ստանդարտների և անվտանգության կանոնակարգերին: Այս կարգավորումների էական փոփոխությունները, լիցենզիաների ստացման կամ թարմացման ուշացումը, կամ դրանց անհամապատասխանությունը կարող են հանգեցնել տուգանքների, գործառնական սահմանափակումների կամ հեղինակության վնասի: Բացի այդ, միջազգային տվյալների պաշտպանության օրենքներին (օրինակ՝ GDPR) համապատասխանությունը ներկայումս ունի մեծ կարևորություն: Տվյալների անվտանգության խախտումը կամ հաճախորդների

կոնֆիդենցիալ անձնական տեղեկատվության ոչ պատշաճ կառավարումը կարող է հանգեցնել ֆինանսական և իրավական հետևանքների: Ընկերությունը վստահորեն կառավարում է կարգավորման ռիսկը մասնագիտացված անձնակազմի շնորհիվ, թվային տեխնոլոգիաների կիրառման և կարգավորման առաջանցիկ սկզբունքների վաղ ներդրմամբ:

Մակրոտնտեսական ռիսկ. Ընկերության գործունեությունը սերտորեն կապված է երկրի մակրոտնտեսական իրավիճակի հետ: Տնտեսական անկայունության, արժույթի արժեզրկման կամ բարձր գնաճի ժամանակահատվածները կարող են նվազեցնել բնակչության գնողունակությունը, ինչը կարող է սահմանափակել Վարդանանցի ծառայություններից օգտվողների և ԷՖԵՍ-ի ապահովագրական պրոդուկտներից օգտվողների քանակը: Վճարումների ուշացումը կամ չկատարումը կարող է հանգեցնել իրացվելիության խնդիրների, ինչը կազդի Ընկերության գործառույթների ֆինանսավորման, նոր տեխնոլոգիաների ներդրման և անձնակազմի վերապատրաստման վրա:

Մրցակցային ռիսկ. Հայաստանում առողջապահության և ապահովագրության ոլորտները գնալով դառնում են ավելի մրցակցային: Նոր կլինիկաները, որոնք առաջարկում են մասնագիտացված կամ ավելի մատչելի ծառայություններ, ինչպես նաև ապահովագրական ընկերությունների նոր ծառայությունները կարող են նվազեցնել «Վարդանանց» ՆԲԿ-ի և «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ի մասնաբաժինը շուկայում: Հատկապես միջազգային գործընկերներ ունեցող խոշոր ընկերությունները կարող են գրավել շուկայի զգալի մասը: Մրցունակությունը պահպանելու համար Ընկերությունը մշտապես ներդրումներ է կատարում թվային և գործառնական տեխնոլոգիաների, անձնակազմի վերապատրաստման և որակի բարելավման ուղղությամբ:

Գործառնական ռիսկ. Ընկերության հաջողությունը մեծապես կախված է բարձր գործառնական արդյունավետությունից և մատուցվող ծառայությունների որակից:

Հիմնական գործառնական ռիսկերը ներառում են.

- Անձնակազմի խնդիրներ. Հայաստանում որակավորված մասնագետների հավաքագրումն ու պահպանումը դառնում է ավելի դժվար՝ կապված մասնագիտական արտագաղթի և ոլորտում մրցակցության հետ: Անհրաժեշտ անձնակազմի պակասը կարող է վնասել սպասարկման որակին և հաճախորդների գոհունակությանը:
- Ծառայությունների ընդհատումներ. Էլեկտրամատակարարման խափանումները, ՏՏ համակարգերի ձախողումները կամ մատակարարման շղթայի խնդիրները կարող են ժամանակավորապես դադարեցնել գործունեությունը, առաջացնելով եկամուտների կորուստ:

Ապահովագրական ոլորտի ռիսկեր. Խմբի ապահովագրական քիզնեսում առկա է ռիսկ, որ ապահովագրական հատուցումների պահանջների հաճախականության,

ակնկալվող չափի կամ ժամանակաշրջանի անսպասելի փոփոխությունները կարող են հանգեցնել եկամուտների նվազման: Ապահովագրական բիզնեսի ֆինանսական հոսքերի վրա էապես ազդում են այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են մակրոտնտեսական միտումները, բժշկական ծառայությունների գնաճը, դեմոգրաֆիկ փոփոխությունները, տեխնոլոգիական փոփոխությունները, ինչպես նաև վիճակագրական տատանումները: Խմբի ապահովագրական բիզնեսը պարբերաբար իրականացնում է պահանջների միտումների կանոնավոր վերագնահատում, որպեսզի վերանայվեն պայմանագրային պայմանները և հնարավորինս նվազեցվեն ռիսկերը:

Համաճարակների ռիսկ. Խումբը առողջապահության ոլորտի էական դերակատարներից է, և հնարավոր համաճարակները կարող են էապես ազդել Խմբի գործունեության վրա: Համաճարակները նախ կարող են առաջացնել Խմբի ընկերություններում գործառնական դժվարություններ՝ բավարար աշխատակազմի պահպանման և բնակիչների ու հիվանդների պաշտպանության տեսանկյունից: Հնարավոր համաճարակը կարող է նաև էապես փոխել բժշկական ծառայությունների կազմն ու եկամուտների կառուցվածքը: Համաճարակների արդյունքում կարող է տեղի ունենալ նաև հիվանդների արտառոց հոսք ստացիոնար ծառայություններ մատուցող կենտրոններում՝ ծանրաբեռնելով առկա ռեսուրսներն ու անձնակազմը, ինչպես նաև հաճախակի չեղարկումներ ամբուլատոր ծառայությունների մասով: Հնարավոր սահմանափակումներն ու կանոնակարգերը, որոնք նախատեսված են համաճարակների տարածումը կանխելու նպատակով բիզնես գործունեությունը սահմանափակելու համար, նույնպես կարող են զգալի ազդեցություն ունենալ Խմբի որոշ ընկերությունների եկամուտների և շահութաբերության վրա: Ապագա համաճարակները կարող են նաև կարճաժամկետ նվազեցնել ապահովագրական պահանջները, եթե հաճախորդները չկարողանան կամ չցանկանան օգտվել որոշ առողջապահական ծառայություններից: Նման իրավիճակներ տեղի են ունեցել ապահովագրական շուկայում COVID-19 համաճարակի ժամանակ: Խմբի դիվերսիֆիկացիան և առողջապահական ոլորտի համեմատական կայունությունը մեղմացնում են նման ռիսկերը, մասնավորապես՝ COVID-19 համաճարակի ժամանակ Վարդանանցի հասույթը տարեկան կտրվածքով (2021 թվականին 2020 թվականի համեմատ) ցուցաբերել է 75% աճ:

Հեղինակության ռիսկ. Խմբի և Խմբի ընկերությունների հաջողությունն էապես կախված է նաև բրենդից և հեղինակությունից: Հաճախորդները ծառայություններ մատուցողներին ընտրելիս մեծ նշանակություն են տալիս ընկերությունների համբավին: Ցանկացած բացասական տեղեկատվություն (անկախ նրանից՝ դա իրականությանը համապատասխանում է, թե ոչ), Խմբի կամ Խմբի ընկերությունների հետ կապված դատական գործընթացների, աշխատակիցների ոչ պատշաճ վարքագծի, գործառնական խափանումների, հաճախորդների տվյալների արտահոսքի կամ ոչ որակյալ ծառայություն մատուցելու վերաբերյալ, կարող է էական ազդեցություն ունենալ Խմբի ընկերությունների ծառայությունների նկատմամբ պահանջարկի և Խմբի

հասույթի վրա: Կարևորելով Խմբի ընկերությունների հեղինակությունը՝ Ընկերությունը մեծ ուշադրություն է դարձնում կայուն և էթիկապես ճիշտ բիզնեսավարման սկզբունքներին և իրականացնում է հասարակության հետ կապերի պրոակտիվ և արդյունավետ կառավարում:

Վարկային ռիսկ. վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Թողարկողի նկատմամբ: Թողարկողը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը կառավարելու համար (ինչպես ճանաչված ֆինանսական ակտիվների, այնպես էլ չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար), ներառյալ ապահովագրական և ներդրումային պորտֆելի ռիսկայնության կառավարման նորմատիվների սահմանումը, դրանց հետևումը և ներդրումային քաղաքականության պարբերական թարմացումները:

Իրացվելիության ռիսկ. իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Թողարկողը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտավորությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը բնորոշ չէ ֆինանսական կազմակերպություններին, այդ թվում՝ ապահովագրական ընկերություններին՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթ լինելով և ժամկետների անորոշությամբ: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության տարբերությունը կարող է նպաստել Թողարկողի գործունեության արդյունավետության և եկամտաբերության բարձրացմանը, սակայն դա միաժամանակ ստեղծում է իրացվելիության ռիսկ, որը կառավարվում է Թողարկողի և դուստր կազմակերպությունների կողմից՝ հիմնվելով լավագույն միջազգային և տեղական փորձի վրա: Մասնավորապես, ապահովագրական բիզնեսի իրացվելիության կառավարումը հիմնվում է ապահովագրողների ներդրումային գործունեությունը կարգավորող օրենսդրական նորմերի, ներդրումային պորտֆելի տարբեր տեսակի գործիքների առավելագույն ծավալների սահմանաչափերի, և բանկերի ու հետգնման պայմանագրերով կոնտրագենտների սահմանաչափերի վրա:

Թողարկողին առնչվող ռիսկերի մանրամասն նկարագրությունը կարող եք տեսնել Ազդագրի [3.2 գլխում](#):

1.2.2 Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Շուկայում Պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն՝ տոկոսադրույքների

բարձրացումը, այլ հավասար պայմաններում, հանգեցնում է Պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Վերաներդրման ռիսկը պայմանավորված է Պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ Պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր իրենց դրամական միջոցները Պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով պետք է փոխարկեն մի արժույթից մեկ այլ արժույթի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ Պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել Պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր:

1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Ընկերության ֆինանսական վիճակը էական բարելավման փուլում է հետևյալ գործոնների պատճառով:

- «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն, ինչպես նոր հիմնված ընկերություն, Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ գտնվում է արագ աճի և կայացման փուլում, և Ընկերության ղեկավարության կարծիքով մոտակա ամիսների ընթացքում կշարունակի ապահովագրավճարների և շահութաբերության աճը. 2025 թվականի առաջին կիսամյակում «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ի զուտ շահույթը կազմել է 343 միլիոն դրամ:
- 2024 թվականի ընթացքում ներդրվել են նոր ապահովագրական պրոդուկտներ միջազգային ապահովագրական ընկերությունների հետ համատեղ (մասնավորապես՝ շվեյցարական Swiss Re, իտալական Generali և գերմանական Allianz), որոնք եկամտի նոր և արագ աճող աղբյուր են ապահովում մոտակա ամիսների և տարիների ընթացքում:
- «Արինտերլև» ՓԲԸ-ն ավարտել է իր զարգացման կապիտալ ներդրումային ծրագիրը, որը սկսվել է 2022 թվականին, և որի արդյունքում ներդրվել է շուրջ 2.4 միլիարդ ՀՀ դրամ երկու նոր՝ Նանսեն և Քոչար մասնաճյուղերի ստեղծման, ներառյալ՝ շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների, սարքավորումների ձեռքբերման և անձնակազմի վերապատրաստման նպատակներով:
- 2025 թվականից ամբողջությամբ աշխատում են Վարդանանցի երկու նոր մասնաճյուղերը՝ Նանսեն և Քոչար:
- Ակնկալվում է. որ 2026 թվականից սպասվող առողջության համապարփակ ապահովագրության ներդրումը կավելացնի որակյալ բժշկական ծառայությունների պահանջարկը:
- Ընկերության արագ աճող դրամական հոսքերի մի մասը կուղղվի պարտքային բեռի օպտիմալացմանը և պարտքի սպասարկման թեթևացմանը:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին տեղեկություններ

Թողարկողի 2023 և 2024 թթ. ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացվել է «ԲԻԴԻՕ-Արմենիա» ՓԲԸ կողմից՝

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Դավիթ Անհաղթի փ., 2 23/6, բն. 7 տարածք
հեռ.՝ +374 60528899

կայք՝ <https://www.bdoarmenia.am/>:

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր մասնակիցները

Թողարկողի կառավարման մարմիններն են՝ Ընկերության ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով), Տնօրենների խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ) և գործադիր մարմինը՝ Տնօրենը:

Թողարկողի մասնակիցներն են՝

Մասնակից	Բաժնեմաս (<< դրամ)	Բաժնեմաս (%)
Արևշատ Մեդիքսեթյան	6,250,000 << դրամ	100%

Թողարկողի Խորհրդի կազմը՝

Անունը, ազգանունը	Պաշտոնը	Փորձառություն
Արևշատ Մեդիքսեթյան	Խորհրդի Նախագահ/Տնօրեն	Ապահովագրական ոլորտի կառավարիչ և գործարար (ավելի քան 25 տարվա փորձառություն)
Լևոն Ալթունյան	Խորհրդի անդամ	Ապահովագրական և առողջապահության ոլորտների կառավարիչ, գործարար և հանրային գործիչ (ավելի քան 35 տարվա փորձառություն)
Մարիա Մեդիքսեթյան	Խորհրդի անդամ	Միջազգային հարաբերությունների մասնագետ (ավելի քան 15 տարվա փորձառություն)
Նորայր Ալթունյան	Խորհրդի անդամ	Կլինիկական օրդինատոր, մասնագիտացմամբ բժշկ- ոնմատոլոգ (ավելի քան 5 տարվա փորձառություն)
Մասիս Վարդանյան	Խորհրդի անդամ	Ներդրումային կառավարիչ և ֆինանսիստ (ավելի քան 15 տարվա փորձառություն)

Թողարկողի գործադիր մարմնի կառուցվածքը՝

Անունը, ազգանունը	Պաշտոնը	Փորձառությունը ոլորտում
Արևշատ Մեդիքսեթյան	Տնօրեն	25 տարի

Թողարկողի աշխատակիցների ընդհանուր թիվն առ 30.06.2025թ. կազմել է 10: Խմբի և դուստր ընկերությունների աշխատակիցների ընդհանուր թիվն Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ կազմել է 836, այդ թվում՝ 597 աշխատակից «Արինտերլս» ՓԲԸ-ում (որից 378 բժշկական անձնակազմ), 178 աշխատակից «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ում, 46 աշխատակից «Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ-ում, 10 աշխատակից «Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ում, 3 անձ «Պրեմիում Քոնսալթանթ» ՍՊԸ-ում և 1-ական անձ «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ում և «Վալեմ» ՍՊԸ-ում:

1.6 Առաջարկվող արժեթղթերի հիմնական վիճակագրական տվյալները

Թողարկվող Պարտատոմսերն անվանական ոչ փաստաթղթային են, բաժանելի չեն և փոխարկելի չեն:

Պարտատոմսերի դիմաց տոկոսային եկամուտը վճարվելու է արժեկտրոնների տեսքով:

Պարտատոմսերի թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը դրամային արտահայտությամբ կազմում է առավելագույնը 5 (հինգ) միլիարդ ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է և/կամ ԱՄՆ դոլարը:

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու և մարվելու են համապատասխանաբար ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով:

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու և վճարվելու է համապատասխանաբար ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով:

Տեղաբաշխվող (վաճառվող) Պարտատոմսերի քանակը որոշվելու է Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

Մեկ Պարտատոմսի անվանական արժեքը ՀՀ դրամով թողարկվող Պարտատոմսերի դեպքում կազմում է 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, իսկ ԱՄՆ դոլարով թողարկվող Պարտատոմսերի դեպքում՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար: Ընկերությունը նախատեսում է Պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված միջոցների շուրջ 50%-ն (կամ 2.5 մլրդ ՀՀ դրամն) ուղղել զարգացմանն ուղղված կապիտալ ծախսերի իրականացմանը, նոր ծրագրերի և թվային նախագծերի ներդրմանը, իսկ մյուս 50%-ն (կամ 2.5 մլրդ ՀՀ դրամն)՝ առկա վարկային պարտավորությունների վերաֆինանսավորմանը:

1.7 Արժեթղթերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսայից) դուրս, ուղիղ վաճառքի միջոցով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու և ավարտելու օրը, ձեռքբերման գործընթացի մանրամասները և վաճառքի պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ կենտրոնական բանկ (այսուհետ՝ նաև՝ ՀՀ ԿԲ) են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 2 (երկու) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել առնվազն իր ինտերնետային կայքում:

1.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

1.9.1 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՄՓՈՓ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

հազ. դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2025թ. I-ին կիսամյակ (Աուդիտ չանցած)	2024թ. (Աուդիտ անցած)	2023թ. (Աուդիտ անցած)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից և գործառնական գործունեությունից հասույթ	8,101,990	13,522,294	4,361,430
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների և գործառնական գործունեության գծով ծախսեր	(5,886,468)	(8,125,655)	(2,830,996)
Համախառն շահույթ (վնաս)	2,215,522	5,396,639	1,530,434
Իրացման ծախսեր	(61,915)	(103,963)	(88,958)
Վարչական ծախսեր	(5,320,538)	(8,165,774)	(1,424,915)

Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	(3,166,931)	(2,873,098)	16,560
Գործառնական այլ եկամուտներ	3,476,935	2,628,987	61,440
Գործառնական այլ ծախսեր	(279,958)	(506,493)	(334,865)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	30,046	(750,604)	(256,864)
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	(202,927)	(914,640)	(567,854)
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	(202,927)	(914,640)	(567,854)
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(45,428)	132,223	35,998
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	(248,355)	(782,417)	(531,856)

1.9.2 ԱՄՓՈՓ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ

հազ. դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2025թ. I-ին կիսամյակ (Աուդիտ չանցած)	2024թ. (Աուդիտ անցած)	2023թ. (Աուդիտ անցած)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	75,752	42,568	271,007
Ավանդներ բանկերում	2,191,402	1,710,879	1,351,802
Ներդրումային արժեթղթեր	4,750,439	4,603,115	906,153
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	379,383	353,414	219,410
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով ակտիվներ	3,592,033	1,118,077	4,196
Տրված փոխառություններ	74,512	424,203	760,930
Պաշարներ	115,766	129,704	117,228
Այլ ակտիվներ	75,635	40,385	95,641
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման գծով	3,146	8,758	139,818
Հիմնական միջոցներ	5,316,974	4,957,771	2,809,174
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	1,716,796	2,130,467	1,685,736
Ոչ նյութական ակտիվներ	458,205	368,367	135,197
Գուդվիլ	1,950,839	1,950,839	1,950,839
Հետաձգված հարկային ակտիվ	295,849	248,690	128,063
Ընդամենը ակտիվներ	20,996,731	18,087,237	10,575,194
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	6,250	6,250	6,250
Կուտակված շահույթ	(1,214,064)	(1,133,027)	(543,930)
Էմիսիոն եկամուտ	2,698,911	2,698,911	2,698,911
Պահուստային կապիտալ	389,989	388,865	2,842
Չվերահսկվող բաժնեմաս	167,968	334,621	472,519
Ընդամենը սեփական կապիտալ	2,049,055	2,295,620	2,636,592
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	971,648	928,732	536,767
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	95,443	-	5,254
Վերադարձի պարտավորություն	198,091	217,165	-
Փաստաթղթային ակրեդիտիվ	-	-	100,411
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	3,085,270	2,245,718	-
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	32,682	27,600	83,870
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	4,946,906	3,130,216	939,338
Այլ պարտավորություններ	415,823	701,930	222,944
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	5,746,310	6,199,200	4,266,886
Վարձակալության պարտավորություններ	2,423,814	2,340,366	1,782,075

Թողարկված պարտքային արժեքթղթեր	1,031,689	-	-
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	-	690	1,057
Ընդամենը պարտավորություններ	18,947,676	15,791,617	7,938,602
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	20,996,731	18,087,237	10,575,194

1.9.3 ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՄՓՈՓ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

հազ.դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2025թ. I-ին կիսամյակ (Աուդիտ անցած)	2024թ. (Աուդիտ անցած)	2023թ. (Աուդիտ անցած)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	42,568	271,007	91,958
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(400,346)	1,570,162	1,163,322
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	440,156	(4,870,671)	(4,067,676)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	33,358	3,061,154	3,086,157
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(39,983)	10,916	(2,753)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	75,752	42,568	271,007

1.9.4 ԱՄՓՈՓ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԻՑՆԵՐ

Ցուցանիշի անվանումը	2025թ. I-ին կիսամյակ	2024	2023
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	-	-	-
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)	-11.4%	-31.7%	-
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)	-1.3%	-5.5%	-
Զուտ շահույթի մարժա (NPM)	-3.1%	-5.8%	-12.2%
Կապիտալի համարժեքության գործակից	0.10	0.13	0.25
Ֆինանսական կախվածության գործակից	9.24	6.88	3.01
Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	22.1	47.2	-
Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	16.5	7.7	-
Պաշարների շրջանառելիության գործակից	48.0	65.8	-
Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով	7.6	5.5	-
Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	2.2	7.2	-
Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	165.3	50.4	-

* Ներկայացված ցուցանիշները միջինացված են

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են [Հավելված 1-](#)
ում:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԱԶԴԱԳՐԻ
ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ
ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ
ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ
ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
(ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ)
ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ
ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԱԶԴԱԳՐԻ
ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ՄԱՍ 2 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային գործոններ

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի Պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման, ընդ որում՝ երկրորդային շուկայում Պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը, այլ հավասար պայմաններում, հանգեցնում է Պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի Պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են (կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ ժամանակամիջոցում) նվազել ներքին և միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են տատանվել և ժամանակի ընթացքում կարող են իջնել կամ բարձրանալ: Միևնույն ժամանակ ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ, անկախ շուկայում գների փոփոխություններից և սպասումներից, Թողարկողի կողմից վճարվող արժեկտրոնների և Պարտատոմսի մարման գումարային մեծություններն, արտահայտված թողարկման արժույթով, չեն փոփոխվում:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, որոնք Թողարկողի Պարտատոմսերը ձեռք կբերեն դրանք մինչև մարումը պահելու և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ, որը պայմանավորված է Թողարկողի Պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտներին առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավարության բացակայությամբ:

Ներդրողները նաև իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկը Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարման դեպքում (համաձայն Ազդագրի [2.3.9.1](#) կետի), որը պայմանավորված է վաղաժամկետ մարման գումարը առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավարության բացակայությամբ:

Ապացուցական և/կամ հարթակի փոփոխության ռիսկ: Հավանական է, որ Ազդագրով նախատեսված դեպքերում Պարտատոմսերի ետ գնման արդյունքում Թողարկողի Պարտատոմսերը այդ պահից ի վեր չբավարարեն Բորսայի ցուցական և/կամ առևտրին թույլտվության պայմաններին և կասեցվեն, ապացուցակվեն և/կամ թույլտվությունը դադարեցվի Բորսայի կողմից, և/կամ Պարտատոմսերը տեղափոխվեն Բորսայի այլ հարթակ, ինչի պարագայում Պարտատոմսերը չեն ունենա երկրորդական շուկայում շրջանառելիության հնարավորություն (այսինքն ներդրողները չեն կարողանա Պարտատոմսերը վաճառել երրորդ անձանց), և/կամ կսահամնափակվի Պարտատոմսերով գործարքների ծավալը (շուկայի խորությունը), և/կամ Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտները ներդրողների համար կառաջացնեն հարկային պարտավորություններ, և/կամ Պարտատոմսերը կսկսեն չբավարարել ներդրողների սպասումները կամ պահանջները՝ կապված ներդրումային որևէ չափանիշի հետ (ցուցական հարթակ, շրջանառության ծավալ և այլն):

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի Պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ Պարտատոմսերը իրենց անվանական արժեքով մարելու անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, որոնք իրենց դրամական միջոցները ԱՄՆ դոլարով կամ ՀՀ դրամով Պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով պետք է փոխարկեն մի արժույթից մեկ այլ արժույթի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը Պարտատոմսերը ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու նպատակով դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ (այսուհետ նաև Բորսա կամ Ֆոնդային բորսա), ինչպես նաև երկրորդային շուկայում Պարտատոմսերի իրացվելիությունն ապահովելու համար ներգրավելու է շուկա ստեղծող/ներ: Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ Պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել Պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով և ծավալով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր Պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր:

2.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Ընկերությունը նախատեսում է Պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված միջոցների շուրջ 50%-ն (կամ 2.5 մլրդ ՀՀ դրամն) ուղղել զարգացմանն ուղղված կապիտալ ծախսերի իրականացմանը, նոր ծրագրերի և թվային նախագծերի ներդրմանը, իսկ մյուս 50%-ն (կամ 2.5 մլրդ ՀՀ դրամն)՝ առկա վարկային պարտավորությունների վերաֆինանսավորմանը:

2.3 Տեղեկատվություն՝ կապված առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) արժեթղթերի հետ

2.3.1 Արժեթղթերի տեսակը և դասը

Թողարկվող Պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր են, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն: Թողարկվող Պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:

2.3.2 Երկիրը

Պարտատոմսերը թողարկվել են ՀՀ տարածքում՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի: Վեճերի և դատական գործընթացների առկայության դեպքերում վերջիններս կարգավորվելու են ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

2.3.3 Արժեթղթերի ձևը

Թողարկված Պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը կվարի «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ը (ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1 5-րդ հարկ, հեռ.՝ (+374) 60 615555)՝ ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) համապատասխան կանոնների և ընթացակարգերի:

2.3.4 Արժեթղթի անվանական արժեքը և քանակը

Մեկ Պարտատոմսի անվանական արժեքը ՀՀ դրամով թողարկվող Պարտատոմսերի դեպքում կազմում է 100,000 (հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, իսկ ԱՄՆ դոլարով թողարկվող Պարտատոմսերի դեպքում՝ 100 (հարյուր) ԱՄՆ դոլար: Թողարկվող և տեղաբաշխվող (վաճառվող) Պարտատոմսերի քանակը կհաշվարկվի Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

2.3.5 Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է և/կամ ԱՄՆ դոլարը:

2.3.6 Առաջարկվող արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Համաձայն ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝

- 1) առաջին հերթին բավարարվում են լուծարվող իրավաբանական անձի գույքի գրավով ապահովված պարտավորությունների մասով պարտատերերի պահանջները.
- 2) երկրորդ հերթին բավարարվում են այն քաղաքացիների պահանջները, որոնց առջև լուծարվող իրավաբանական անձը պատասխանատվություն է կրում նրանց կյանքին կամ առողջությանը վնաս պատճառելու համար՝ համապատասխան պարբերական վճարումների կապիտալացման միջոցով.
- 3) երրորդ հերթին վճարվում է աշխատանքային պայմանագրով աշխատող անձանց արձակման նպաստների, աշխատավարձի և հեղինակային պայմանագրերով վարձատրությունը.
- 4) չորրորդ հերթին մարվում է պետական բյուջե կատարվող պարտադիր վճարների պարտքը.
- 5) հինգերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում մնացած պարտատերերի հետ՝ բացառությամբ ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի.
- 6) վեցերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի հետ:

Յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: Թողարկողի կողմից առաջարկվող Պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են հինգերորդ հերթին:

Եթե լուծարումը պայմանավորված է Թողարկողի սնանկությամբ, ապա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով:

2.3.7 Արժեթղթերից բխող իրավունքները

Պարտատոմսերից բխող իրավունքներն են.

- 1) ստանալ Պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները և մարման գումարը՝ ըստ Ծրագրային Ազդագրով սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում Պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ գործողությունների կատարում չի պահանջվում և արժեկտրոնային եկամուտը/Պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվելու է ներդրողի բանկային հաշվին համաձայն Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի հետ կնքած Արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման եռակողմ պայմանագրի (այսուհետ՝ Եռակողմ պայմանագիր),
- 2) Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել Պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենսդրությամբ թույլատրվող գործողություններ,
- 3) Գրավադրել Պարտատոմսերը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
- 4) Իր ցանկությամբ օտարել Պարտատոմսերը Ֆոնդային բորսայում (Ֆոնդային բորսայում ցուցակված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) սահմանված կարգով, ընդ որում՝ ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ Օրենքով արգելվում է կարգավորվող շուկայից (Ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր,
- 5) Օրենսդրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներ:

Միաժամանակ Պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է Պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին, կատարել Պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենսդրությամբ նախատեսված այլ պարտականություններ:

2.3.8 Անվանական տոկոսադրույքը և այդ տոկոսների վճարման պայմանները

Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային անվանական եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային անվանական եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու և վճարվելու է համապատասխանաբար ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով:

Եթե Պարտատոմսերի արժեկտրոնային եկամուտների վճարումները հնարավոր չլինի փոխանցել դրանց սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին՝ պայմանավորված այն հանգամանքով, որ Թողարկողի և/կամ Թողարկողի վերահսկող բաժնետերերի նկատմամբ հայտարարվել է Պատժամիջոց¹ և վճարային համակարգը չի կարող մշակել Թողարկողի կողմից տրված ԱՄՆ դոլարով փոխանցման և վճարման հանձնարարականները, Թողարկողը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը Պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարման ենթակա գումարը ԱՄՆ դոլարով փոխանցելու համար:

Նման փոխանցման անհնարինության դեպքում Թողարկողն իրավունք ունի Պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին ԱՄՆ դոլարով արտահայտված՝ Պարտատոմսերի արժեկտրոնային եկամուտների վճարվելիք գումարները վճարել համարժեք ՀՀ դրամով:

ԱՄՆ դոլարից ՀՀ դրամ փոխարկումների համար հիմք կհանդիսանա վճարման օրվան նախորդող օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ նաև՝ ՀՀ ԿԲ) հրապարակած՝ արժույթային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքը:

Արժեկտրոնների հաշվարկման օրերը ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեկտրոնները Պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնը վճարման օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

¹ ԱՄՆ կառավարության, ՄԱԿ-ի, Եվրոպական Միության (կամ նրա անդամ պետություններից որևէ մեկի), Միացյալ Թագավորության, Շվեյցարիայի, Կանադայի, Ճապոնիայի կամ նշվածներից որևէ մեկի կառավարական հաստատությունների և գործակալությունների կողմից կիրառվող որևէ պատժամիջոց կամ սահմանափակող միջոցներ:

Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն Պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 23:59) դրությամբ Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը):

Արժեկտրոնների վճարումների համար նախատեսվող գումարներն անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին վճարվում են մինչև 0.01 ԱՄՆ դոլար ճշտությամբ՝ ԱՄՆ դոլարով Պարտատոմսերի դեպքում, և 0.1 ՀՀ դրամ ճշտությամբ՝ ՀՀ դրամով Պարտատոմսերի դեպքում (ընդ որում՝ կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնորդական թիվը):

Համաձայն եռակողմ պայմանագրի՝ Դեպոզիտարիան Թողարկողի հանձնարարությամբ և Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Թողարկողին մատուցում է արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման և արժեթղթերի մարման ծառայություններ: Արժեկտրոնի գումարները վճարվում են անկանխիկ ձևով: Դրամական միջոցների այն մասը, որը հնարավոր չի լինի փոխանցել արժեթղթերի սեփականատիրոջը և/կամ անվանատիրոջը Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում Պարտատոմսի սեփականատերերի ռեեստրի փակման օրվա դրությամբ ռեեստրում գրանցված բանկային հաշիվների բացակայության կամ դրանց ճշտման անհնարինության պատճառով, կվերադարձվի Թողարկողի համապատասխան բանկային հաշվին: Այնուհետև Թողարկողը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին բոլոր հնարավոր կապի միջոցներով հայտնաբերելու ու նրան վճարման ենթակա գումարը փոխանցելու համար: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում վճարման ենթակա գումարը մոծվելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Համաձայն եռակողմ պայմանագրի՝ Դեպոզիտարիան, արժեկտրոնի գումարների վճարման հիմքով, մինչև արժեկտրոնների վճարման օրվա 14:00 ՀՀ ԿԲ է ներկայացնում տեղեկատվություն Պարտատոմսի արժեկտրոնների վճարման փաստի մասին:

Արժեկտրոնի գումարի հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում հետևյալ բանաձևը՝

$$ԱԳ = (FV \times C) / k,$$

որտեղ՝

ԱԳ-ն արժեկտրոնի գումարն է,

FV- մեկ Պարտատոմսի անվանական արժեքն է,

C- տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,

k-ն մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում k=4, կիսամյակային վճարման դեպքում՝ k=2):

Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

- AI – կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,
- FV – մեկ Պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը, (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում k=4, կիսամյակային վճարման դեպքում՝ k=2),
- Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի Պարտատոմսերի համար համարվում է Actual/Actual-ը, ընդ որում՝
 - DCS – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2 - D1M1Y1];
 - DCC – արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3 - D1M1Y1];
 - D1M1Y1 – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/ արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է;
 - D2M2Y2 – գործարքի կատարման ամսաթիվն է;
 - D3M3Y3 – գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

2.3.9 Արժեթղթերի մարման ժամկետը և արժեքը

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Մեկ դրամային Պարտատոմսի մարման արժեքը 100,000 (հարյուր հազար) ՀՀ դրամ է, իսկ մեկ դոլարային Պարտատոմսի մարման արժեքը՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար:

Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվում է Պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը՝ ժամը 23:59-ին: Պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը (ժամը

23:59 դրությամբ) Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք:

Պարտատոմսերի մարման գումարները Պարտատոմսերի սեփականատերերին/անվանատերերին վճարվում են Պարտատոմսերի մարման օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա մարման գումարները վճարվում են մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Թողարկողը մարման գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ համաձայն Եռակողմ պայմանագրի: Դրամական միջոցների այն մասը, որը հնարավոր չի լինի փոխանցել արժեթղթերի սեփականատիրոջը և/կամ անվանատիրոջը Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում Պարտատոմսի սեփականատերերի ռեեստրի փակման օրվա դրությամբ ռեեստրում գրանցված բանկային հաշիվների բացակայության կամ դրանց ճշտման անհնարինության պատճառով, կվերադարձվի Թողարկողի համապատասխան բանկային հաշվին: Այնուհետև Թողարկողը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրող(ներ)ին բոլոր հնարավոր կապի միջոցներով հայտնաբերելու ու նրան վճարման ենթակա գումարը փոխանցելու համար: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը մոծելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Համաձայն Եռակողմ պայմանագրի՝ Դեպոզիտարիան, հիմք ընդունելով մարման գումարների վճարման փաստը, մինչև մարման գումարների վճարման օրվա ժամը 14:00 ՀՀ ԿԲ է ներկայացնում տեղեկատվություն Պարտատոմսի մարման գումարների փաստացի վճարման մասին:

ՀՀ դրամով Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են ՀՀ դրամով, իսկ ԱՄՆ դոլարով Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները՝ ԱՄՆ դոլարով:

Եթե Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները հնարավոր չլինի փոխանցել դրանց սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին պայմանավորված այն հանգամանքով, որ Թողարկողի և/կամ Թողարկողի վերահսկող բաժնետերերի նկատմամբ հայտարարվել է Պատժամիջոց և վճարային համակարգը չի կարող մշակել Թողարկողի կողմից տրված ԱՄՆ դոլարով փոխանցման և վճարման հանձնարարականները, Թողարկողը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը Պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարման ենթակա գումարը ԱՄՆ դոլարով փոխանցելու համար:

Նման փոխանցման անհնարինության դեպքում Թողարկողն իրավունք ունի Պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին ԱՄՆ դոլարով արտահայտված՝ Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարվելիք գումարները վճարել համարժեք ՀՀ դրամով:

ԱՄՆ դոլարից ՀՀ դրամ փոխարկումների համար հիմք կհանդիսանա վճարման օրվան նախորդող օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ հրապարակած՝ արժույթային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքը:

Հաշվի առնելով Պարտատոմսերի անվանական արժեքի արժույթը և Պարտատոմսերի մարման հետ կապված միջբանկային փոխանցումների անհրաժեշտությունը, ներդրողները պետք է նկատի ունենան, որ մարման գումարների փոխանցման (միջբանկային փոխանցումներ) հետ կապված հնարավոր միջնորդավճարների ծախսերը պետք է կատարվեն ներդրողի հաշվին, հետևաբար նման դեպքերում ներդրողները մարման գումարները կստանան պահումներով՝ ըստ միջնորդ բանկերում /առկայության դեպքում/ գործող սակագների:

2.3.9.1 Վաղաժամկետ մարում

Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարման հնարավորություն (թողարկողի կամ ներդրողի նախաձեռնությամբ (քոլ օպցիոն, փութ օպցիոն)) չի նախատեսվում:

Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում կարող է իրականացվել Ազդագրի [2.8 գլխով](#) ներկայացված դեպքում:

2.3.10 Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը

Արժեթղթերի եկամտաբերությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ սույն [Ազդագրի 2.4.3.1](#) կետում բերված բանաձևի համաձայն:

Պարտատոմսերի տարեկան եկամտաբերությունը (մինչև մարումը տարեկան եկամտաբերություն, yield to maturity, YTM) տեղաբաշխման ընթացքում լինելու է անփոփոխ և հավասար Պարտատոմսերի տարեկան արժեկտրոնային եկամտաբերությանը:

2.3.11 Նոր թողարկման մասին տեղեկատվություն

Պարտատոմսերի թողարկման/առաջարկի ծրագրի վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Թողարկողի միակ մասնակցի 2025թ. հոկտեմբերի 20-ի թիվ 10/26-1 որոշմամբ: Որոշմամբ ամրագրվել է այն առավելագույն ծավալը, որի շրջանակներում Թողարկողի առանձին որոշմամբ (որոշումներով) կարող է իրականացվել Պարտատոմսերի տեղաբաշխում (տեղաբաշխումներ): Պարտատոմսերի տեղաբաշխումներին վերաբերող վերջնական պայմանները հաստատվում են Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.3.12 Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը

Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ Պարտատոմսերի թողարկման/առաջարկի ծրագրի մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ (այսուհետ՝ Թողարկողի որոշում) Պարտատոմսերի թողարկման/տեղաբաշխման, ինչպես նաև Պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող Պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից, եթե նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ Օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի:

Թողարկողը պարտադիր դիմելու է Բորսա Պարտատոմսերը ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու համար, և համաձայն գործող օրենսդրության Պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն Բորսայում:

Ներդրողները կարող են իրենց ցանկությամբ օտարել Պարտատոմսերը Ֆոնդային բորսայում (ցուցակված և առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ Օրենքով սահմանված կարգով: Ընդ որում՝ ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ Օրենքով չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (Ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր: Սույն պահանջի ներքո ՀՀ ԿԲ-ն կարող է բացառություններ սահմանել ներքոնշյալ գործարքների համար.

- մասնավոր գործարքների համար, այն է՝ գործարքներ, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են,
- արժեթղթերի տեղաբաշխման նպատակով տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքների համար,
- կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթերի՝ այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու դեպքերի համար:

2.3.13 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկումը

Կարևոր ծանուցում: Չնայած այն հանգամանքին, որ Թողարկողը, իրականացնելով իր լավագույն ջանքերը և առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացնում է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվության ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների փոփոխության արդյունքում առաջացած լրացուցիչ ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

Թողարկողի Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտային հարկով (ֆիզիկական անձանց համար):

2.3.13.1 Պարտատոմսերից ստացվող եկամտի շահութահարկով հարկման կարգը և նկարագիրը

ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների, ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ՀՀ ԿԲ-ի: ՀՀ Հարկային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Հարկային օրենսգիրք) ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություն (այսուհետ՝ ռեզիդենտ կազմակերպություն) է համարվում այն կազմակերպությունը, որի գտնվելու վայրը հանդիսանում է ՀՀ-ն:

Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 18 (տասնութ) տոկոս դրույքաչափով:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Համաձայն Հարկային օրենսգրքի՝ հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում՝ ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ:

ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից վճարման աղբյուրի մոտ Հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 10 (տասը) տոկոս դրույքաչափով:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) 2025թ.-ի հունվարի 1-ից մինչև 2027թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ցուցակված (առևտրին թույլատրված) պարտատոմսերից մինչև 2027թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ստացված տոկոսների կամ մարելիս զեղչի ձևով ստացվող եկամուտների, ինչպես նաև նշյալ պարտատոմսերի օտարումից, այլ արժեթղթերով փոխանակումից կամ նման այլ գործարքներից ստացվող եկամուտների մասով ազատվում են շահութահարկի վճարումից:

2.3.13.2 Պարտատոմսերից ստացվող եկամտի՝ եկամտային հարկով հարկման կարգը և նկարագիրը

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ընդ որում՝ Հարկային օրենսգրքի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է ՀՀ-ում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ՀՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես, համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում, եթե ՀՀ-ում է գտնվում նրա տունը կամ այլ բնակարանը, ընտանիքը, մասնագիտական կամ այլ գործունեության հիմնական վայրը:

Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը:

Տոկոսագումարների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը:

Արժեկտրոնային պարտատոմսերի դեպքում եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսագումարների (արժեկտրոնային եկամուտների) յուրաքանչյուր վճարման դեպքում:

Զեղչատոկոսային (գրոյական արժեկտրոնով) պարտատոմսերի դեպքում եկամտային հարկը հաշվարկվում և պահվում է մարման ժամանակ ստացվող զեղչի նկատմամբ: Վերջինս հաշվարկվում է, որպես անվանական արժեքի և թողարկման գնի տարբերություն:

ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) 2025թ.-ի հունվարի 1-ից մինչև 2027թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ցուցակված (առևտրին թույլատրված) պարտատոմսերից մինչև 2027թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ստացված տոկոսների կամ մարելիս զեղչի ձևով ստացվող եկամուտները ազատվում են եկամտային հարկից: Բացառություն են կազմում միայն բանկերի թողարկած այն պարտատոմսերը, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը պակաս է երկու տարուց:

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի դրույթներին համաձայն իրականացված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար:

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի գծով), ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի գծով) համար հարկային գործակալ է հանդիսանում Թողարկողը:

2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 Առաջարկի պայմանները և վիճակագրությունը

Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսայից) դուրս, ուղղակի վաճառքի միջոցով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Տեղաբաշխման ընթացքում գործում են առաջարկից օգտվելու հետևյալ պայմանները.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողը վճարումը պետք է կատարի մինչև Պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ավարտը՝ Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացման հիմքով: Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պարշաճ կերպով կատարված համապատասխան բանկային հաշվին դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարականները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ բանկային հաշվի վրա մնալը՝ մինչև Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում, և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Բանկային փոխանցման միջոցով Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի Պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$V = P * Q$, որտեղ՝

- V -ն Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի Պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է:

- *P-ն Պարտավորումների ձեռք բերման հայտի Բանկ ներկայացման օրվա դրությամբ Պարտավորմանի գինն է, որը հաշվարկվում է [Ազդագրի 2.4.3.1](#) կետի համաձայն:*
- *Q-ն Պարտավորումների այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:*

2.4.1.1 Առաջարկի ընդհանուր ծավալը

Պարտատոմսերի թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է առավելագույնը 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ:

Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման ծավալը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.2 Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս մաժոր):

Եթե առկա են հետ վերադարձման ենթակա դրամական միջոցներ, ապա դրանք վերադարձվում են Տեղաբաշխողի կողմից՝ հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո՝ 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար:

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է Ծրագրային Ազդագրի լրացում, որը կապված է Ծրագրային Ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված

արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է Տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը չի կարող ավելի կարճ լինել, քան 5 (հինգ) աշխատանքային օրը՝ Ծրագրային Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո, իսկ արժեթղթերի հետգնումը և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված դրամական միջոցների վերադարձը պետք է իրականացվեն հետգնման պահանջը ներկայացնելուց հետո՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ Օրենքի համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ 1 (մեկ) աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Տեղաբաշխողը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2.4.1.3 Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացը

Տեղաբաշխմանը մասնակցելու համար ներդրողները պետք է կատարեն հետևյալ քայլերը.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին ներկայացնեն Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը, որով կհավաստեն Պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պարտաստականությունը, և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք լրացնում են հայտ-հանձնարարականում նշված դաշտերը, որոնց լրացումը պարտադիր է հայտ-հանձնարարականի վավերականությունն ապահովելու համար:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականները կհրապարակվեն Տեղաբաշխողի և/կամ Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքերում: Հայտ-հանձնարարականն առնվազն պետք է պարունակի հետևյալ տեղեկությունները.

- Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը,
- Գործարքի օրը (ձեռքբերման դիմաց փաստացի վճարման օրն է),

- Ներդրողի տվյալները.
 - ֆիզիկական անձանց (անհատ ձեռնկարկատերերի) դեպքում՝ անունը և ազգանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները, գրանցման վայրը, ռեզիդենությունը
 - իրավաբանական անձանց դեպքում՝ անվանումը, գրանցման համարը, գտնվելու վայրը, ՀՎՀՀ-ն, ռեզիդենությունը
- Ներդրողի բանկային վավերապայմանները
 - արժեթղթերի հաշվի համարը և արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը
- ձեռքբերվող պարտավորումների տվյալները
 - պարտավորմանի գինը
 - պարտավորումների քանակը
 - վճարման ենթակա ընդհանուր գումարը

Լրացված և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին առաքված ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված ծավալի Պարտավորումների ձեռքբերման համար համապատասխան դրամական միջոցները ներդրողների կողմից պետք է մուտքագրվեն թողարկման նպատակով բացված հաշվեհամարին (այսուհետ՝ Թողարկման հաշվեհամար) մինչև հայտ-հանձնարարականի ձեռքբերման օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականը կհամարվի վավեր պատշաճ առաքման և համապատասխան վճարի կատարման հիմքով (այսուհետ՝ Վավեր հայտ-հանձնարարական):

Սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում ներկայացված ձեռքբերման օրվա ավարտից հետո, ինչպես նաև Պարտավորումների տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո Թողարկման հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են ետ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է Տեղաբաշխողի հետ ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով.

Օնլայն եղանակով՝ • Տեղաբաշխողի MyAmeria հավելվածի MyInvest հարթակի միջոցով էլեկտրոնային հայտ ներկայացնելու միջոցով
Առձեռն՝

- այցելելով Տեղաբաշխողի որևէ մասնաճյուղ² և հաճախորդի մենեջերների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը

Էլեկտրոնային փոստ՝ CapitalMarkets@ameriabank.am

Տեղաբաշխողը Վավեր հայտ-հանձնարարական ներկայացրած անձին նույնականացնելու նպատակով վերջինից կարող է պահանջել հավելյալ տեղեկատվություն/փաստաթղթեր:

Վավեր հայտ-հանձնարարականները բավարարվում կամ մերժվում են այն ներկայացնելու օրվան հաջորդող մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Վավեր հայտ-հանձնարարականները կարող են մերժվել, եթե փոխանցված դրամական միջոցները չեն համապատասխանում փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման ոլորտը կարգավորող միջազգային և/կամ ՀՀ օրենսդրության պահանջներին և/կամ Տեղաբաշխողի ներքին նորմատիվ ակտերին, ինչպես նաև Ազդագրով նշված դեպքերում:

Պարտատոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

2.4.1.4 Առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորությունը

Տեղաբաշխման ընթացքում առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորություն (ինչպես նաև այդ պարագայում ներդրողների կողմից վճարված գումարները հետ վերադարձնելու եղանակը և ձևը) կարող է նախատեսվել Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում տեղաբաշխման կարգով պայմանավորված՝ հնարավոր է Պարտատոմսերի ձեռքբերման որևէ հայտ-հանձնարարականի և/կամ հայտ-հանձնարարականների մասնակի բավարարում:

Մասնակի բավարարման դեպք կարող է առաջանալ, երբ հայտ-հանձնարարականում նշված ձեռքբերվող Պարտատոմսերի քանակը գերազանցում է հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելու պահին առկա տեղաբաշխման ենթակա Պարտատոմսերի մնացորդային քանակը:

² Մասնաճյուղերի գործառնական օրերը և ժամերը ներկայացված են հետևյալ հղմամբ՝ <https://ameriabank.am/service-network>:

Միաժամանակ ներկայացված հայտ-հանձնարարականների դեպքում, եթե հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող Պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա Պարտատոմսերի մնացորդային քանակը, ապա տվյալ հայտ-հանձնարարականները բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող Պարտատոմսերի ընդհանուր քանակում յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականով նշված ձեռքբերվող Պարտատոմսերի քանակի մասնաբաժնի:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

2.4.1.5 Հայտը հետ կանչելու ժամանակաշրջանը

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում (մինչև Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացման օրվա ավարտը) համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը:

Ներդրողները Պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց և Տեղաբաշխողի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց հետո դրանք չեն կարող ետ կանչել:

2.4.1.6 Նվազագույն և առավելագույն գումարները

Թողարկման ընթացքում կարող են լինել Պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակական և գումարային սահմանափակումներ, եթե նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.7 Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելը

Թողարկվող Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են Թողարկման հաշվեհամարին: Վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված համապատասխան բանկային հաշվին դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի

Օպերատորից՝ Տեղաբաշխողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:

Տեղաբաշխողն իրավունք ունի Պարտատոմսեր ձեռք բերել ցանկացող անձի կողմից Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի Պարտատոմսեր ձեռք բերելու համար Թողարկման հաշվեհամարին փոխանցված դրամական միջոցները չկրեդիտագրել Թողարկման հաշվեհամարին, չտալ համապատասխան հանձնարարական Դեպոզիտարիային Պարտատոմսերի թողարկման հաշվից Պարտատոմսերը ձեռք բերել ցանկացողի արժեթղթերի հաշվին փոխանցելու համար, եթե փոխանցված դրամական միջոցները չեն համապատասխանում փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման ոլորտը կարգավորող միջազգային և/կամ ՀՀ օրենսդրության պահանջներին և/կամ Տեղաբաշխողի ներքին նորմատիվ ակտերին: Նման իրավիճակում Տեղաբաշխողն իրավունք ունի մերժել հայտ-հանձնարարականը, իսկ փոխանցված դրամական միջոցները ետ փոխանցել, որի հետ կապված ֆինանսական ծախսերը կրում է Պարտատոմսեր ձեռք բերել ցանկացող անձը: Տեղաբաշխողի կողմից բանկային փոխանցմամբ ստացված և չընդունված դրամական միջոցների ետփոխանցման/ետդարձման ծառայության սակագինը հրապարակված է Տեղաբաշխողի ինտերնետային կայքում: Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ բացի Տեղաբաշխողի կողմից գանձվող ծառայության վճարից, Թողարկման հաշվեհամարին փոխանցված դրամական միջոցները Տեղաբաշխողի կողմից նույն վավերապայմաններով ետ փոխանցելու դեպքում հնարավոր են նաև ծառայության դիմաց գանձումներ միջնորդ բանկերի և շահառուի բանկի կողմից:

Ներդրողի՝ ձեռքբերված Պարտատոմսի նկատմամբ սեփականության իրավունքը ծագում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված այլ պահառուի մոտ ներդրողի անունով այդ Պարտատոմսի գրանցման պահից:

Պարտատոմսերը փոխանցվում են ներդրողի արժեթղթերի հաշվին համապատասխան հայտ-հանձնարարականի բավարարման օրը:

2.4.1.8 Առաջարկի արդյունքների հրապարակումը

Տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում Տեղաբաշխողի և/կամ Թողարկողի պաշտոնական կայքում:

2.4.1.9 Նախապաքսվության իրավունքը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների հերթականության և դրանց դիմաց կատարված վճարման առկայության, այսինքն առաջնահերթություն ունի այն

ներդրողը, ում հայտ-հանձնարարականն ավելի վաղ է ստացվել և միաժամանակ վճարումը թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված Թողարկման հաշվեհամարին առկա է:

Թողարկվող Պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:

2.4.2 Տեղաբաշխման պլանը

2.4.2.1 Ներդրողների խմբերը

Առաջարկն արվում է ՀՀ-ում՝ առանց ներդրողների մասով որևէ սահմանափակումների:

2.4.2.2 Հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը

Ներդրողները Տեղաբաշխողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտ-հանձնարարականի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Տեղաբաշխողին է ներկայացրել Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական(ներ)ը: Բացառություն է կազմում միայն Տեղաբաշխողի MyInvest հարթակի միջոցով տրամադրված էլեկտրոնային հայտերի դեպքը, երբ հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը տրամադրվում է Տեղաբաշխողի համակարգում գրանցված ներդրողի էլեկտրոնային հասցեին:

2.4.3 Առաջարկի գինը

2.4.3.1 Արժեթղթերի գինը

Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ՝

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

DP - Պարտատոմսի գինն է,

DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C - տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,

Y - մինչև մարում եկամտաբերություն:

Մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար, ըստ օրերի, Պարտատոմսերի վաճառքի գինը կիրառարակվի առնվազն Տեղաբաշխողի ինտերնետային կայքում:

Բանկային փոխանցման միջոցով Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Ներդրողները պարտավոր են նաև Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական արժեթղթերի հաշիվ և կրել վերջինիս հետ կապված ծախսերը:

2.4.4 Տեղաբաշխումը

2.4.4.1 Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Ազդագրի ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացման պահին երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու համաձայնություն առկա չէ Թողարկողի և Տեղաբաշխողի միջև:

2.4.4.2 Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու կապակցությամբ Թողարկողը կնքել է «Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման մասին» պայմանագիր «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի հետ (ՀՀ, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2):

Համաձայն կնքված պայմանագրի՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն իրականացնելու է Պարտատոմսերի տեղաբաշխում չերաշխավորված եղանակով:

Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ.

- հայտարարված տեղաբաշխման ծավալը կարող է ամբողջությամբ չտեղաբաշխվել, այսինքն կարող է տեղի ունենալ թերտեղաբաշխում,
- անկախ տեղաբաշխման ավարտին Պարտատոմսերի փաստացի տեղաբաշխված ծավալից՝ տեղաբաշխումը համարվում է կայացած:

2.4.4.3 Տեղաբաշխման պայմանները

Համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի հետ կնքած «Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման մասին» պայմանագրի՝ Թողարկողը պարտավորվել է Տեղաբաշխողին վճարել Տեղաբաշխման վճար՝ տեղաբաշխված Պարտատոմսերի անվանական ծավալի 1%-ի (մեկ տոկոսի) չափով:

2.4.4.4 Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիրը

Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքվել:

2.4.4.5 Վճարում ընդունող բանկերը և պահառուները

Պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ում (ՀՀ, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2) բացված Թողարկման հաշվեհամարին: Եթե ներդրողը Պարտատոմսերի ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

Թողարկողի Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրավար՝ վերջինիս համակարգում գործող որևէ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ:

Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ Պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով:

Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 26/1, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ (+374) 60 615555):

Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատորը «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն է:

Մինչև Պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշիվ:

Տեղաբաշխողն իրավունք ունի Պարտատոմսեր ձեռք բերել ցանկացող անձի կողմից Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի Պարտատոմսեր ձեռք բերելու համար Թողարկման հաշվեհամարին փոխանցված դրամական միջոցները չկրեդիտագրել Թողարկման հաշվեհամարին, չտալ համապատասխան հանձնարարական Դեպոզիտարիային Պարտատոմսերի թողարկման հաշվից Պարտատոմսերը ձեռք բերել ցանկացողի արժեթղթերի հաշվին փոխանցելու համար, եթե փոխանցված դրամական միջոցները չեն համապատասխանում փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման ոլորտը կարգավորող միջազգային և/կամ ՀՀ օրենսդրության պահանջներին և/կամ Տեղաբաշխողի ներքին նորմատիվ ակտերին: Նման իրավիճակում Տեղաբաշխողն իրավունք ունի մերժել հայտ-հանձնարարականը, իսկ փոխանցված դրամական միջոցները ետ փոխանցել, որի հետ կապված ֆինանսական ծախսերը կրում է Պարտատոմսեր ձեռք բերել ցանկացող անձը: Տեղաբաշխողի կողմից բանկային փոխանցմամբ ստացված և չընդունված դրամական միջոցների ետփոխանցման/ետդարձման ծառայության սակագինը հրապարակված է Տեղաբաշխողի ինտերնետային կայքում: Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ բացի Տեղաբաշխողի կողմից գանձվող ծառայության վճարից, Թողարկման հաշվեհամարին փոխանցված դրամական միջոցները Տեղաբաշխողի կողմից նույն վավերապայմաններով ետ փոխանցելու դեպքում հնարավոր են նաև ծառայության դիմաց գանձումներ միջնորդ բանկերի և շահառուի բանկի կողմից:

2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 Առևտրին թույլտվությունը

Պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում Թողարկողը պարտադիր դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված Պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու համար: Ընդ որում՝ Պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու հայտը կարող է չբավարարվել Բորսայի կողմից:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո 6-ամսյա ժամկետում առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ: Չեղյալ համարելու վերաբերյալ Թողարկողի որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում Թողարկողը ետ է գնելու Պարտատոմսերն իրենց

առաջարկի գնով (ներառյալ մինչ չեղյալ համարելու որոշման ուժի մեջ մտնելու օրը հաշվեգրված արժեկտրոնի գումարները):

2.5.2 Շուկաները

Այս պահին Թողարկողի կողմից սույն Ծրագրային Ազդագրով գրանցվող Պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

2.5.3 Շուկա ստեղծողները

Թողարկողը մասնագիտացված անձանց հետ դեռ չի կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայություններից օգտվելու վերաբերյալ պայմանագիր:

Տեղաբաշխված Պարտատոմսերը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի կողմից ցուցակվելու և առևտրին թույլատրվելու դեպքում Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագիր:

2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

2.6.1 Խորհրդատուներ

Սույն Ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից, բացի Տեղաբաշխողի կողմից մատուցվող տեղաբաշխման ծառայություններից:

2.6.2 Աուդիտորական եզրակացությունը

Բացի սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվություններից (2023 և 2024 թթ. համար), որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված այլ ֆինանսական տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են [Հավելված 5-ում](#):

2.6.3 Թողարկողի վարկանիշը

Թողարկողը իր պատմական գործունեության ընթացքում չի ստացել վարկանիշ:

2.7 Պարտավորություններ և սահմանափակումներ (կովենանտներ)

2.7.1 Որոշակի գործողություններ կատարելու պարտավորություններ (դրական կովենանտներ)

Քանի դեռ Պարտատոմսերն ամբողջությամբ չեն մարվել, Թողարկողը պարտավորվում է մշտապես պահպանել հետևյալ ֆինանսական ցուցանիշը.

Զուտ Ֆինանսական Պարտք / EBITDA հարաբերակցությունը 7.5:1-ից ոչ բարձր՝ **Հաշվարկման օրվան** նախորդող օրացույցային տարվա (այսուհետ՝ Հաշվարկման ժամանակահատված) համար:

Սույն ենթագլխի իմաստով.

«**Զուտ Ֆինանսական Պարտք**» նշանակում է Թողարկողի Ֆինանսական Պարտքը հանած.

- 1) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ,
- 2) Ընդունելի ներդրումները:

«**Ընդունելի ներդրումներ**» նշանակում է կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներ (այդ թվում՝ պարտատոմսեր և բանկային ավանդներ), որոնք հեշտությամբ կարող են փոխարկվել դրամական միջոցների, և որոնք ենթակա են արժեքի փոփոխության աննշան ռիսկի:

«**Պարտք**» նշանակում է Թողարկողի բոլոր պարտավորությունները՝ կապված դրամական միջոցների վճարման կամ մարման հետ, անկախ նրանից՝ Թողարկողը հանդես է գալիս որպես հիմնական վարկառու/պարտապան թե երաշխավոր, և արդյոք դրանք ներկա, ապագա, փաստացի կամ պայմանական պարտավորություններ են:

«**Ֆինանսական Պարտք**» նշանակում է Թողարկողի նկատմամբ առկա ցանկացած Պարտք՝ ներքոնշյալի առնչությամբ.

- 1) փոխառված գումար, այդ թվում՝ բանկային վարկեր և փոխառություններ՝ բացառությամբ ստորադաս վարկերի և փոխառությունների,
- 2) մուրհակների, պարտատոմսերի, պարտքային այլ արժեթղթերի կամ նմանատիպ այլ գործիքների թողարկման շրջանակներում գոյացած ցանկացած գումար,
- 3) ցանկացած լիզինգային կամ ապառիկ գնման այլ պայմանագրի ներքո ցանկացած պարտավորության գումար, որը, ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան, կարող է դիտարկվել որպես ֆինանսական կամ հիմնական ակտիվների վարձակալություն,
- 4) հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ,

- 5) ապահովագրության և վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ,
- 6) ցանկացած գումար, որը ներգրավվել է ցանկացած ակցեպտային վարկային գծի ներքո,
- 7) ցանկացած այլ գործարքի (այդ թվում՝ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով կնքված գործարքների) ներքո ներգրավված ցանկացած գումար, որը կարող է դիտարկվել որպես փոխառություն,
- 8) ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով կնքված գործարքների գծով պարտավորություններ:

«**EBITDA**» նշանակում է Թողարկողի շահույթը կամ վնասը, Հաշվարկման ժամանակահատվածի համար, մինչև.

- 1) հարկերի գանձումը,
- 2) ցանկացած պարտքին առնչվող ցանկացած տոկոսագումարի, միջնորդավճարների, զեղչերի և այլ վճարների կատարումը,
- 3) մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախսագրումը, և
- 4) Հաշվարկման ժամանակահատվածում առաջացած այլ անկանխիկ օգուտ կամ վնաս: Անկանխիկ օգուտը ներառում է արտարժույթի գործարքներից, վերագնահատումից ստացված օգուտները, պահուստավորված և արժեզրկված ակտիվների վերականգնումը: Անկանխիկ վնասը ներառում է արտարժույթի գործարքներից, վերագնահատումից, պահուստավորումից և արժեզրկումից առաջացած վնասները:

«**Հաշվարկման օր**» է համարվում յուրաքանչյուր տարվա ապրիլի 30-ը՝ հիմք ընդունելով դրան նախորդող տարվա (Հաշվարկման ժամանակահատվածի) անկախ աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները: Առաջին Հաշվարկման օր է հանդիսանում 2027թ. ապրիլի 30-ը:

2.7.2 Որոշակի գործողություններ չկատարելու պարտավորություններ (բացասական կովենանտներ)

Քանի դեռ Պարտատոմսերն ամբողջությամբ չեն մարվել.

- 1) Թողարկողն իրավունք չունի հայտարարել կամ վճարել որևէ շահաբաժին (իրականացնել շահույթի բաշխում) կամ իր բաժնեմասերի համար կատարել որևէ դրամական միջոցների բաշխում կամ գնել, մարել կամ այլ կերպ ձեռք բերել որևէ բաժնեմաս, բացառությամբ՝ երբ Հաշվարկման ժամանակահատվածում շահաբաժինների վճարումից հետո Զուտ Ֆինանսական Պարտք / EBITDA հարաբերակցությունը չի գերազանցի 6.5:1-ը: Ընդ որում՝ այդ դեպքում Թողարկողի կողմից վճարվող տարեկան

շահաբաժինները չպետք է գերազանցեն նախորդ տարվա զուտ շահույթի 50%-ը (հիսուն տոկոսը):

- 2) Ընկերությունում, ինչպես նաև Ընկերության դուստր կազմակերպություններից «Արինտերլ» ՓԲԸ-ում կամ «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ում չպետք է տեղի ունենա վերահսկողության փոփոխություն (change of control): Վերահսկողության փոփոխությունը կհամարվի տեղի ունեցած, երբ.

Ա) Ընկերության միակ իրական շահառուն (սեփականատերը) որևէ պատճառով դադարի լինել Ընկերության բաժնետիրական կապիտալի 50%-ից ավել մասի սեփականատեր, կամ

Բ) Ընկերությունը որևէ պատճառով դադարի լինել «Արինտերլ» ՓԲԸ-ի կամ «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ի բաժնետիրական կապիտալի 50%-ից ավել մասի սեփականատեր:

2.7.3 Դրական կամ բացասական կովենանտները խախտելու (չկատարելու) համաձայնությունը

Ընկերությունը կարող է չկատարել Ազդագրի [2.7.1](#) և [2.7.2 ենթագլուխներով](#) սահմանված պայմանները (այսուհետ՝ Կովենանտ կամ Կովենանտներ), եթե ստացել է Պարտատոմսերի (բոլոր սերիաների) ընդհանուր անվանական ծավալի առնվազն 2/3 մասի սեփականատերերի համաձայնությունը (այսուհետ՝ Նախնական համաձայնություն):

Նախնական համաձայնություն ստանալու նպատակով Ընկերությունը պարտավոր է, առնվազն իր ինտերնետային կայքում հրապարակելով, ծանուցել ներդրողներին որևէ Կովենանտի կամ Կովենանտների չկատարման անհրաժեշտության մասին՝ հնարավորություն տալով Պարտատոմսերի սեփականատերերին ծանուցմանը հաջորդող 30 (երեսուն) օրվա ընթացքում ներկայացնել իրենց համաձայնությունը:

Նախնական համաձայնությունը համարվում է Թողարկողի կողմից պատշաճ կերպով ստացված, եթե Պարտատոմսերի (բոլոր սերիաների) ընդհանուր անվանական ծավալի առնվազն 2/3 մասի սեփականատերերը ներկայացրել (ծանուցել) են իրենց գրավոր համաձայնությունը՝ Ազդագրի [2.8.3 ենթագլխով](#) սահմանված կարգով:

Սույն կետով սահմանված 30-օրյա ժամկետը լրանալուց հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում Ընկերությունը պարտավոր է, առնվազն իր ինտերնետային կայքում հրապարակելով, տեղեկացնել ներդրողներին Նախնական համաձայնությունը ստանալու կամ չստանալու մասին:

Ընդ որում՝ որևէ Կովենանտի կամ Կովենանտների չկատարման համար ստացված Նախնական համաձայնությունը վավեր է սույն կետով սահմանված կարգով

ներդրողներին Նախնական համաձայնությունը ստանալու կամ չստանալու մասին տեղեկացնելուց հետո 12 (տասներկու) ամիս, որից հետո անհրաժեշտության դեպքում Թողարկողը նորից պետք է ստանա Նախնական համաձայնություն սույն կետով սահմանված կարգով:

2.8 Պարտավորությունների չկատարման դեպք (Event of Default)

Կովենանտներից առնվազն մեկի խախտումը (չկատարումը) հանդիսանում է պարտավորությունների չկատարման դեպք (այսուհետ՝ Պարտավորությունների չկատարում), բացառությամբ՝ եթե Թողարկողը ստացել է ներդրողների Նախնական համաձայնությունը՝ Ազդագրի [2.7.3 ենթագլխով](#) սահմանված կարգով:

2.8.1.1 Համապատասխանության վկայական

Ընկերության կողմից հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների յուրաքանչյուր փաթեթի հետ միասին Թողարկողը իր կայքում պետք է հրապարակի համապատասխանության վկայական (այսուհետ՝ Համապատասխանության վկայական), որում պետք է ներկայացվի տեղեկատվություն հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Թողարկողի համապատասխանությունը Կովենանտներին: Պարտավորությունների չկատարումը (Կովենանտների խախտումը) նույնպես հավաստվում է Համապատասխանության վկայականով: Ընդ որում՝ Ազդագրի [2.7.2 ենթագլխի](#) 2-րդ ենթակետով սահմանված Կովենանտը խախտելու դեպքում դրա վերաբերյալ Համապատասխանության վկայականը հրապարակվում է այդ Կովենանտը խախտելու օրվան հաջորդող 1 (մեկ) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկախ տվյալ տարվա ընթացքում այլ Համապատասխանության վկայականի հրապարակված լինելուց:

Յուրաքանչյուր Համապատասխանության վկայական պետք է վավերացվի Թողարկողի Տնօրենի կողմից:

2.8.2 Պարտավորությունների չկատարման հետևանքներ

2.8.2.1 Պարտավորությունների չկատարման վերացում

Պարտավորությունների չկատարման հավաստման դեպքում, Թողարկողին տրվում է հավելյալ ժամանակ մինչև Պարտավորությունների չկատարման հավաստման դեպքին հաջորդող 60-րդ (վաթսուներորդ) օրը:

- 1) վերացնել Պարտավորությունների չկատարումը (Կովենանտների խախտումը), կամ

- 2) իրականացնել ապահովագրություն կամ ստանալ երաշխիք (ներդրողների օգտին)՝ Ընկերության հետ չփոխկապակցված ապահովագրական ընկերության կամ բանկի միջոցով՝ Պարտատոմսերի (բոլոր սերիաների) ընդհանուր անվանական ծավալի և մինչև Պարտատոմսերի մարման ժամկետները վճարվելիք արժեկտրոնային եկամուտների չափով՝ ապահովելով սահմանված ժամկետներում նշված գումարների վերադարձը ներդրողներին:

Սույն կետի 1-ին ենթակետով նշված Կովենանտների խախտման վերացումը և/կամ սույն կետի 2-րդ ենթակետով նշված ապահովագրության իրականացումը կամ երաշխիքի ստացումը, ինչպես նաև դրանց չիրականացման դեպքում Պարտավորությունների չկատարումը պետք է հավաստվեն նոր Համապատասխանության վկայականով սույն կետում նշված 60-օրյա ժամկետում:

Հերթական Համապատասխանության վկայականով Պարտավորությունների չկատարման հավաստման դեպքում, ինչպես նաև սույն կետով սահմանված 60-օրյա ժամկետում Համապատասխանության վկայականի չհրապարակման դեպքում Պարտատոմսերը կարող են համարվել վաղաժամկետ մարման ենթակա համաձայն Ազդագրի [2.8.2.2 կետի](#):

2.8.2.2 Պարտավորումների երգնում և մարում

Ազդագրի [2.8.2.1 կետով](#) սահմանված 60-օրյա ժամկետում Պարտավորությունների չկատարումը Համապատասխանության վկայականով հավաստելու կամ նշված ժամկետում Համապատասխանության վկայականի չհրապարակման դեպքում, նշված 60-օրյա ժամկետը լրանալուն հաջորդորդ 30 (երեսուն) օրվա ընթացքում Պարտատոմսի սեփականատերերը կարող են համատեղ համաձայնությամբ կամ առանձին-առանձին Թողարկողին ծանուցել Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարման պահանջ ունենալու մասին:

Եթե ներկայացված ծանուցումներով Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարման պահանջ ունեցող ներդրողները համատեղ տիրապետում են Պարտատոմսերի (բոլոր սերիաների) ընդհանուր անվանական ծավալի 50%-ից ավելին, ապա Թողարկողը պարտավոր է՝

- 1) 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարման գործընթացի մասին տեղեկատվությունը հրապարակել առնվազն իր ինտերնետային կայքում՝ հնարավորություն ընձեռելով Պարտատոմսերի սեփականատերերին ծանուցմանը հաջորդող 30 (երեսուն) օրվա ընթացքում վաղաժամկետ մարման պահանջ ներկայացնել Թողարկողին:
- 2) Վերոնշյալ կետով սահմանված 30-օրյա ժամկետը լրանալուց հետո 2 (երկու) օրվա ընթացքում վաղաժամկետ մարել նման պահանջ ներկայացրած սեփականատերերի Պարտատոմսերը:

Երբ Պարտատոմսերը որևէ ծավալի չափով դառնում են մարման ենթակա, դրանց գծով վճարման ենթակա ողջ անվանական արժեքը, ինչպես նաև հաշվեգրված և

չվճարված տոկոսները ենթակա են դառնում վճարման՝ յուրաքանչյուր դեպքում առանց դրանք վճարման ներկայացնելու, վճարման պահանջի, առարկության կամ հավելյալ ծանուցման:

2.8.3 Ծանուցումներ

Ներդրողների կողմից Ազդագրի [2.7.3 ենթագլխի](#) և [2.8.2.2 կետի](#) շրջանակներում բոլոր ծանուցումներն (այսուհետ՝ Ծանուցումներ) պետք է կատարվեն գրավոր և ուղարկվեն Թողարկողի՝ սույն Ազդագրում նշված էլեկտրոնային հասցեին (info@imgroup.am)՝ որպես հասցեատեր նշելով Թողարկողի Տնօրենին և ֆինանսական տնօրենին:

Ծանուցումները համարվում են տրված դրանց փաստացի ստացման պահից:

ՄԱՍ 3 ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորներ

Թողարկողի 2023 և 2024 թթ. ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացվել է «ԲիԴիՕ-Արմենիա» ՓԲԸ կողմից՝

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Դավիթ Անհաղթի փ., 2 23/6, բն. 7 տարածք
հեռ.՝ +374 60528899
կայք՝ <https://www.bdoarmenia.am/>:

3.2 Ռիսկային գործոններ

Ցանկացած ներդրող մինչև Պարտատոմսերում ներդրում անելը պետք է ամբողջությամբ ուսումնասիրի Թողարկողի գործունեությանը հատուկ հետևյալ ռիսկային գործոնները:

Սույն բաժնում ներկայացված են այն ռիսկերը, որոնք Թողարկողը Ազդագրի ներկայացման պահի դրությամբ համարում է էական, սակայն կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Թողարկողին այս պահին հայտնի չեն կամ Թողարկողը դրանք համարում է ոչ էական. ստորև նկարագրված ռիսկային գործոնների ցանկը պետք է օգտագործվի միայն որպես ուղեցույց:

3.2.1 Կարգավորման ռիսկ

Առողջապահության և ապահովագրության ոլորտները Հայաստանում ենթարկվում են խիստ վերահսկողության: Ընկերությունը և դուստր ընկերությունները պարտավոր են համապատասխանել ազգային և տեղական նորմերին, ներառյալ՝ լիցենզավորման, սանիտարահիգիենիկ, նորմատիվ կարգավորման, գործառնական ստանդարտների և անվտանգության կանոնակարգերին: Այս կարգավորումների էական փոփոխությունները, լիցենզիաների ստացման կամ թարմացման ուշացումը, կամ դրանց անհամապատասխանությունը կարող են հանգեցնել տուգանքների, գործառնական սահմանափակումների կամ հեղինակության վնասի: Բացի այդ, միջազգային տվյալների պաշտպանության օրենքներին (օրինակ՝ GDPR) համապատասխանությունը դառնում է ավելի կարևոր: Տվյալների անվտանգության խախտումը կամ հաճախորդների կոնֆիդենցիալ անձնական տեղեկատվության ոչ պատշաճ կառավարումը կարող է հանգեցնել ֆինանսական և իրավական հետևանքների: Ընկերությունը վստահորեն կառավարում է կարգավորման ռիսկը

մասնագիտացված անձնակազմի շնորհիվ, թվային տեխնոլոգիաների կիրառման և կարգավորման առաջանցիկ սկզբունքների վաղ ներդրմամբ:

3.2.2 Մակրոտնտեսական ոլորտ

Ընկերության գործունեությունը սերտորեն կապված է երկրի մակրոտնտեսական իրավիճակի հետ: Տնտեսական անկայունության, արժույթի արժեզրկման կամ բարձր գնաճի ժամանակահատվածները կարող են նվազեցնել բնակչության գնողունակությունը, ինչը կարող է սահմանափակել Վարդանանցի ծառայություններից օգտվողների և ԷՖԵՍ-ի ապահովագրական պրոդուկտներից օգտվողների քանակը: Վճարումների ուշացումը կամ չկատարումը կարող է հանգեցնել իրացվելիության խնդիրների, ինչը կազդի Ընկերության գործառույթների ֆինանսավորման, նոր տեխնոլոգիաների ներդրման և անձնակազմի վերապատրաստման վրա:

3.2.3 Մրցակցային ոլորտ

Հայաստանում առողջապահության և ապահովագրության ոլորտները գնալով դառնում են ավելի մրցակցային: Նոր կլինիկաները, որոնք առաջարկում են մասնագիտացված կամ ավելի մատչելի ծառայություններ, ինչպես նաև ապահովագրական ընկերությունների նոր ծառայությունները կարող են նվազեցնել «Վարդանանց» ՆԲԿ-ի և «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ի մասնաբաժինը շուկայում: Հատկապես միջազգային գործընկերներ ունեցող խոշոր ընկերությունները կարող են գրավել շուկայի զգալի մասը: Մրցունակությունը պահպանելու համար Ընկերությունը մշտապես ներդրումներ է կատարում թվային և գործառնական տեխնոլոգիաների, անձնակազմի վերապատրաստման և որակի բարելավման ուղղությամբ:

3.2.4 Գործառնական ոլորտ

Ընկերության հաջողությունը մեծապես կախված է բարձր գործառնական արդյունավետությունից և մատուցվող ծառայությունների որակից:

Հիմնական գործառնական ոլորտները ներառում են.

- Անձնակազմի խնդիրներ. Հայաստանում որակավորված մասնագետների հավաքագրումն ու պահպանումը դառնում է ավելի դժվար՝ կապված մասնագիտական արտագաղթի և ոլորտում մրցակցության հետ: Անհրաժեշտ անձնակազմի պակասը կարող է վնասել սպասարկման որակին և հաճախորդների գոհունակությանը:
- Ծառայությունների ընդհատումներ. Էլեկտրամատակարարման խափանումները, ՏՏ համակարգերի ձախողումները կամ մատակարարման շղթայի խնդիրները կարող են ժամանակավորապես դադարեցնել գործունեությունը, առաջացնելով եկամուտների կորուստ:

3.2.5 Ապահովագրական ոլորտի ռիսկեր

Խմբի ապահովագրական բիզնեսում առկա է ռիսկ, որ ապահովագրական հատուցումների պահանջների հաճախականության, ակնկալվող չափի կամ ժամանակաշրջանի անսպասելի փոփոխությունները կարող են հանգեցնել եկամուտների նվազման: Ապահովագրական բիզնեսի ֆինանսական հոսքերի վրա էապես ազդում են այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են մակրոտնտեսական միտումները, բժշկական ծառայությունների գնաճը, դեմոգրաֆիկ փոփոխությունները, տեխնոլոգիական փոփոխությունները, ինչպես նաև վիճակագրական տատանումները: Խմբի ապահովագրական բիզնեսը պարբերաբար իրականացնում է պահանջների միտումների կանոնավոր վերագնահատում, որպեսզի վերանայվեն պայմանագրային պայմանները և հնարավորինս նվազեցվեն ռիսկերը:

3.2.6 Համաճարակների ռիսկ

Խումբը առողջապահության ոլորտի էական դերակատարներից է, և հնարավոր համաճարակները կարող են էապես ազդել Խմբի գործունեության վրա: Համաճարակները նախ կարող են առաջացնել Խմբի ընկերություններում գործառնական դժվարություններ՝ բավարար աշխատակազմի պահպանման և բնակիչների ու հիվանդների պաշտպանության տեսանկյունից: Հնարավոր համաճարակը կարող է նաև էապես փոխել բժշկական ծառայությունների կազմն ու եկամուտների կառուցվածքը: Համաճարակների արդյունքում կարող է տեղի ունենալ նաև հիվանդների արտառոց հոսք ստացիոնար ծառայություններ մատուցող կենտրոններում՝ ծանրաբեռնելով առկա ռեսուրսներն ու անձնակազմը, ինչպես նաև հաճախակի չեղարկումներ ամբուլատոր ծառայությունների մասով: Հնարավոր սահմանափակումներն ու կանոնակարգերը, որոնք նախատեսված են համաճարակների տարածումը կանխելու նպատակով բիզնես գործունեությունը սահմանափակելու համար, նույնպես կարող են զգալի ազդեցություն ունենալ Խմբի որոշ ընկերությունների եկամուտների և շահութաբերության վրա: Ապագա համաճարակները կարող են նաև կարճաժամկետ նվազեցնել ապահովագրական պահանջները, եթե հաճախորդները չկարողանան կամ չցանկանան օգտվել որոշ առողջապահական ծառայություններից: Նման իրավիճակներ տեղի են ունեցել ապահովագրական շուկայում COVID-19 համաճարակի ժամանակ: Խմբի դիվերսիֆիկացիան և առողջապահական ոլորտի համեմատական կայունությունը մեղմացնում են նման ռիսկերը, մասնավորապես՝ COVID-19 համաճարակի ժամանակ Վարդանանցի հասույթը տարեկան կտրվածքով ցուցաբերել է 75% աճ՝ 2021 թվականին 2020 թվականի համեմատ:

3.2.7 Հեղինակության ռիսկ

Խմբի և Խմբի ընկերությունների հաջողությունն էապես կախված է նաև բրենդից և հեղինակությունից: Հաճախորդները ծառայություններ մատուցողներին ընտրելիս մեծ նշանակություն են տալիս ընկերությունների համբավին: Յանկացած բացասական

տեղեկատվություն (անկախ նրանից՝ դա իրականությանը համապատասխանում է, թե ոչ), Խմբի կամ Խմբի ընկերությունների հետ կապված դատական գործընթացների, աշխատակիցների ոչ պատշաճ վարքագծի, գործառնական խափանումների, հաճախորդների տվյալների արտահոսքի կամ ոչ որակյալ ծառայություն մատուցելու վերաբերյալ, կարող է էական ազդեցություն ունենալ Խմբի ընկերությունների ծառայությունների նկատմամբ պահանջարկի և Խմբի հասույթի վրա: Կարևորելով Խմբի ընկերությունների հեղինակությունը՝ Ընկերությունը մեծ ուշադրություն է դարձնում կայուն և էթիկապես ճիշտ բիզնեսավարման սկզբունքներին և իրականացնում է հասարակության հետ կապերի պրոակտիվ և արդյունավետ կառավարում:

3.2.8 Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Թողարկողի նկատմամբ: Թողարկողը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը կառավարելու համար (ինչպես ճանաչված ֆինանսական ակտիվների, այնպես էլ չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար), ներառյալ ապահովագրական և ներդրումային պորտֆելի ռիսկայնության կառավարման նորմատիվների սահմանումը, դրանց հետևումը և ներդրումային քաղաքականության պարբերական թարմացումները:

3.2.9 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Թողարկողը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտավորությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը բնորոշ չէ ֆինանսական կազմակերպություններին, այդ թվում՝ ապահովագրական ընկերություններին՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթ լինելով և ժամկետների անորոշությամբ: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության տարբերությունը կարող է նպաստել Թողարկողի գործունեության արդյունավետության և եկամտաբերության բարձրացմանը, սակայն դա միաժամանակ ստեղծում է իրացվելիության ռիսկ, որը կառավարվում է Թողարկողի և դուստր կազմակերպությունների կողմից՝ հիմնվելով լավագույն միջազգային և տեղական փորձի վրա: Մասնավորապես, ապահովագրական բիզնեսի իրացվելիության կառավարումը հիմնվում է ապահովագրողների ներդրումային գործունեությունը կարգավորող

օրենսդրական նորմերի, ներդրումային պորտֆելի տարբեր տեսակի գործիքների առավելագույն ծավալների սահմանաչափերի, և բանկերի ու հետգնման պայմանագրերով կոնտրագենտների սահմանաչափերի վրա:

3.3 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին

3.3.1 Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

«ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ նաև «Ընկերություն» կամ «Թողարկող») ստեղծվել է 2022 թվականին՝ որպես դիվերսիֆիկացված ներդրումային և հոլդինգային ընկերություն, որը մասնագիտացած է առողջապահության և ապահովագրության էկոհամակարգերում բարձր ներուժ ունեցող ակտիվների վրա ներդրումներ կատարելու, այդ ակտիվները կառավարելու և զարգացնելու մեջ: Ընկերությունը ստեղծվել է՝ միավորելով խմբի մեջ գործող երկու հիմնական ընկերությունները՝ «ԷՖԵՍ» Ապահովագրական ՓԲԸ և «Արինտերլ» ՓԲԸ (գործում է «Վարդանանց նորարարական բժշկության կենտրոն» ապրանքանիշի ներքո): 2023 թվականին Ընկերությունը հիմնադրել է «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն և վերակազմակերպման արդյունքում դարձել է «Արինտերլ» ՓԲԸ հիմնական բաժնետերեր՝ տիրապետելով բաժնետոմսերի 61.9%-ին: 2025 թվականի փետրվարին Ընկերության 50% բաժնեմասը գործընկերոջից ձեռք է բերել Արևշատ Մելիքսեյանը՝ դառնալով Ընկերության միակ մասնակից: Այդ գործարքի նպատակն էր օպտիմալացնել բաժնետիրական կապիտալի կառուցվածքը, նվազեցնել խմբի դիսկայնության մակարդակը և Ընկերությունը առավել պատրաստ դարձնել զարգացման նոր փուլին:

3.3.1.1 Թողարկողի անվանումը և կազմակերպատիրական ձևը

Թողարկողի անվանումն է՝

	Լրիվ ֆիրմային անվանումը	Կրճատ անվանումը
հայերեն՝	«ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	«ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ
ռուսերեն՝	Общество с ограниченной ответственностью “ИНТЕЛЛИДЖЕНТ МЕНЕДЖМЕНТ”	ООО “ИНТЕЛЛИДЖЕНТ МЕНЕДЖМЕНТ”
անգլերեն՝	“INTELLIGENT MANAGEMENT” Limited liability company	“INTELLIGENT MANAGEMENT” LLC

3.3.1.2 Թողարկողի պետական գրանցումը և գործունեության վայրը

Թողարկողի հիմնադրման երկիրն է՝	Հայաստանի Հանրապետությունը
Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝	ՀՀ, ք. ԵՐԵՎԱՆ, ԿԵՆՏՐՈՆ, Ամիրյան փ. , Շ1
Թողարկողի պետական գրանցման համարն է՝	271.110.1277977
Թողարկողի պետական գրանցման ամսաթիվն է՝	2022-11-22
Թողարկողի գործունեության վայրն է՝	Հայաստանի Հանրապետությունը
Կապի միջոցները՝	Հեռ.՝ +374 33100131 Էլ. փոստ՝ info@imgroup.am Կայք՝ www.imgroup.am

Ընկերության պետական գրանցման վայրը և համարը, գրանցման ամսաթիվը և փաստացի գործունեություն ծավալելու վայրը, թողարկողի հիմնադրման երկիրը և այլ տվյալները հասանելի են ՀՀ կառավարության էլեկտրոնային ռեգիստրի շտեմարանում՝ www.e-register.am:

3.3.2 Նշանակալի դեպքերը

Ընկերության և դուստր ընկերությունների՝ վերջին շրջանում տեղի ունեցած նշանակալի դեպքերը.

- Ընկերությունը 2023 թվականին «Արինտերլս» ՓԲԸ-ի իր բաժնետոմսերի փոքր փաթեթ՝ 5.82%-ը, վաճառել է ԵՄ-Հայաստան ՓՄՁ Հիմնադրամին (Ամբեր Կապիտալ Արմենիա)՝ ներգրավելով հեղինակավոր միջազգային գործընկեր:
- «Արինտերլս» ՓԲԸ-ն 2023 թվականին ներգրավել է ինստիտուցիոնալ ներդրում 2.5 միլիոն ԱՄՆ դոլար չափով ԵՄ-Հայաստան ՓՄՁ Հիմնադրամից (Ամբեր Կապիտալ Արմենիա):
- «Արինտերլս» ՓԲԸ-ն 2025 թվականին թողարկել և Ֆոնդային բորսայում ցուցակել է 1 միլիարդ ՀՀ դրամ ծավալով պարտատոմսեր՝ դառնալով կապիտալի շուկա մուտք գործած առաջին բժշկական կազմակերպությունը ՀՀ-ում:
- «Արինտերլս» ՓԲԸ-ն 2025 թվականին ավարտել է զարգացման կապիտալ ներդրումային խոշոր ծրագիրը՝ շուրջ 2.4 միլիարդ դրամի չափով, որի

արդյունքում գործարկվել են Երևանում երկու նոր բժշկական կենտրոն, և սկսվել է հիվանդանոցային (ստացիոնար) բուժօգնության տրամադրումը:

- 2025 թվականի փետրվարին Ընկերության 50% բաժնեմասը գործընկերոջից ձեռք է բերել Արևշատ Մելիքսեթյանը՝ դառնալով Ընկերության միակ մասնակից: Այդ գործարքի նպատակն էր օպտիմալացնել բաժնետիրական կապիտալի կառուցվածքը, նվազեցնել Խմբի ռիսկայնության մակարդակը և Ընկերությունը առավել պատրաստ դարձնել զարգացման նոր փուլին:
- «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն, 2024 թվականն ամփոփելով, առաջին ամբողջական տարին անցկացրեց ապահովագրական շուկայում և միանգամից զբաղեցրեց կամավոր ապահովագրության շուկայի առաջատար դիրքը՝ 31.5% շուկայի մասնաբաժնով: 2024թ. ընթացքում «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն եռապատկեց ընդհանուր հավաքած ապահովագրավճարները (11.8 միլիարդ դրամ) և ավելացրեց ակտիվների արժեքը՝ հասցնելով 9.0 միլիարդ դրամի:
- Ընկերությունը 2024 մայիսին ավելացրեց ԷՖԵՍ-ի կանոնադրական կապիտալը ևս 500 միլիոն դրամ ներդրման միջոցով՝ ամրապնդելով ԷՖԵՍ-ի ֆինանսական ցուցանիշները:

3.3.3 Ներդրումները

Ընկերությունը ներկայացվող ֆինանսական ժամանակաշրջանի ընթացքում և մինչև Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահը կատարել է հետևյալ էական ներդրումները.

- Ընկերությունը 2023 թվականի հուլիսին հիմնել է «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն՝ ներդնելով 2 միլիարդ դրամ «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ կանոնադրական կապիտալում: Ընկերությունը 2024 մայիսին ավելացրեց «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը ևս 500 միլիոն դրամ ներդրման միջոցով՝ հասցնելով այն 2.5 միլիարդ դրամի և ամրապնդելով «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ի ֆինանսական ցուցանիշները:
- Ընկերությունը 2023 թվականին հեղինակավոր միջազգային ներդրումային հիմնադրամի (ԵՄ-Հայաստան ՓՄՁ Հիմնադրամ (Ամբեր Կապիտալ Արմենիա)) հետ համատեղ մեծ գործարքի շրջանակում վերակազմակերպման արդյունքում դարձել է «Արինտերլև» ՓԲԸ հիմնական բաժնետերեր՝ տիրապետելով բաժնետոմսերի 61.9%-ին:
- Ընկերությունը 2023 թվականի հունիսին «Լենդլորդ» ՍՊԸ միջոցով ձեռք է բերել «Վալեն» ՍՊԸ 100% բաժնեմասը, ինչի արդյունքում Ընկերությունը դարձավ ք. Երևան, Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջան, Լենինգրադյան 23 հասցեում գտնվող անշարժ գույքի սեփականատեր՝ 100% անուղղակի մասնակցությամբ դուստր ընկերությունների միջոցով:

- Ընկերության դուստր «Արինտերլ» ՓԲԸ-ն 2022-2025 թթ. ներդրել է շուրջ 2.4 միլիարդ դրամ Երևանում երկու նոր բժշկական կենտրոնի ստեղծման համար՝ ներառյալ շինարարական և վերանորոգման աշխատանքները, սարքավորումների ձեռքբերումը և անձնակազմի վերապատրաստումը:
- Ազգագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ Ընկերությունը նախատեսում է ք. Երևան, Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջան, Լենինգրադյան 23 հասցեում կառուցել բազմաֆունկցիոնալ կենտրոն, որտեղ կտեղակայվեն Վարդանանցի նոր ժամանակակից բուժկենտրոնը և «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ գրասենյակ: Ընկերության նախնական գնահատումներով նախատեսվում է, որ նախագծային և շինարարական աշխատանքներին կուղղվի շուրջ 2-2.5 միլիարդ դրամ, այդ թվում՝ պարտատոմսերի տեղաբաշխումից ստացված դրամական միջոցներից:

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը

3.4.1 Հիմնական գործունեությունը

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն հողդինգային և ներդրումային ընկերություն է, որը միավորում է ապահովագրության, առողջապահության և հարակից ոլորտներում, այդ թվում՝ աջակցության ծառայությունների շուկայում գործող ընկերություններ: Ընկերության հիմնական առաքելությունն է ապահովել դուստր ընկերությունների կայուն զարգացումը, կապիտալի արդյունավետ բաշխումը և կառավարման միասնական, բարձրակարգ համակարգերի ներդրումը:

Ընկերությունը գործունեություն է իրականացնում երեք հիմնական ուղղությամբ.

- Կապիտալի բաշխում
 - Բարձր ներուժ ունեցող ակտիվների բացահայտում և գնահատում, ներդրումային հնարավորությունների որոնում առողջապահության, ապահովագրության, ռիսկերի կառավարման և առողջության պահպանման թվային լուծումների, ենթակառուցվածքների ոլորտներում:
 - Նոր ընկերությունների, թվային և առողջապահական լուծումների և ենթակառուցվածքային նախագծերի մշակում և իրագործում:
 - Ներդրումներ զարգացման տարբեր փուլերում գտնվող ակտիվներում, որոնք ունեն ռազմավարական նշանակություն և սիներգիա խմբի մյուս ուղղությունների և դուստր ընկերությունների հետ:

- Ռազմավարական և կորպորատիվ կառավարում
 - Զարգացման երկարաժամկետ տեսլականի և ռազմավարության ձևավորում. Ընկերությունը սահմանում է խմբի անդամ ընկերությունների զարգացման ընդհանուր ուղղությունը և ապահովում է զարգացման ռազմավարության իրագործումը:
 - Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների ներդրում թափանցիկության, համապատասխանության և արդյունավետության ապահովմանն ուղղված վերահսկող մեխանիզմների միջոցով:
 - Կապիտալի կառուցվածքի և ռիսկերի կառավարում. աճի հավասարակշռում ֆինանսական կարգապահության և կայունության հետ:
- Ակտիվների կառավարում
 - Դուստր ընկերությունների գործառնական կառավարում և ընդլայնում կառավարման երկարաժամկետ փորձի, թիմի պրոֆեսիոնալիզմի և ընդհանուր ադմինիստրատիվ ֆունկցիաների տրամադրմամբ:
 - Օրգանական աճի և գործառնական արդյունավետության խթանում տվյալահեն որոշումների և սիներգիաների կիրառմամբ:
 - Ռազմավարական միաձուլումներ և ձեռքբերումներ (M&A). աճի արագացում նոր ակտիվների ձեռքբերմամբ և շուկայի կոնսոլիդացիայով:

Ընկերության դրամական հոսքերը ձևավորվում են դուստր ընկերություններից ստացվող շահութաբաժիններից, ներխմբային խորհրդատվական և կառավարման վճարներից, ինչպես նաև ապագայում բաժնեմասերի և ակտիվների վաճառքից:

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն առևտրային գործունեություն չի իրականացնում, և որպես եկամտի աղբյուր անհրաժեշտ է դիտարկել դուստր ընկերությունների գործունեությունից ստացվող եկամուտները:

«Արինտերլև» ՓԲԸ (Վարդանանց Նորարարական Բժշկության Կենտրոն)

«Արինտերլև» ՓԲԸ-ն Խմբի առողջապահական ուղղությամբ զբաղվող կազմակերպությունն է՝ գործող «Վարդանանց» բրենդի ներքո: Հայտնի լինելով իր հիվանդակենտրոն խնամքի մոտեցմամբ՝ «Վարդանանց» ՆԲԿ-ում համատեղվում են մասնագիտական փորձը և ժամանակակից տեխնոլոգիաները՝ ծառայություններ մատուցելով շուրջ 43 մասնագիտությունների գծով: Կենտրոնը, շեշտադրելով

անհատականացված բուժումը, ժամանակակից սարքավորումները և արագ ու արդյունավետ սպասարկումը, նպատակ ունի ստեղծել աջակցող և հարմարավետ միջավայր բուժառուների համար: Որակը երաշխավորվում է կրկնակի խիստ ստուգման համակարգերի և որակի վերահսկման թիմի միջոցով:

Ընկերության տեսլականն է՝ լինել ինտեգրված բժշկության կենտրոն, որտեղ ցանկացած այցելու ճիշտ ժամանակին ստանում է համապարփակ ու լիարժեք բուժում: Այդ նպատակին հասնելու համար Ընկերությունը հետևում է երեք սկզբունքի.

- Այցելուի անհատականության գերակայություն,
- Աշխատակազմի արժանապատվություն,
- Այցելու-անձնակազմ հարաբերությունների ազնվություն:

Ներկայումս «Վարդանանց» ՆԲԿ-ն ունի 4 մասնաճյուղ.

- Վարդանանց. Կենտրոնական կլինիկա
- Վարդանանց. Քոչար
- Վարդանանց. Նանսեն
- Վարդանանց. Վանաձոր

«Վարդանանց» ՆԲԿ-ի զարգացման ծրագիրը ներառում է նոր մասնաճյուղերի հիմնում և նոր ծառայությունների ներդրում, որի արդյունքում կսպասարկվեն ավելի շատ բուժառուներ, ինչպես նաև հնարավոր կլինի մատուցել նոր, դեռևս ոչ հասանելի ծառայություններ՝ ներառյալ ստացիոնար վիրահատական ծառայությունների նոր տեսակներ:

Ներկայումս Վարդանանցի 4 մասնաճյուղերում տրամադրվում են ամբուլատոր և ստացիոնար ծառայություններ հետևյալ հիմնական ուղղություններով. թերապիա, գինեկոլոգիա, նյարդաբանություն, ակնաբուժություն, վիրաբուժություն, լաբորատորիա, ատամնաբուժություն, մանկաբուժություն, ՔԿԱ (ԼՕՌ), ռադիոլոգիա:

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն Խմբի ապահովագրական ընկերությունն է, որը հիմնադրվել է նախ 1997 թվականին, անցել զարգացման տարբեր շրջաններ, և նոր ընկերության հիմնադրման միջոցով վերակազմավորվել 2023թ.-ին: Այն Հայաստանի առաջատար ապահովագրական ընկերություն է՝ շուկայի զգալի մասնաբաժնով և արագ աճող հաճախորդների բազայով: 2025 թվականի առաջին կիսամյակի արդյունքներով «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն վստահորեն զբաղեցրել է առաջատարի դիրքը, թե՛ կամավոր

ապահովագրության շուկայում առանձին (33.1% մասնաբաժին), թե՛ ամբողջ ապահովագրական շուկայում (18.3% մասնաբաժին): ԷՖԵՍ-ը կենտրոնանում է մատուցվող ծառայությունների որակի, աշխատանքի թափանցիկության և նորարարական պրոդուկտների առաջարկի վրա՝ ապահովելով արդյունավետ լուծումներ հաճախորդների բարեկեցության և մտքի հանգստության համար: «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ի առաջարկները, որոնք ներառում են առողջության, ճամփորդության, մեքենայի, գույքի և այլ տեսակներ, մշակված են միջազգային լավագույն փորձի հիման վրա՝ համապատասխանեցնելով դրանք հաճախորդների անհատական կարիքներին և առաջարկելով հուսալի պաշտպանություն ցանկացած իրավիճակում:

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ի բարձրորակ ծառայությունների մասին վկայում են հաճախորդների գոհունակության NPS ցուցանիշները, որոնց ամսական միջին ցուցանիշը գերազանցում է 90%-ը:

ԷՖԵՍ-ի կողմից առաջարկվող հիմնական ապահովագրական պրոդուկտներն են.

- Առողջության ապահովագրություն՝ անհատական և կորպորատիվ ծրագրեր,
- Ավտոապահովագրություն՝ մեքենայի ապահովագրություն, ինչպես նաև տրանսպորտային միջոց վարելու արդյունքում առաջացած պատասխանատվության ապահովագրություն,
- Գույքի ապահովագրություն՝ բնակարանների, կոմերցիոն տարածքների, արտադրական գույքի ապահովագրություն,
- Ճամփորդության ապահովագրություն՝ բժշկական և տրանսպորտային ծախսերի պաշտպանություն արտերկրում, աջակցության տրամադրում:
- Պատասխանատվության և այլ տեսակի ապահովագրություն:

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ի աշխատանքի առանձնահատկություններն են.

- Ապահովագրության կառուցում անհատի շուրջ. Ընկերության կարգախոսը՝ «Կարևորը Դու ես», արտացոլվում է հաճախորդի սպասարկման ամբողջ շղթայում՝ պայմանագրի ձևակերպումից մինչև հատուցումների կառավարում:
- Անհատականացված թվային լուծումներ. հավելվածի միջոցով հնարավոր է հեշտ և արագ լրացնել հատուցման դիմումներ, տեսնել անհատի ողջ ապահովագրական պատմությունը, գրանցել ահազանգեր և այլն:
- Արագ և արդյունավետ հատուցումների գործընթաց. ԷՖԵՍ-ում շարունակաբար կրճատվում են հատուցումների տրամադրման ժամկետները:

- GDPR-ին համահունչ տվյալների կառավարում, որն ապահովում է բոլոր հաճախորդների անձնական և ֆինանսական տվյալների ապահովությունը:
- Հաճախորդների սպասարկման որակի շարունակական վերահսկում և բարելավում՝ անընդհատ մասնագիտական զարգացման ծրագրերի և թրեյնինգների միջոցով:

«Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ

«Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ-ն տրամադրում է շուրջօրյա բժշկական և ճամփորդական աջակցություն: Ընկերությունն Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ գտնվում է վերակազմավորման փուլում և նախատեսվում է, որ այն կդառնա Խմբի 100% դուստր ընկերություն:

Հիմնական ծառայություններն են.

- Արագ արձագանքում և տրիաժ, բժշկական խորհրդատվություն և դեպքի առաջնային կառավարում:
- Բժշկական էվակուացիա և լոգիստիկա՝ տեղական և միջազգային մակարդակով:
- Վերահսկողություն և դեպքերի կառավարում. ապահովագրական պատահարների փաստաթղթավորում և կարգավորում:
- Ճամփորդական աջակցություն:

«Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ-ն իր ակտիվ գործունեությունն է սկսել 2025 թվականի հուլիս ամսից և ներկայումս հանդիսանում է գործառնական կամուրջ «ԷՖԵՍ»-ի և «Վարդանանց»-ի միջև՝ ստեղծելով հաճախորդների համար արագ և անխափան ծառայությունների շղթա: Նախատեսվում է, որ մոտ ապագայում «Բոնուս Ասիստանս»-ը կընդլայնի իր գործընկեր ապահովագրական ընկերությունների և բուժօգնությունների ցանկը:

«Լենդլորդ» ՍՊԸ

«Լենդլորդ» ՍՊԸ-ն հատուկ նշանակության ընկերություն է (Special Purpose Vehicle – SPV), որը ստեղծվել է Խմբի բիզնեսներին անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների և անշարժ գույքերի մեջ ներդրման, կառուցապատման նախագծերի իրականացման և ֆիզիկական ենթակառուցվածքների կառավարման նպատակով: Ընկերությունը հանդիսանում է Խմբի ենթակառուցվածքային կապիտալ ներդրումների և անշարժ գույքի պորտֆելի կառավարման օղակ, որը երկարաժամկետ հեռանկարում

բարձրացնում է Խմբի գործառնական անկախությունը և նվազեցնում վարձակալության ծախսերը:

Գործունեության ուղղություններն են.

- Առողջապահական ենթակառուցվածքների զարգացում՝ «Արինտերլս» ՓԲԸ-ի և նրա մասնագիտացված ստորաբաժանումների համար նոր բժշկական կենտրոնների և մասնաճյուղերի նախագծում և կառուցում:
- Գրասենյակային և օժանդակ տարածքների կառավարում՝ վարձակալական մոդելով տարածքների տրամադրում Խմբի այլ ընկերություններին՝ ապահովելով ծախսերի վերահսկում և օպտիմալացում:
- Ներդրումային ծրագրերի իրականացում՝ հողատարածքների ձեռքբերում, նախագծային, շինարարական և ինժեներական նախագծերի կառավարում:

«Լենդլորդ» ՍՊԸ-ն նախատեսում է ք. Երևան, Լենինգրադյան 23 հասցեում կառուցել նոր բազմաֆունկցիոնալ համալիր, որը միաժամանակ կծառայի որպես՝

- «Վարդանանց» ՆԲԿ-ի նոր՝ ամբուլատոր և վիրաբուժական ծառայությունների համար նախատեսված մասնաճյուղ՝ շուրջ 3,600 մ² տարածքով, հագեցված բարձր տեխնոլոգիական սարքավորումներով,
- Գրասենյակային տարածք, որը կծառայի որպես «ԷֆԵՍ» ԱՓԲԸ-ի գրասենյակ:

Այս պահին ընկերությունը գտնվում է վերակազմավորման փուլում, և նախատեսվում է, որ մոտ ապագայում իր 100% դուստր «Վալեն» ՍՊԸ-ն կմիանա «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ին, ինչի արդյունքում «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ն կդառնա «Վալեն» ՍՊԸ-ի լիիրավ իրավահաջորդը: Այս քայլը միտված է Խմբի իրավական կառուցվածքի պարզեցմանը և ակտիվների միավորած կառավարմանը:

«Պրեմիում Քոնսալթանթ» ՍՊԸ

«Պրեմիում Քոնսալթանթ» ՍՊԸ-ն հանդիսանում է Խմբի հաշվապահական ծառայությունների կենտրոնը: Այն ստեղծվել է՝ ապահովելու հաշվապահական գործընթացների միասնական ստանդարտներ, բարձրացնելու ֆինանսական վերահսկողության որակը և նվազեցնելու գործառնական ծախսերը Խմբի բոլոր անդամ ընկերություններում:

Գործունեության հիմնական ուղղություններն են՝ դուստր ընկերությունների հաշվապահական հաշվառման վարման, ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հարկային պարտավորությունների կառավարման ապահովումը՝ ՀՀ օրենսդրությանը և միջազգային ստանդարտներին (IFRS) համապատասխան,

ինչպես նաև աշխատավարձերի և ՄՌԿ հաշվառման կառավարում, միասնական աշխատավարձային համակարգի ներդրում և անձնակազմի ֆինանսական տվյալների կենտրոնացված կառավարում:

Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես համախմբված ծառայություն մատուցող կենտրոն (Shared Services Center - SSC)՝ ապահովելով ընդհանուր հաշվապահական պլատֆորմ բոլոր դուստր ընկերությունների համար:

Իր բնականոն գործունեության նպատակով Ընկերությունը և դուստր ընկերությունները ստացել են հետևյալ հիմնական լիցենզիաները/թույլտվությունները.

Ընկերություն (մասնաճյուղ)	Թույլտվություն/Լիցենզիա	Համար	Ում կողմից	Տրված է	Գործում է մինչև
«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ	Ոչ կյանքի ապահովագրության իրականացման լիցենզիա	ԱՊՈ 0012	ՀՀ ԿԲ	25 հուլիսի 2023 թ.	անժամկետ
«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ	Ոչ կյանքի վերաապահովագրության իրականացման լիցենզիա	ԱՊՎ 0005	ՀՀ ԿԲ	25 հուլիսի 2023 թ.	անժամկետ
«Արինտերլև» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Ճառագայթային ախտորոշիչ(Շարժական ռենտգենաբանական), Բժշկական ընդհանուր պրակտիկա, Մանկաբուժական բժշկական օգնություն և սպասարկում Արտահիվանդանոցային, Ֆերեկային ստացիոնար պայմաններում	Կ-ԲՕ-000009	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	01 հուլիսի 2024 թ.	անժամկետ
«Արինտերլև» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Թերապևտիկ ստոմատոլոգիական, վիրաբուժական ստոմատոլոգիական, օրթոպեդիկ ստոմատոլոգիական, օրթոդոնտիկ ստոմատոլոգիական, ռենտգենաբանական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ-001813	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	15 ապրիլի 2013 թ.	անժամկետ
«Արինտերլև» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Մանկական ներզատաբանական, անեսթեզիոլոգիական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ-002356	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	19 դեկտեմբերի 2017 թ.	անժամկետ

Ընկերություն (մասնաճյուղ)	Թույլատվություն/Լիցենզիա	Համար	Ում կողմից	Տրված է	Գործում է մինչև
«Արինտերլ» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Ներգատաբանական, նյարդաբանական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 002357	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	19 դեկտեմբերի 2017 թ.	անժամկետ
«Արինտերլ» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Բժշկական ընդհանուր պրակտիկա, մանկաբուժական, ակնաբանական, քիթ-կոկորդ- ականջաբանական, սրտաբանական, ներգատաբանական, գինեկոլոգիական, նյարդաբանական, աղեստամոքսաբանական, ումատոլոգիական, ճառագայթային ախտորոշիչ (ուլտրաձայնային, ռենտգենաբանական), ֆունկցիոնալ ախտորոշիչ, լաբորատոր-ախտորոշիչ (կենսաքիմիական (բիոքիմիական), կլինիկական, իմունաբանական, բջջաբանական, շճաբանական (սերոլոգիական), կոսմետոլոգիական, ընդհանուր վիրաբուժական, մաշկաբանական, վեներաբանական, վարակիչ հիվանդություններ, ուրոլոգիական, ոռոցքաբանական, պրոկտոլոգիական, դիետաբանական (դիետոլոգիական), վնասվածքաբանական, ներզննական (էնդոսկոպիական), անընկալունաբանական, մանկաբարձագինեկոլոգիական ընդհանուր պրակտիկա, վերականգնողական (ոեֆլեքսաթերապևտիկ, մանուալ թերապևտիկ, բուժական մերսում, բալնեոլոգիական, ցեխաբուժություն), մանկական՝ (վիրաբուժական, նյարդաբանական, ուրոլոգիական, քիթ-կոկորդ- ականջաբանական, վնասվածքաբանական)	Կ-ԲՕ- 002536	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	18 ապրիլի 2019 թ.	անժամկետ

Ընկերություն (մասնաճյուղ)	Թույլատվություն/Լիցենզիա	Համար	Ում կողմից	Տրված է	Գործում է մինչև
	բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում				
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Հոգեբուժական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003659	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	27 դեկտեմբեր 2023 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Ուռուցքաբանական (քիմիոթերապիա), վերակենդանացման, պալիատիվ, վերարտրոդաբանական (ռեպրոդուկտոլոգիական)` ներառյալ թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ նյութեր պարունակող դեղերի բացթողում և/կամ կիրառում բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 002789	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	06 նոյեմբերի 2020 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Շարժական անընկալունաբանական (իմունականխարգելիչ) բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003023	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	09 սեպտեմբերի 2021 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Ճառագայթային ախտորոշիչ համակարգչային տոմոգրաֆիկ բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003169	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	21 մարտի 2022 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Ֆիզիոթերապևտիկ (էլեկտրաբուժում, լուսաբուժում) բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003185	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	06 ապրիլի 2022 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Սրտաբանական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003227	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	13 հունիսի 2022 թ.	անժամկետ

Ընկերություն (մասնաճյուղ)	Թույլատվություն/Լիցենզիա	Համար	Ում կողմից	Տրված է	Գործում է մինչև
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Մաշկաբանական, մանկական սրտաբանական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003245	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	13 հուլիսի 2022 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Մանկական ակնաբանական, շարժական ակնաբանական, մանկական շարժական ակնաբանական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003247	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	13 հուլիսի 2023 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Վերականգնողական (շարժաթերապևտիկ, ռեֆլեքսաթերապևտիկ, մանուալ թերապևտիկ, բուժական մերսում) բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003439	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	07 մարտի 2023 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Երիկամաբանական, մանկական երիկամաբանական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003547	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	30 օգոստոսի 2023 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Դեղատնային գործունեության լիցենզիա	Կ-ԴԳ- 001728	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	11 ապրիլի 2014 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վարդանանց)	Գեներացնող ճառագայթային աղբյուրների օգտագործման լիցենզիա	ՃԱՕ- 546- 2013	ՀՀ Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե	11 ապրիլի 2013 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Քոչար)	Բժշկական ընդհանուր պրակտիկա, ֆունկցիոնալ ախտորոշիչ, լաբորատոր- ախտորոշիչ (նմուշառում) բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003128	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	21 հունվարի 2022 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Քոչար)	Շարժական ֆունկցիոնալ ախտորոշիչ բժշկական օգնություն և սպասարկում	Կ-ԲՕ- 003146	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	13 հուլիսի 2022 թ.	անժամկետ

Ընկերություն (մասնաճյուղ)	Թույլատվություն/Լիցենզիա	Համար	Ում կողմից	Տրված է	Գործում է մինչև
	արտահիվանդանոցային պայմաններում				
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Քոչար)	Լաբորատոր-ախտորոշիչ (կլինիկական, կենսաքիմիական (բիոքիմիական), բջջաբանական, շճաբանական (սերոլոգիական), իմունաբանական), վերականգնողական (ոնֆլեքսաթերապևտիկ, շարժաթերապևտիկ, մանուալ թերապևտիկ, բուժական մերսում) բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003358	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	08 դեկտեմբերի 2022 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Քոչար)	Ստոմատոլոգիական ընդհանուր պրակտիկա, մանկաբուժական ընդհանուր պրակտիկա բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003673	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	31 հունվարի 2024 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Քոչար)	Ճառագայթային ախտորոշիչ՝ ուլտրաձայնային, շարժական ուլտրաձայնային, կլինիկական դեղորայքային բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003228	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	13 հունիսի 2022 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Քոչար)	Ատոմային էներգիայի օգտագործման բնագավառում անվտանգության ապահովման տեսակետից կարևոր պաշտոններ զբաղեցնող ֆիզիկական անձանց գործունեության լիցենզիա	ՖԱԼ- 379- 2021	ՀՀ Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե	27 դեկտեմբերի 2021 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Քոչար)	Ուրոլոգիական, մանկաբուժական, ընդհանուր վիրաբուժական, գինեկոլոգիական, ներզատաքանական, նյարդաբանական, աղետամոքսաբանական, մաշկաբանական, ոնմատոլոգիական, քիթ- կոկորդ-ականջաբանական,	Կ-ԲՕ- 003646	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	27 դեկտեմբեր 2023 թ.	անժամկետ

Ընկերություն (մասնաճյուղ)	Թույլատվություն/Լիցենզիա	Համար	Ում կողմից	Տրված է	Գործում է մինչև
	մանկական քիթ-կոկորդ- ականջաբանական, օրթոպեդիական, սրտաբանական, ֆիզիոթերապևտիկ (էլեկտրաբուժում), ճառագայթային ախտորոշիչ (մամոգրաֆիկ, ռենտգենաբանական) բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում				
«Արինտերլև» ՓԲԸ (Քոչար)	Շարժական ֆունկցիոնալ ախտորոշիչ բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003246	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	13 հուլիսի 2022 թ.	անժամկետ
«Արինտերլև» ՓԲԸ (Վանաձոր)	Կլինիկական դեղորայքային, նյարդաբանական, մաշկաբանական, ներզատաբանական, անընկալունաբանական (իմունականխարգելիչ), սրտաբանական, ռևմատոլոգիական, ֆունկցիոնալ ախտորոշիչ, բժշկական ընդհանուր պրակտիկա, լաբորատոր- ախտորոշիչ (նմուշառում) բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003472	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	18 մայիսի 2023 թ.	անժամկետ
«Արինտերլև» ՓԲԸ (Վանաձոր)	Մանկաբուժական ընդհանուր պրակտիկա, ընդհանուր վիրաբուժական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003658	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	12 հունվարի 2024 թ.	անժամկետ
«Արինտերլև» ՓԲԸ (Վանաձոր)	Մանկաբուժական ընդհանուր պրակտիկա, ընդհանուր վիրաբուժական, քիթ-կոկորդ- ականջաբանական, մանկական քիթ-կոկորդ-ականջաբանական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003502	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	23 հունիսի 2023 թ.	անժամկետ

Ընկերություն (մասնաճյուղ)	Թույլատվություն/Լիցենզիա	Համար	Ում կողմից	Տրված է	Գործում է մինչև
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վանաձոր)	Ընտանեկան բժշկություն բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003674	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	31 հունվարի 2024 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վանաձոր)	Գինեկոլոգիական բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003312	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	04 հոկտեմբերի 2022 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Վանաձոր)	Արտահիվանդանոցային՝ Քիթ- կոկորդ-ականջաբանական, Մանկական քիթ- կոկորդականջաբանական, Մանկական նյարդաբանական, Ուրոլոգիական, Ֆիզիոթերապիայի (էլեկտրաբուժում, Լուսաբուժում) բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 000062	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	12 օգոստոս 2024 թ.	12 օգոստոս 2029 թ.
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Սևան)	Ճառագայթային ախտորոշիչ՝ համակարգչային տոմոգրաֆիկ բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 002521	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	07 մարտի 2019 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Սևան)	Գենետիկական ճառագայթային աղբյուրների օգտագործման լիցենզիա	ՃԱՕ- 628- 2019	ՀՀ Միջուկային անվտանգության կարգավորման կոմիտե	24 հունիսի 2019 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Դեմիրճյան)	Բժշկական ընդհանուր պրակտիկա, ֆունկցիոնալ ախտորոշիչ, լաբորատոր- ախտորոշիչ (գենետիկական, վիրուսաբանական, նմուշառում) բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 002932	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	23 հունիսի 2021 թ.	անժամկետ
«Արինտերլս» ՓԲԸ (Դեմիրճյան)	Լաբորատոր-ախտորոշիչ՝ շարժական նմուշառման բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 003064	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	26 հոկտեմբերի 2021 թ.	անժամկետ

Ընկերություն (մասնաճյուղ)	Թույլատվություն/Լիցենզիա	Համար	Ում կողմից	Տրված է	Գործում է մինչև
«Արինտերլ» ՓԲԸ (Նանսեն)	Հիվանդանոցային՝ ինտերվենցիոն սրտաբանական բժշկական օգնություն և սպասարկում հիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 000168	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	15 նոյեմբերի 2024 թ.	15 նոյեմբեր 2029 թ.
«Արինտերլ» ՓԲԸ (Նանսեն)	Հիվանդանոցային՝ Ներզնական վիրաբուժական, Ընդհանուր վիրաբուժական, Քիր-կոկորդ- ականջաբանական, Ուրոլոգիական, Անեսթեզիոլոգիական, Վերականգնողական, Համաճարակաբանական, Կլինիկական դեղորայքային (ներառյալ թմրամիջոցներ կամ հոգեմետ նյութեր պարունակող դեղերի բացթողում և (կամ) կիրառում) բժշկական օգնություն և սպասարկում հիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 000126	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	07 հոկտեմբեր 2024 թ.	07 հոկտեմբեր 2029 թ.
«Արինտերլ» ՓԲԸ (Նանսեն)	Արտահիվանդանոցային՝ Նյարդաբանական, Մանկական նյարդաբանական, Քիր- կոկորդ-ականջաբանական, Մանկական քիր- կոկորդականջաբանական, Սրտաբանական, Մանկական սրտաբանական, Ներզատաբանական, Մանկական ներզատաբանական, Ակնաբանական, Մանկական ակնաբանական, Մաշկաբանական, Ալերգոլոգիական, Ընդհանուր վիրաբուժական, Մանկական վիրաբուժական, Ուռուցքաբանական, Անընկալունաբանական (իմունականխարգելիչ), Գինեկոլոգիական, Ուրոլոգիական, Աղեստամոքսաբանական, Վնասվածքաբանական, Վեներաբանական, Հոգեբուժական, Ռեմատոլոգիական, Թմրաբանական, Վարակիչ հիվանդությունների, Բժշկական ընդհանուր պրակտիկա, Մանկաբուժական ընդհանուր	Կ-ԲՕ- 000047	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	25 հուլիս 2024 թ.	25 հուլիս 2029 թ.

Ընկերություն (մասնաճյուղ)	Թույլատվություն/Լիցենզիա	Համար	Ում կողմից	Տրված է	Գործում է մինչև
	պրակտիկա, ճառագայթային ախտորոշիչ (Ռենտգենաբանական, Ուլտրաձայնային), Լաբորատոր-ախտորոշիչ (Կլինիկական), Համաճարակաբանական, Կլինիկական դեղորայքային բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում				
«Արինտերլ» ՓԲԸ (Նանսեն)	նմուշառում բժշկական օգնություն և սպասարկում արտահիվանդանոցային պայմաններում	Կ-ԲՕ- 002932	ՀՀ Առողջապահության նախարարություն	23 հունիսի 2021 թ.	անժամկետ

3.4.2 Հիմնական շուկաները

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն գործում է ապահովագրության, առողջապահության և հարակից ոլորտներում, այդ թվում՝ աջակցության ծառայությունների շուկայում: Ընկերության հիմնական շուկաների և վաճառքի ուղղությունների նկարագրությունը բերված են ստորև:

Առողջապահական շուկա – «Արինտերլ» ՓԲԸ

ՀՀ առողջապահական շուկան ցուցադրում է կայուն աճ՝ ինչպես առողջապահությանն ուղղված համախառն ծախսերի մակարդակով, այնպես էլ նոր ծառայությունների ներդրմամբ: Ըստ Համաշխարհային Բանկի տվյալների, ՀՀ-ում առողջապահական ծախսերը կազմում են ՀՆԱ-ի 10%-ը, իսկ այդ ծախսերի 80%-ը կազմում են սեփական միջոցներից (out-of-pocket) կատարվող վճարումները³:

Ընկերության համախմբված եկամուտը առողջապահական շուկայում՝ «Վարդանանց» ՆԲԿ-ի հասույթը, ըստ վճարման աղբյուրի ձևավորվում է երկու հիմնական խմբից՝ պետական պատվեր (պետպատվեր) և վճարովի:

- Պետպատվերն իրենից ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետության կողմից իր բնակիչներին տրամադրվող անվճար բժշկական ծառայությունների մատուցումը: «Վարդանանց» ՆԲԿ-ն պետության կողմից ստանում է յուրաքանչյուր կցագրված անձի (պետպատվերի շահառուի) գծով նախապես հաստատված վճար և ընթացիկ տարում, նախապես հաստատված ցանկով, մատուցում է անհրաժեշտ ծառայությունները բուժառուին: Պետության կողմից փոխհատուցումը տրամադրվում է ինչպես կցագրված անձանց հաշվով (per

³ <https://data.worldbank.org/indicator/SH.XPD.OOPC.CH.ZS?locations=AM>

capita), այնպես էլ ըստ փաստացի մատուցված ծառայությունների քանակի և դրանց փոխհատուցման արժեքների: Բուժման ընթացքում երբեմն կարիք է առաջանում ստանալու այնպիսի ծառայություններ, որոնք ընդգրկված չեն պետական պատվերի ծածկույթում. այդ ծառայությունները բուժառուները, ըստ ցանկության, անցնում են վճարովի հիմունքներով:

- Վճարովի ծառայությունները հնարավոր է բաժանել երեք խմբի՝ ապահովագրություն, գործատուի միջոցներ և սեփական միջոցներ:
 - Ապահովագրությամբ սպասարկվելու դեպքում բուժառուն փաստացի վճարումներ չի կատարում, այլ անցնում է անհրաժեշտ միջամտություններն իր ապահովագրողի միջոցների՝ ապահովագրական հատուցումների հաշվին: «Վարդանանց» ՆԲԿ-ն ունի գործող համագործակցության պայմանագրեր ՀՀ-ում գործող գրեթե բոլոր ապահովագրական ընկերությունների հետ, որի արդյունքում այդ ապահովագրական ընկերությունների հաճախորդները, անկախ ապահովագրական ընկերությունից, կարող են սպասարկվել Վարդանանցում:
 - «Վարդանանց» ՆԲԿ-ն ունի պայմանագրեր որոշ իրավաբանական անձանց հետ, որոնցով տրամադրում է անվճար ծառայություններ վերջիններիս աշխատակիցներին և գանձում է համապատասխան վճարները ուղղակի գործատուից:
 - Ստացված բժշկական ծառայությունների համար անձը կարող է վճարել նաև սեփական միջոցների հաշվին՝ առանց երրորդ կողմի ներգրավվածության: Սեփական միջոցների հաշվին (out-of-pocket) հասույթը կազմում է «Վարդանանց» ՆԲԿ հասույթի մոտավորապես 45%-ը:

Վերջին տարիների զարգացման միտումները ցույց են տալիս, որ տարեցտարի վճարովի ծառայությունների մեջ փոքրանում է սեփական միջոցների հաշվին ստացվող ծառայությունների տեսակարար կշիռը և ավելանում են ապահովագրությունը և գործատուի ֆինանսավորմամբ ծառայությունները: Ըստ ՀՀ շուկայում գործող ապահովագրական ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունների⁴ վերջին երեք տարում, առողջության ապահովագրության հատուցումները տարեցտարի աճում են առնվազն 23%-ով, ինչը արտացոլում է այս սեգմենտի արագ աճը: Ֆինանսավորման աղբյուրի փոփոխությունը՝ սեփական միջոցներից ապահովագրություն, դրական է ազդում նաև բժշկական ծառայությունների պահանջարկի վրա, քանի որ գների հանդեպ ավելի զգոն հաճախորդների համար բժշկական ծառայությունները ավելի հասանելի են դառնում:

⁴ <https://www.efes.am/annual-year-book>
https://imnairi.am/company/about/reports#annual_financial_reports
<https://www.liga.am/hy/reports/5bdc6375-6914-469e-a034-66beefeded2c/Quarterly%20reports/>

ՀՀ-ում համապարփակ առողջության ապահովագրության ներդրումը նույնպես դրական ազդակ կտրամադրի շուկայի զարգացմանը:

«Վարդանանց» ՆԲԿ-ն Հայաստանում բժշկական ծառայությունների ոլորտում առաջատարներից մեկն է՝ առանձնանալով բարձր որակի բժշկական ծառայություններով և կլինիկական գերազանցությամբ: Ընկերությունը հայտնի է իր նորարարական մոտեցումներով, որոնք ընդգրկում են ինչպես բուժման մեթոդների կատարելագործումը, այնպես էլ առաջադեմ բժշկական սարքավորումների օգտագործումը: Վարդանանցը եզակի բժշկական կենտրոններից է, որ միաժամանակ կատարում է, թե՛ մասնավոր ամբուլատոր կլինիկայի, թե՛ պոլիկլինիկայի (պետպատվերով կցագրում) ֆունկցիաներ: Այլ բժշկական կենտրոնները սովորաբար ունենում են նեղ մասնագիտացում կամ առավել կենտրոնացած են հիվանդանոցային (ստացիոնար) ծառայությունների ուղղությամբ, ինչի արդյունքում մրցակցում են «Վարդանանց» ՆԲԿ-ի մեկ կամ մի խումբ ծառայությունների հետ, այլ ոչ ամբողջ «Վարդանանց» ՆԲԿ-ի հետ:

«Վարդանանց» ՆԲԿ-ի հիմնական մրցակիցներն են.

- «Ուիգմոր Քլինիք» բժշկական կենտրոն⁵. բազմապրոֆիլ բժշկական կենտրոն է, մատուցում է ամբուլատոր և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն: «Վարդանանց» ՆԲԿ-ի հետ որպես մրցակից կենտրոն դիտարկվում է հատկապես մանկաբուժական ծառայության մատուցման շրջանակներում:
- «Մեդլայն» բժշկական կենտրոն⁶. «Մեդլայն» բժշկական կենտրոնը մատուցում է ամբուլատոր և հիվանդանոցային բժշկական օգնություն, ինչպես նաև աշխատում է որպես տեղամասային պոլիկլինիկա: Ըստ կենտրոնի կողմից հրապարակված տվյալների, ներկայումս այն 8,000 բնակչի համար ծառայում է որպես պոլիկլինիկա և տարեկան կատարում է մոտ 3,000 վիրահատություն:
- «Դավիդյանց պոլիկլինիկաներ և լաբորատորիաներ»⁷. Դավիդյանց պոլիկլինիկաները առաջարկում են ամբուլատոր կլինիկական ծառայություններ՝ առանձնանալով բարձր որակի լաբորատոր ծառայություններով, ինչը հանդիսանում է նրանց հիմնական մրցակցային առավելություններից մեկը:
- «Նաիրի» բժշկական կենտրոն⁸. «Նաիրի» բժշկական կենտրոնը խոշոր բուժօգնություն է, որն իր մեջ ներառում է ամբուլատոր և հիվանդանոցային ծառայությունների լայն շրջանակ: Ամբուլատոր ծառայությունների ոլորտում «Նաիրի» բժշկական կենտրոնը կարող է համարվել «Վարդանանց» ՆԲԿ-ի հիմնական մրցակիցներից մեկը՝ շնորհիվ իր թողունակության և ավագ բժշկական անձնակազմի որակավորման:

⁵ <https://wigmore.am>

⁶ <https://healthcare.medline.am/en/>

⁷ <https://davlab.am/hy>

⁸ <https://nairimed.com/hy>

Շուկայի մրցակցության ակտիվության պայմաններում էլ «Վարդանանց» ՆԲԿ-ն շարունակում է պահպանել և լավացնել իր դիրքերը առողջապահական շուկայում՝ շնորհիվ իր նորարարական բուժման մեթոդների, տեխնոլոգիապես առաջադեմ սարքավորումների և հաճախորդների անհատական սպասարկման: Վարդանանցը մշտապես ներդնում է զգալի միջոցներ Ընկերության մարդկային ռեսուրսի, բուժական և թվային տեխնոլոգիաների զարգացման, ինչպես նաև՝ «Վարդանանցի Ձեռագիր» նախագծի ներքո նոր ծառայությունների ներդրման մեջ: Այս նախագիծը ուղղված է Վարդանանցի բուժման ունիֆիկացված, ունիկալ և ճանաչելի ոճի ստեղծմանը, որի հիմքում կլինեն միջազգային ապացուցողական բժշկության լավագույն մոտեցումները, մուլտիդիսցիպլինար կառուցվածքը և ինտեգրատիվ բժշկության առավել արդյունավետ տարրերի համադրությունը:

Վարդանանցն իր լայնածավալ մասնաճյուղային ցանցի շնորհիվ կարողանում է հասանելի դարձնել որակյալ բժշկական ծառայությունները ինչպես մայրաքաղաքում, այնպես էլ մարզերում՝ դրանով իսկ ընդլայնելով իր հաճախորդների բազան և ամրապնդելով իր դիրքերը՝ որպես ոլորտի առաջատար:

Ապահովագրական շուկա – «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն ներկայումս գործում է Հայաստանի ոչ կյանքի ապահովագրության շուկայում և միայն այդ շուկայի կամավոր հատվածում: «ԷՖԵՍ»-ը իր ստեղծման պահից ցույց է տալիս հասույթի կայուն աճ՝ պայմանավորված հաճախորդների բազայի ընդլայնմամբ և դիվերսիֆիկացմամբ, նոր ապահովագրական պրոդուկտների ներդրմամբ և թվային լուծումների լայնամասշտաբ կիրառմամբ:

Հայաստանի ապահովագրական շուկայի ընդհանուր ծավալը, ըստ հավաքագրված ապահովագրական վճարների, 2024թ.-ին կազմել է շուրջ 70 մլրդ ՀՀ դրամ՝ 2023թ.-ի համեմատ աճելով 3.6%-ով: Շուկայի մոտ 17%-ը բաժինն ընկնում է «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ին, իսկ կամավոր ապահովագրության հատվածում «ԷՖԵՍ»-ի մասնաբաժինը կազմում է շուրջ 32%:

Կամավոր ապահովագրության շուկան 2024թ. կազմել է 37.5 միլիարդ դրամ, որի 3 հիմնական ենթաշուկաները՝ գույքի (8.1 միլիարդ), առողջության (15.7 միլիարդ) և ԿԱՍԿՈ (5.6 միլիարդ), կազմում են ապահովագրական շուկայի 78%-ը: Նշված բոլոր 3 շուկաներում «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն շուկայի առաջատար է⁹:

⁹ <https://www.efes.am/annual-year-book>
https://imnairi.am/company/about/reports#annual_financial_reports
<https://www.liga.am/hy/reports/5bdc6375-6914-469e-a034-66beefeded2c/Quarterly%20reports/>
<https://ingoarmenia.am/reports/annual>
<https://regoinurance.am/տարեկան-ֆինանսական-հաշվետվություններ/>
<https://silinsurance.am/financial-reports>
<https://armeniainsurance.am/general/reports?sft=9ecf4055-f57b-4219-8fa4-3892db0449a3&lang=hy>

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն պրոֆեսիոնալ ֆինանսական պլանավորման ու ռիսկերի արդյունավետ կառավարման նպատակով ինտենսիվ օգտագործում է միջազգային վերաապահովագրական գործընկերների իր լայն և վստահելի ցանցը, որը հնարավորություն է տալիս ապահովագրական ռիսկերը լրիվ կամ մասնակի փոխանցել միջազգային հեղինակավոր ընկերություններին: Ընկերությունը ձևավորել է ամուր և բացառիկ գործընկերային հարաբերություններ ոլորտի առաջատարների՝ Generali, Allianz, SCOR և այլ խոշոր խաղացողների հետ, վերջերս ներառելով նաև Swiss Re վերաապահովագրական ընկերության հետ նոր համագործակցությունը: ԷՖԵՍ-ը ունի նաև վերաապահովագրական բրոքերների լայն միջազգային ցանց, որն ընկերության հուսալիության և հաճախորդակենտրոն լուծումների կարևոր բաղադրիչներից մեկն է: Ընկերության միջազգային գործընկերային ցանցն ընդգրկում է ավելի քան 40 երկիր 4 մայրցամաքներում, ինչը հնարավորություն է տալիս աշխատել տեղական փորձագետների հետ յուրաքանչյուր տարածաշրջանում:

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն առանձնանում է իր թվային զարգացման (digital-first) մոդելով, հատուցումների կառավարման արդյունավետ համակարգով և հատուցումների տրամադրման գերարագ ցիկլով (որոշ հատուցումներ տրամադրվում են ժամերի ընթացքում), ինչպես նաև հաճախորդակենտրոն ռազմավարությամբ, որը նպաստել է բրենդի ճանաչելիության բարձրացմանը:

Շուկայում մրցակցությունը ձևավորվում է ինչպես տեղական խաղացողների (թվով 7 ապահովագրական ընկերություն), այնպես էլ նոր «Insuretech» լուծումներ ներկայացնող կազմակերպությունների կողմից: «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ի հիմնական մրցակիցներն են.

- «Նաիրի Ինշուրանս» ԱՍՊԸ-ն¹⁰ առանձնանում է ճանաչված բրենդով՝ հատկապես կորպորատիվ ապահովագրության շուկայում: «Նաիրի»-ն խոշոր ապահովագրական ընկերություն է (2024 թվականին 2-րդ տեղում էր հավաքագրված ապահովագրավճարների մեծությամբ), տրամադրում է ոչ կյանքի ապահովագրության պրոդուկտների լայն սպեկտր, ունի գործընկեր բժշկական հաստատությունների լայն ցանց, և ակտիվ մրցակցում է առողջապահական ապահովագրության շուկայում:
- «Լիգա Ինշուրանս» ԱՓԲԸ-ն¹¹ վերջին տարիներին ակտիվ աճի ռազմավարություն է վարում՝ շեշտադրելով զանգվածային ուղղությունները (ԱՊՊԱ, ԿԱՍԿՈ, առողջություն) և լայն հասանելիությունը (24/7/365 զանգերի կենտրոն, մոբայլ գործիքներ): Ընկերությունը ապահովագրական շուկայի խոշորագույն խաղացողներից մեկն է (2024 թվականին 1-ին տեղում էր հավաքագրված ապահովագրավճարների մեծությամբ):

¹⁰ <https://imnairi.am>

¹¹ <https://www.liga.am/hy/>

ԷՖԵՍ-ը շարունակում է զարգացնել իր մոդելը, որի հիմնական տարրերն են.

- Խմբի առողջապահական ենթակառուցվածքներին ինտեգրումը («Վարդանանց» բժշկական կենտրոնի միջոցով): Այս սիներգիան ապահովում է եզակի մրցակցային առավելություն՝ միավորելով կանխարգելման, բժշկական սպասարկման և ֆինանսական պաշտպանության ամբողջական շղթան մեկ էկոհամակարգում:
- Սպառողական B2C շուկայում նոր պրոդուկտների ներդրումը և նոր ապահովագրական առաջարկները:
- Թվային ապահովագրական լուծումների շնորհիվ նոր շուկաների ստեղծումը:

Դուստր ընկերությունների այլ շուկաներ («Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ, «Լենդլորդ» ՍՊԸ, «Պրեմիում Քոնսալթանթ» ՍՊԸ)

Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ «Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ, «Լենդլորդ» ՍՊԸ և «Պրեմիում Քոնսալթանթ» ՍՊԸ ընկերությունները դեռևս հիմնականում իրականացնում են ներխմբային գործունեություն, այսինքն՝ իրենց ծառայությունները տրամադրում են բացառապես Խմբի մյուս ընկերություններին:

- «Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ-ն տրամադրում է բժշկական և ճանապարհորդական աջակցություն՝ «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ի ապահովագրական ծրագրերի շրջանակում և «Արինտերլև» ՓԲԸ-ի բժշկական ծառայությունների բազայի վրա: Ընկերության շուկան աստիճանաբար կձևավորվի նաև այլ ապահովագրական ընկերությունների և բժշկական կենտրոնների հաճախորդների բազայի հիման վրա՝ ստեղծելով և կայացնելով «ասիստանս»-ը որպես առանձին շուկա Հայաստանում:
- «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ն զբաղվում է Խմբի բժշկական և ապահովագրական ենթակառուցվածքների նախագծմամբ, շինարարությամբ և կառավարմամբ: Մոտակա ամիսներին ընկերության հիմնական գործունեությունը կենտրոնացած կլինի կառուցապատման ծառայությունների ոլորտում:
- «Պրեմիում Քոնսալթանթ» ՍՊԸ-ն հանդիսանում է ներխմբային ֆինանսական և հաշվապահական ծառայությունների կենտրոն՝ ապահովելով ամբողջ Խմբի կառավարման և հաշվետվողականության համակարգի անխափան աշխատանքը:

3.4.3 Ոլորտի կանոնակարգում և վերահսկողություն

Խմբի հիմնական գործունեության ոլորտները՝ ապահովագրությունը և առողջապահությունը, գտնվում են իրավական և մասնագիտական խիստ վերահսկողության և կարգավորման ներքո: Ապահովագրական ոլորտը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից, որը սահմանում է տնտեսական նորմատիվներ, լիցենզավորման և հաշվետվողությունների ներկայացման պահանջներ,

վերաապահովագրական սահմանաչափեր, ռիսկերի կառավարման ստանդարտներ և գործունեության նկատմամբ այլ պահանջներ:

Առողջապահական ոլորտը, իր հերթին, վերահսկվում է ՀՀ առողջապահության նախարարության և սանիտարահիգիենիկ մարմինների կողմից՝ ընդգրկելով լիցենզավորման, մասնագիտական որակի վերահսկման, անվտանգության և բժշկական էթիկայի պահանջները: Բացի պետական վերահսկողության մարմինների կողմից վերահսկողությունից, Խումբը սերտորեն համագործակցում է միջազգային փորձագիտական մարմինների և մասնագիտական միությունների հետ՝ ապահովելով լիարժեք համապատասխանություն գործող օրենսդրությանը և միջազգային լավագույն փորձին:

3.4.4 Ոլորտի Օրենսդրական կարգավորում

Ապահովագրության և առողջապահության ոլորտները Հայաստանում գործում են հստակ ձևավորված օրենսդրական դաշտում, որը սահմանում է գործունեության սկզբունքները, իրավական կարգավորումները և վերահսկողության մեխանիզմները: Օրենսդրական բազան նպատակ ունի ապահովել շուկայի թափանցիկությունը, ֆինանսական կայունությունը և սպառողների շահերի պաշտպանությունը՝ սահմանելով լիցենզավորման, հաշվետվողականության, ռիսկերի կառավարման և ծառայությունների որակի պահանջներ: «Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ի դուստր ընկերությունների գործունեությունը իրականացվում է ՀՀ գործող օրենսդրությանը համապատասխան՝ ներառյալ ապահովագրական գործունեությունը կարգավորող օրենքները, ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերը, առողջապահական ծառայությունների կազմակերպման իրավական ակտերը, ինչպես նաև տվյալների պաշտպանության և սպառողների իրավունքների պահպանման դրույթները: Հաջորդ բաժիններում ներկայացված են հիմնական ՀՀ օրենքներն ու նորմատիվ իրավական ակտերը, որոնք անմիջականորեն կարգավորում են Խմբի գործունեությունը:

3.4.4.1 ՀՀ օրենքներ

Ստորև ներկայացված են ՀՀ այն հիմնական օրենսդրական ակտերը, որոնք անմիջապես կարգավորում են Ընկերության գործունեության ոլորտները. հարկ է նշել, որ հարկային և քաղաքացիական իրավունքի այլ տարրերը կարգավորվող օրենքներ կարող են երբեմն նույնպես կիրառվել:

Ապահովագրական գործունեություն

- «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենք
- ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգիրք

- «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենք
- «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» ՀՀ օրենք
- Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտեր, եթե օրենքը թույլ է տալիս բանկին սահմանել լրացուցիչ պահանջներ ապահովագրական, վերաապահովագրական կամ միջնորդական գործունեության համար:

Առողջապահական գործունեություն

- «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենք
- «Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման մասին» ՀՀ օրենք
- «Դեղերի մասին» ՀՀ օրենք
- «Մարդու արյան և դրա բաղադրամասերի դոնորության և փոխներարկումային բժշկական օգնության մասին» ՀՀ օրենք
- «Մարդու վերարտադրողական առողջության եւ վերարտադրողական իրավունքների մասին» ՀՀ օրենք
- «Մարդուն օրգաններ եւ (կամ) հյուսվածքներ փոխապատվաստելու մասին» ՀՀ օրենք

3.4.4.2 ՀՀ ԿԲ Կանոնակարգեր

Ստորև ներկայացված են ՀՀ ԿԲ Կանոնակարգեր, որոնք անմիջապես կարգավորում են Ընկերության ապահովագրական գործունեությունը.

- Կանոնակարգ 3/01 «Ապահովագրական և ապահովագրական բրոքերային գործունեության լիցենզավորումը, ապահովագրական գործակալի հաշվառումը, ՀՀ տարածքում օտարերկրյա ապահովագրական ընկերության մասնաճյուղի և ներկայացուցչության գրանցումը, ապահովագրական ընկերության կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունենալու համար նախնական համաձայնություն ստանալու կարգը, ապահովագրական ընկերության գործունեության գործարար ծրագրի ձևը, ներկայացման կարգը և ժամկետները, ապահովագրական ընկերության և ապահովագրական բրոքերային ընկերության ղեկավարների ու պատասխանատու անձանց որակավորումը, ապահովագրական ընկերության ղեկավարներին, ապահովագրական բրոքերի պատասխանատու անձանց ներկայացվող մասնագիտական համապատասխանության եվ որակավորման չափանիշները, մասնագիտական համապատասխանության ստուգման և

որակավորման կարգը, ապահովագրական ընկերության ղեկավարների, ապահովագրական բրոքերի պատասխանատու անձանց թեկնածուների մասնագիտական որակավորման ստուգման թեմաների ցանկը»:

- Կանոնակարգ 3/02: «Ապահովագրական գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվների չափը, ձևավորման և հաշվարկման կարգը, վերաապահովագրողին չարգելված համարելու չափանիշները»:
- Կանոնակարգ 3/03: «Տեխնիկական պահուստների տեսակները, դրանց ձևավորման կարգը»:
- Կանոնակարգ 3/04: «Ապահովագրական ընկերությունների հաշվետվությունների ձևերը, դրանցում ներառվող տեղեկատվությունը, ներկայացնելու կարգը և ժամկետները»:
- Կանոնակարգ 3/07 «Ապահովագրական գործառույթների պատվիրակման պայմանագրով պատվիրակման ենթակա գործառույթները, ապահովագրական գործառույթների պատվիրակման նախնական թույլտվություն ստանալու համար Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող փաստաթղթերը և տեղեկությունները, դրանց բովանդակությունը, ներկայացման կարգն ու ձևը և նախնական թույլտվություն ստանալու կարգը և պայմանները»:
- Կանոնակարգ 3/08 «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող ապահովագրական ընկերությունների գործունեության ցուցանիշների ամփոփ գնահատականի (ՔԱՌԱՄԵԼՍ) հաշվարկման մեթոդաբանությունը»:
- Կանոնակարգ 3/09 «Ապահովագրական ընկերությունների ակտիվների դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման և օգտագործման կարգը»:
- Կանոնակարգ 3/10 «Ապահովագրական ընկերության ներքին աուդիտի գործունեության, ներքին հսկողության համակարգին ներկայացվող նվազագույն պահանջները»:
- Կանոնակարգ 22 «Ֆինանսական կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտ իրականացնող անձին ներկայացվող չափանիշները»:
- Կանոնակարգ 3/12 «Ապահովագրական ընկերության վերակազմակերպման կարգը»:
- Կանոնակարգ 20 «Ֆինանսական կազմակերպությունների ինքնալուծարման նախնական համաձայնության, ինքնալուծարման թույլտվության տրամադրման համար պահանջվող փաստաթղթերը և տեղեկությունները, լուծարային հանձնաժողովի նախագահի և անդամների, ժամանակավոր ադմինիստրացիայի ղեկավարի, լուծարային կառավարչի և հիփոթեքային կառավարչի որակավորման պահանջները, լուծարային հանձնաժողովի, ժամանակավոր ադմինիստրացիայի ղեկավարի և լուծարային կառավարչի կողմից հայաստանի հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունների ձևերը, ներկայացման կարգը, պարբերականությունը և

Ժամկետները, լուծարային հանձնաժողովի և լուծարային կառավարչի կողմից հրապարակվող տեղեկությունների ցանկը, հրապարակման կարգը և ձևը, անվճարունակ ֆինանսական կազմակերպությունների ֆինանսական առողջացման ծրագրի ձևը»:

- Կանոնակարգ 8/03 «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների, ապահովագրական բրոքերների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների, կենտրոնական դեպոզիտարիայի և դրամական փոխանցումներ իրականացնող վճարահաշվարկային կազմակերպությունների կողմից տեղեկությունների հրապարակումը»:
- Կանոնակարգ 8/04 «Հաճախորդների բողոք-պահանջների քննության գործընթացը կարգավորող ներքին իրավական ակտերին ներկայացվող նվազագույն պայմաններ և սկզբունքներ» - Հավելված:
- Ապահովագրական բրոքերների հաշվետվությունների ձևը, տեղեկատվության կազմը և ներկայացման կարգն ու ժամկետները - Հավելված:
- Ապահովագրական ընկերությունների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլան:
- «Ֆինանսական կազմակերպությունում ղեկավար լինելու, ղեկավարին գրանցումից հանելու կամ նշանակալից մասնակցություն, այլ մասնակցություն ձեռք բերելու, նշանակալից մասնակցությունը դադարեցնելու ուղեցույց» թիվ 114-Ն որոշում:
- Ապահովագրական ընկերությունների կողմից ապահովագրիչներին ուղղված ծանուցմանը և նշումներին ներկայացվող պարտադիր պահանջները և պայմանները թիվ 162-Ն որոշում:
- Ապահովագրական պորտֆելի փոխանցման նախնական թույլտվություն տրամադրելու կարգը:
- ՀՀ ԿԲ խորհրդի 31.07.2008թ. N 232 Ն «Ապահովագրական (ներառյալ՝ վերաապահովագրական) ընկերությունների և ապահովագրական (ներառյալ՝ վերաապահովագրական) միջնորդային գործունեություն իրականացնող անձանց (այսուհետ՝ հաշվետվություն տրամադրող անձանց) կողմից պարտադիր տեղեկացման և կասկածելի գործարքի վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրման ձևը (թիվ 002 հաշվետվական ձև), տեղեկությունների տրամադրման կարգը և ժամկետները հաստատելու և ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2007թ. փետրվարի 20-ի թիվ 56-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»:
- ՀՀ ԿԲ խորհրդի 01.12.2009 N343 Ն «Երաշխիքի տրամադրման դասով ապահովագրական ընկերությունների գործունեության սահմանափակման և իրականացման հատուկ կարգ նախատեսելու մասին»:
- Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից գրանցվող ֆինանսական կազմակերպությունների ֆիրմային անվանումների գրանցման հայտին ներկայացվող պահանջները, հայտի հետ ներկայացվող

փաստաթղթերի ցանկը, ինչպես նաև հայտի քննարկման ու ֆիրմային անվանումների և դրա փոփոխությունների գրանցման կարգ:

- Ապահովագրական ընկերության տնտեսական նորմատիվների և տեխնիկական պահուստների սահմանված չափերից շեղումների չափերը:
- Ապահովագրական ընկերությունից պարտադիր անուիտետի ժառանգման կարգը և անուիտետի ժառանգման դիմումի ձևը:
- Կուտակային կենսաթոշակային անուիտետի պայմանագրում ներառվող էական պայմանների մասին:
- Անուիտետի մնացորդային գումարի հաշվարկման և այլ ապահովագրական ընկերության փոխանցման կարգի մասին:

3.4.5 Ոլորտի վերահսկողություն

3.4.5.1 **ՀՀ առողջապահության նախարարություն**

Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարությունը գործադիր իշխանության հանրապետական մարմին է, որը մշակում և իրականացնում է առողջապահության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության քաղաքականությունը: Առողջապահության նախարարության առաքելությունն է առողջապահության զարգացման քաղաքականության, պետական նպատակային ծրագրերի մշակումը, դրանց իրականացման կազմակերպումը, սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովումը, բնակչության առաջնային և մասնագիտացված բժշկական օգնության ու ծառայությունների ապահովման կազմակերպումը, մոր և մանկան առողջության պահպանմանն ուղղված քաղաքականության իրականացումը, բնակչության առողջության բարելավման միջոցառումների կազմակերպումը և առողջական վիճակի ուսումնասիրությունը, հաշմանդամության ու մահացության նվազեցման ծրագրերի մշակումը և իրագործումը: Առողջապահության բնագավառում միջազգային ու միջգերատեսչական համագործակցության ապահովումը, երեխաների, կանանց կեցության և առողջության իրավիճակային վերլուծության կազմակերպումը, ոլորտի գերակա խնդիրների սահմանումը, նպատակային ծրագրերի մշակումն ու ներդրումը, առողջապահության բնագավառին առնչվող օրենսդրական, իրավական ակտերի նախագծերի մշակումը, ընդունված իրավական ակտերի նկատմամբ վերահսկողության ապահովումը, համակարգի գործունեության կազմակերպումը,

կառավարումն ու ֆինանսավորումը ևս իրականացվում է ՀՀ առողջապահության նախարարության կողմից:

3.4.5.2 Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին

Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի նպատակն է՝ օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով առողջապահության, անձի ֆունկցիոնալության գնահատման բնագավառի իրավական ակտերի, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսդրության և աշխատանքային իրավունքի նորմեր պարունակող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի, կոլեկտիվ և աշխատանքային պայմանագրերի պահանջների պահպանման ապահովումը:

Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմնի խնդիրներն են՝ բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության և հանրային առողջապահության ապահովման, բժշկական օգնության և սպասարկման, դեղերի շրջանառության, անձի ֆունկցիոնալության գնահատման, աշխատանքային իրավունքի՝ ներառյալ աշխատողների առողջության պահպանման և անվտանգության ապահովման ոլորտներում ռիսկերի կառավարումը և Հայաստանի Հանրապետության օրենքների ու այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունը, ինչպես նաև կանխարգելիչ միջոցառումների իրականացումը բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության և հանրային առողջապահության ապահովման, բժշկական օգնության և սպասարկման, դեղերի շրջանառության, անձի ֆունկցիոնալության գնահատման, աշխատողների անվտանգության ապահովման, առողջության պահպանման և աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման ոլորտներում:

3.4.5.3 Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը՝ իր իրավասության շրջանակներում սեփական նախաձեռնությամբ կամ դիմումի հիմքով ուսումնասիրում է տնտեսավարող սուբյեկտների այն գործողությունները կամ վարքագիծը, որոնք կարող են կանխել, սահմանափակել կամ արգելել ազատ տնտեսական մրցակցությունը կամ վնասել սպառողների շահերին:

3.4.5.4 ՀՀ կենտրոնական բանկ

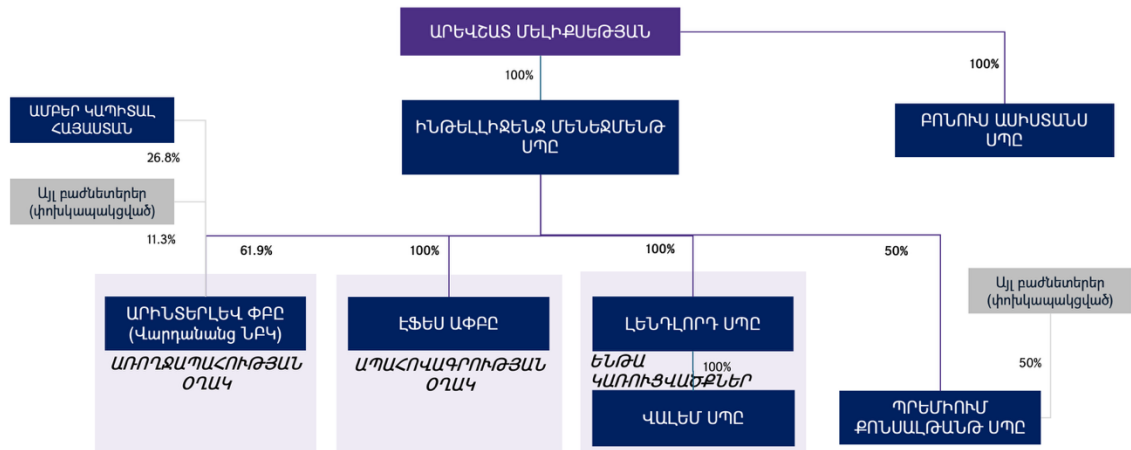
Պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի, տեղաբաշխման և պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու փաստով Թողարկողը ՀՀ օրենսդրությամբ մեկնաբանվում է հաշվետու թողարկող և դառնում արժեթղթերի շուկայի մասնակից, որի գործունեությունը կարգավորվում է համապատասխան օրենսդրությամբ,

ենթաօրենսդրական ակտերով և այլ կարգավորումներով: ՀՀ արժեթղթերի շուկան ներառում է ՀՀ տարածքում արժեթղթեր թողարկող և արժեթղթերում ներդրումներ իրականացնող անձանց, ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց (ներդրումային ընկերությունները, օտարերկրյա ներդրումային ընկերության մասնաճյուղերը, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչները, ներդրումային ֆոնդի օտարերկրյա կառավարչի մասնաճյուղերը, բանկերը), Կենտրոնական դեպոզիտարիան, արժեթղթերի կարգավորվող շուկայի օպերատորը և արժեթղթերի չկարգավորվող առևտրի ոլորտը: ՀՀ արժեթղթերի շուկայի կարգավորման և վերահսկողության գործառույթն իրականացնում է Կենտրոնական բանկը՝ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման և վերահսկողության հիմնական նպատակներն են. ներդրողների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանությունը, արժեթղթերի շուկայի թափանցիկության, կայուն և արդյունավետ զարգացման ապահովումը, արժեթղթերի գնագոյացման համակարգի արժանահավատության ապահովումը, արժեթղթերի շուկայում համակարգային ռիսկերի նվազեցումը: Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի՝ թողարկող է համարվում այն անձը, որն արժեթուղթ է թողարկում (թողարկել) կամ իր անունից արժեթուղթ թողարկելու առաջարկություն է անում: Թողարկողի կողմից իրականացվող արժեթղթի թողարկումն անձի գործողությունների ամբողջությունն է՝ ուղղված նույն դասի արժեթղթերի համախմբի առաջացմանը: Ընդ որում՝ արժեթղթերի թողարկումը թողարկողի միևնույն որոշման հիման վրա, սակայն տարբեր ժամանակահատվածներում (սերիաներով) համարվում է մեկ թողարկում: Հաշվետու թողարկողն այն թողարկողն է, որի կողմից թողարկված որևէ դասի արժեթուղթը թույլատրված է ՀՀ տարածքում գործող կարգավորվող շուկայում առևտրին: ՀՀ արժեթղթերի շուկան կարգավորվում է ՀՀ Սահմանադրությամբ, ՀՀ միջազգային պայմանագրերով, ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքով, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքով, «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով, «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» ՀՀ օրենքով, «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքով, դրանց հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով, այլ օրենքներով և իրավական ակտերով:

Բացի այդ, քանի որ Ընկերության կազմում գործող ԷՖԵՍ-ն իրականացնում է ապահովագրական գործունեություն, վերջինս վերահսկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից: ՀՀ տարածքում ապահովագրական գործունեության լիցենզավորման և վերահսկողության բացառիկ իրավասությունը պատկանում է Կենտրոնական բանկին: ՀՀ-ում ապահովագրությունը կարգավորվում է ՀՀ Սահմանադրությամբ, միջազգային պայմանագրերով, ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով, այլ օրենքներով և դրանց հիման վրա ընդունված Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:

3.5 Թողարկողի կառուցվածքը

3.5.1 Խմբի կառուցվածքը

Ընկերության դուստր ընկերություններն են.

Անվանումը	ՀՎՀՀ	Գործունեության ոլորտ	Մասնակցության չափ	Նշումներ
«Արինտերլս» ՓԲԸ	02569999	Առողջապահություն	61.9%	
«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ	08261284	Ապահովագրություն	100%	
«Լենդլորդ» ՍՊԸ	01337464	Անշարժ գույքի կառավարում	100%	
«Վալեմ» ՍՊԸ	00034524	Անշարժ գույքի կառավարում	100% (անուղղակի)	
«Պրեմիում Քոնսալթանթ» ՍՊԸ	02883778	Հաշվապահական ծառայություններ	50%	
«Բոնուս Ասիստանս» ՍՊԸ	08256045	Աջակցության և ասիստանս ծառայություններ	100% (անուղղակի)	Սպասվող, վերակազմավորման փուլում

3.5.2 Վերահսկող անձինք

3.5.2.1 Վերջնական իրական շահառուներ

Թողարկողի իրական շահառու է հանդիսանում Ընկերության հիմնադիր և միակ մասնակից, ՀՀ քաղաքացի Արևշատ Մելիքսեթյանը: Արևշատ Մելիքսեթյանն իր մասնագիտական գործունեության ողջ ընթացքում ներգրավված է եղել ՀՀ-ում «ապահովագրություն» մասնագիտության և ապահովագրական մշակույթի զարգացման բոլոր առանցքային նախագծերում: 2023 թվականից հանդիսանում է ԷՖԵՍ ապահովագրական ընկերության Գլխավոր գործադիր տնօրենը և «Արինտերլ» ՓԲԸ Տնօրենների Խորհրդի անդամ:

Արևշատ Մելիքսեթյանը տնտեսագիտության թեկնածու է, ինչպես նաև հանդիսանում է Քեմբրիջի համալսարանի (EMBA) և Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի գործարար կառավարման մագիստրոս (MBA): 2018 թվականին ստացել է նաև Լոնդոնի Chartered Insurance Institute (CII) Level 3 սերտիֆիկատ: Դասավանդել է ՀՀ և արտերկրի մի շարք բուհերում:

3.6 Թողարկողի հիմնական միջոցները

Թողարկողի՝ ներառյալ Խմբի դուստր ընկերությունների հիմնական միջոցների հաշվեկշռային մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև աղյուսակում:

Հիմնական միջոցներ (31.12.2024թ. դրությամբ)	Հաշվեկշռային արժեք (հազար դրամ)
Բժշկական սարքավորումներ և գործիքներ	1,708,406
Շենքեր, շինություններ	1,282,666
Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումներ	1,181,969
Այլ (այդ թվում՝ կահույք և հարմարանքներ, համակարգիչներ և այլ սարքավորումներ, փոխադրամիջոցներ, հող և այլն)	784,731
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	4,957,771

Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի

ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Ընկերությունը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունը ներկայացնում է այլ պարտավորություններ հոդվածում:

Թողարկողի կողմից շահագործվող անշարժ գույքը, որը չի պատկանում Թողարկողին, օգտագործվում է անժամկետ կամ երկարաժամկետ վարձակալության պայմանագրերի հիման վրա: Այդպիսի գույքի վրա կատարված վերանորոգման ծախսերը կապիտալացվում են:

Մոտակա ամիսներին հիմնական միջոցների սպասվող էական փոփոխություններից է «Լենդլորդ» ՍՊԸ կողմից իրականացվող կառուցապատման ծրագրի արդյունքում Խմբի հաշվեկշռում շենքերի և շինությունների ավելացումը շուրջ 2 (երկու) միլիարդ դրամի չափով:

Ներկա պահին, Թողարկողը չի նախատեսում այնպիսի փոփոխություններ, որոնք կարող են սահմանափակել հիմնական միջոցների օգտագործումը:

3.7 Զարգացման վերջին միտումները

Ընկերության հասույթը աճում է արագ տեմպերով՝ 4.3 միլիարդ դրամից (2023 թվական) հասնելով 13.5 միլիարդ դրամի (2024 թվական): Ընկերության հասույթը հիմնականում բաղկացած է ապահովագրական գործունեությունից ստացված հասույթից (10.2 միլիարդ դրամ կամ 76%) և բժշկական գործունեությունից ստացված հասույթից (3.2 միլիարդ դրամ կամ 24%)։ Նշված ցուցանիշները համապատասխանում են Ընկերության համախմբված հաշվետվությունների կազմման սկզբունքներին և գտված են ներխմբային գործառնություններից: Թողարկողի ղեկավարությունը ակնկալում է, որ մոտակա տարիների ընթացքում, հասույթի աճին զուգահեռ, կավելանա բժշկական գործունեությունից հասույթի տեսակարար կշիռը՝ հասնելով Ընկերության հասույթի 33%-ին 2028 թվականին:

2025 թվականի սկզբից և Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ տեղի ունեցած հիմնական զարգացումներն են.

- Ընկերության հասույթը 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին կազմել է 8.1 միլիարդ դրամ՝ գերազանցելով 2024 թվականի նույն ցուցանիշը 37%-ով:
- Ընկերությունը մեկնարկել է կորպորատիվ և իրավական կառուցվածքի օպտիմալացման ծրագիրը, որը ենթադրում է որոշ դուստր ընկերությունների վերակազմակերպում և կորպորատիվ կառավարման մարմինների բարելավում:
- Ընկերության կապիտալի կառուցվածքի օպտիմալացման արդյունքում 2025 թվականին դուստր ընկերություն «Արինտերլ» ՓԲԸ-ն թողարկել է դրամային պարտատոմսեր և դրանց տեղաբաշխումից ներգրավված դրամական

միջոցների մի մասն ուղղել է արտարժույթային վարկային պարտավորությունների վերաֆինանսավորմանը:

- Ընկերությունը մեկնարկել է ռազմավարական զարգացման մեծ նախագիծ, որի արդյունքում նախատեսվում է կառուցել նոր բժշկական կենտրոն, և վերաֆինանսավորել վարկային պարտավորությունների մի մասը: Այդ ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուր է հանդիսանում սույն Ծրագրային Ազդագրով նախատեսված Պարտատեմսերի տեղաբաշխումը:

Ընկերության դուստր ընկերությունների զարգացման հիմնական միտումներն են.

«Արինտերլս» ՓԲԸ-ն վերջին 2 տարիների ընթացքում գտնվում է ակտիվ աճի փուլում՝ պայմանավորված թե՛ էքստենսիվ գործունեությամբ (նոր մասնաճյուղեր, նոր բժշկական տարածքներ) և թե՛ ինտենսիվ կամ որակական բնույթի (նոր ծառայություններ, նոր բժշկական փաթեթներ, 1 հաճախորդի միջին չեկի աճ):

Վարդանանցն արդեն հիմնել է երկու նոր խոշոր մասնաճյուղ՝ ի հավելում գործող 2 կլինիկաների՝ Վարդանանց (հիմնական) և Վանաձոր: Այդ մասնաճյուղերը ամբողջությամբ սկսել են գործել 2024 թ. 4-րդ եռամսյակից:

- Նոր մասնաճյուղերից Քոչարը մատուցում է ամբուլատոր ծառայություններ, ներառյալ «Վարդանանց» ՆԲԿ-ի համար կարևոր ռազմավարական ուղղություն՝ ապահովագրական ընկերությունների կողմից տրամադրվող տարեկան կանխարգելիչ բուժզննումները, ինչպես նաև ռադիոլոգիայի բաժանմունքում ունի մամոգրաֆիայի ծառայություն, որը միակն է իր ցանցում:
- Մյուս նոր մասնաճյուղը՝ Նանսենը, սկսել է հաճախորդներին ընդունել 2024 թ.-ի 2-րդ կեսին և դեռ օգտագործում է իր հզորության համեմատաբար փոքր մասը: Մասնաճյուղը ամբուլատոր ծառայություններին կից նաև մատուցում է ներհիվանդանոցային՝ ստացիոնար ծառայություններ, որն այս դասի դեռևս միակ լիցենզավորված կլինիկան է «Վարդանանց» ՆԲԿ-ի ցանցում: 2024 թվականի ընթացքում Նանսեն մասնաճյուղը ստացել է 37 լիցենզիա, որից 6-ը՝ ստացիոնար (հիվանդանոցային):
- 2024 թվականի ընթացքում ձեռք են բերվել նոր և ժամանակակից բժշկական սարքավորումներ, ներառյալ անգիոգրաֆ (GE Optima IGS 330+) և մամոգրաֆ (GE 3D mammography):
- 2023-2024 թվականների ընթացքում Վարդանանցի կլինիկաների ընդհանուր մակերեսը աճել է ավելի քան երկու անգամ՝ հասնելով 5,167 ք.մ.:

Վարդանանցի կանխատեսմամբ՝ գործող մասնաճյուղերի ծանրաբեռնվածության աճին և թիրախային հասույթին հասնելուն զուգահեռ, EBITDA-ի աճի տեմպերը ժամանակի ընթացքում կկայունանան: EBITDA-ի աճի նոր աղբյուր կհանդիսանան նոր մասնաճյուղերը, նոր ծառայությունները և նոր մոտեցումները:

Զարգացման այս փուլի ընթացքում Վարդանանցը կենտրոնացած է ներդրումային արդյունավետության բարձրացման վրա՝ օգտագործելով ներհոսող կապիտալը ոչ միայն ենթակառուցվածքների ընդլայնման, այլև գործառնությունների օպտիմալացման ուղղությամբ՝ ներդնելով թվային լուծումներ, արհեստական բանականություն և բժշկական որակի բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ: Ակնկալվում է, որ հիմնական ծախսային ուղղություններում իրականացված բարելավումները կօգնեն պահպանել շահույթի մասնաբաժնի բարձր մակարդակը: Առկա ռազմավարությունը ներառում է եկամուտների դիվերսիֆիկացման միջոցներ, ինչը թույլ կտա նվազեցնել կախվածությունը միայն ստացիոնար և ամբուլատոր ծառայություններից՝ ավելացնելով եկամտի աղբյուրների բազմազանությունը: Այս քաղաքականությունը ներառում է մասնավոր և ապահովագրական ծառայությունների հասանելիության ընդլայնում «ասիստանս» ծառայությունների միջոցով, ինչպես նաև այլ նորարարական ծառայությունների ներդրում, որոնք կարող են ապահովել եկամտի լրացուցիչ հոսքեր:

Բացի այդ, կանխատեսվում է գործառնական ծախսերի իջեցում տեխնոլոգիաների և ավտոմատացման ներդրման շնորհիվ, ինչը կնվազեցնի ծախսերի բեռնվածությունը և կխթանի շահութաբերությունը: Նոր մասնաճյուղերի բացումը միջնաժամկետ հեռանկարում կնպաստի մատակարարման շղթայի արդյունավետության բարձրացմանը և ծախսերի օպտիմալացմանը:

Ակնկալվում է, որ ներդրումային որոշումների ճկուն պլանավորումը կերաշխավորի ֆինանսական ռեսուրսների արդյունավետ բաշխումը՝ համապատասխան շուկայի պահանջներին և մրցակցային պայմաններին, ինչը թույլ կտա պահպանել ներդրումային կայունություն և ֆինանսական առողջություն նույնիսկ եկամուտների աճի տեմպի դանդաղելու պայմաններում:

2025 թվականի առաջին կիսամյակում «Արինտերլս» ՓԲԸ հասույթը կազմել է 2.6 միլիարդ դրամ՝ նախորդ տարվա համադրելի ժամանակաշրջանի նկատմամբ ցուցադրելով 18% աճ:

«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն 2025թ. առաջին կիսամյակում պահպանել է նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի ապահովագրավճարների պորտֆելը՝ էականորեն լավացնելով պորտֆելի շահութաբերությունը. հավաքագրվել է 7.4 մլրդ ՀՀ դրամի ապահովագրավճար, իսկ շահույթը կազմել է 343 մլն դրամ: 2025 թվականի առաջին կիսամյակի արդյունքներով «ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ-ն վստահորեն զբաղեցրել է առաջատարի դիրքը թե՛ կամավոր ապահովագրության շուկայում առանձին (33.1% մասնաբաժին), թե՛ ամբողջ ապահովագրական շուկայում (18.3% մասնաբաժին): Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ Ընկերության ընդհանուր ակտիվներն աճել են՝ կազմելով 11.5 մլրդ ՀՀ դրամ: Ապահովագրավճարների պորտֆելի կառուցվածքում նշանակալի ծավալ ունեն գույքի ապահովագրությունը՝ ավելի քան 2.8 մլրդ դրամ, առողջության ապահովագրությունը՝ 2.6 մլրդ դրամ, և ցամաքային տրանսպորտի կամավոր ապահովագրությունը՝ գրեթե 1 մլրդ դրամ: Ընկերությունը շարունակել է կենտրոնանալ հաճախորդների սպասարկման որակի բարձրացման,

թվային լուծումների կատարելագործման և նորարար ծառայությունների մատուցման վրա:

2024 թվականին ԷՖԵՍ-ը 396.5 մլն ՀՀ դրամ ընդհանուր ծավալով ներդրումներ է իրականացրել տեխնոլոգիական լուծումների և նորարարությունների զարգացման ուղղություններով, ներառյալ՝ թվային հարթակների կատարելագործումը, ինչը մեծացրել է հաճախորդների համար ապահովագրական ծառայությունների հասանելիությունն ու սպասարկման արագությունը՝ մասնավորապես անհատականացված պատուհանի ներդրումը «EFES Online» հարթակում, որի շնորհիվ հաճախորդները կարող են ստանալ առավել հարմարեցված և արդյունավետ ապահովագրական փորձառություն: Տեխնոլոգիական ներդրումների կարևորագույն ուղենիշ է նաև «EFES Insurance» բջջային հավելվածի թողարկումն ու 2025թ.-ին դրա շարունակական զարգացման ծրագրերի իրագործումը:

«ԷՖԵՍ» ապահովագրական ընկերությունը գործունեությունը շարունակում է՝ կնքելով միջազգային նշանակալի պայմանագրեր, որոնք հաճախորդների համար ֆինանսապես և տեխնոլոգիապես հասանելի են դարձնում համաշխարհային բժշկագիտության նվաճումները.

- 2024 թվականին ներդրվել է Oncocare with MSO (Medical Second Opinion) պրոդուկտը՝ ապահովագրություն օնկոլոգիական հիվանդություններից, ինչպես նաև Երկրորդ կարծիքի տրամադրում. աշխարհահռչակ Swiss Re վերաապահովագրական ընկերության հովանու ներքո և բժշկական երկրորդ կարծիքի տրամադրման մեջ մասնագիտացած ամերիկյան Mediguide ընկերության հետ համատեղ մշակվել է նոր պրոդուկտ, որը տրամադրում է ֆինանսական հատուցում քաղցկեղի ախտորոշման դեպքում, ինչպես նաև տրամադրում է բժշկական մասնագիտական երկրորդ կարծիք նշանակված բուժման, ախտորոշման կամ հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ:
- Ներդրվել է International Health առողջության ապահովագրության միջազգային փաթեթ. «ԷՖԵՍ» ապահովագրական ընկերությունը գերմանական Allianz ապահովագրական ընկերության հետ համատեղ ներկայացնում է նոր մակարդակի առողջության ապահովագրության փաթեթ անհատների և ընտանիքների համար, որը գործում է ինչպես առանձին տարածաշրջաններում, այնպես էլ ամբողջ աշխարհում և ամսական սկսած 47,000 ՀՀ դրամից տրամադրում է 2,000,000 եվրոյի ծածկույթ առողջապահական գրեթե բոլոր բնագավառներում՝ տարեկան բուժզննումից մինչև օնկոլոգիական հիվանդությունների բուժում:
- 2025 թվականին արդեն հասանելի է նոր ապահովագրական պրոդուկտ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության աջակցությամբ: «EFES Social Credit»-ի շնորհիվ հաճախորդները կարող են ձեռք բերել իրենց կարիքներին համապատասխան առողջության

ապահովագրություն: «EFES Social Credit Insurance»-ը կառավարության կողմից եկամուտների հայտարարագրման շրջանակներում վերադարձվող ծախսերի ավելի արդի օգտագործելու և ներդնելու փաթեթ է, որի շրջանակներում հաճախորդները հնարավորություն են ստանում «անվճար» ներդրում անելու առողջության և բարեկեցության մեջ՝ վճարելով ապահովագրավճարը հաճախորդի կամ ընտանիքի անդամների համար և հաջորդ տարվա եկամուտների հայտարարագրման ժամանակ ստանալ վերադարձ՝ մինչև 50,000 դրամի չափով:

«Լենդլորդ ՍՊԸ»-ն 2025 թվականին մեկնարկել է Ընկերության և դուստր ընկերությունների ռազմավարական զարգացման համար կարևոր ներդրումային նախագիծ՝ Լենինգրադյան 23 հասցեում նոր բազմաֆունկցիոնալ համալիրի ստեղծումը՝ միջազգային և տեղական փորձագետների հետ համատեղ: Այդ համալիրում կտեղակայվեն Վարդանանցի նոր մասնաճյուղը և «ԷՖԵՍ»-ի գրասենյակը: Վարդանանցում կտրամադրվեն արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային ծառայություններ, ներառյալ ՄՌՏ ախտորոշում: Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ Լենդլորդը (դեռևս դուստր ընկերության միջոցով) նախագծման թույլտվություն ստանալու փաթեթը մուտքագրել է Երևանի քաղաքապետարան:

3.8 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը

Ընկերության ղեկավարության կանխատեսումներով՝ Ընկերության հիմնական տնտեսական ցուցանիշները 2025-2028 թվականներին կունենան հետևյալ դինամիկան.

Ցուցանիշ (մլն դրամ)	2025թ.	2026թ.	2027թ.	2028թ.
Հասույթ	18,675	21,411	24,820	30,308
Զուտ շահույթ	(193)	1,130	2,580	3,395

Ընկերության ղեկավարության գնահատմամբ, վատագույն դեպքում, Ընկերության հասույթի կանխատեսվող մեծությունը վերոնշյալ տարիների համար կարող է ցածր լինել պլանային կանխատեսվող ցուցանիշներից 12-15%-ով, իսկ զուտ շահույթը՝ 20-22%-ով:

Կանխատեսման հիմնական սկզբունքները և ենթադրություններն են.

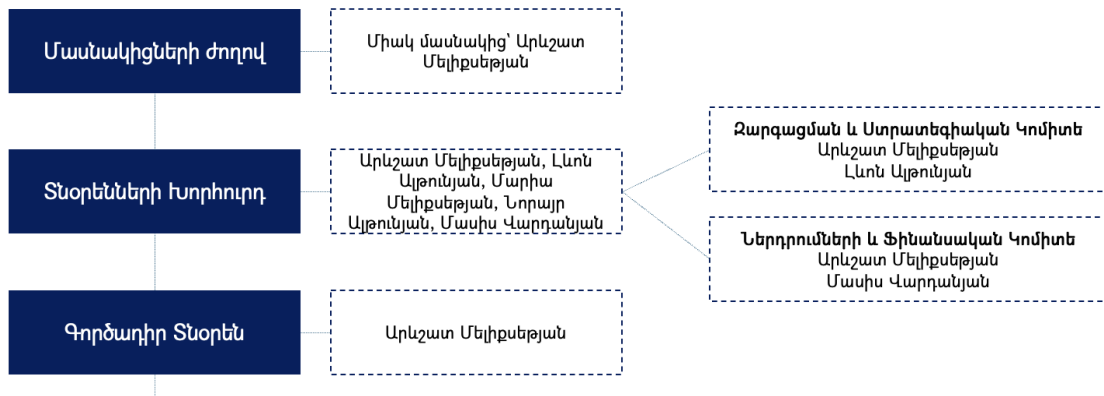
- Ապահովագրական բիզնես.
 - Ոչ առողջության ապահովագրության պրոդուկտների շուկայի տարեկան 5% աճ,

- Ընկերության մասնաբաժնի աճ ոչ առողջության ապահովագրության պրոդուկտների շուկայում ներկայիս 14%-ից մինչև 20% (2028 թվականին),
- Կոմբինացված գործակցի (combined ratio) շարունակական նվազում ոչ առողջության ապահովագրության պրոդուկտների շուկայում մինչև 70%,
- Առողջության ապահովագրության պրոդուկտների շուկայի տարեկան 10% աճ,
- Ընկերության մասնաբաժնի աճ առողջության ապահովագրության պրոդուկտների շուկայում ներկայիս 30%-ից մինչև 34% (2028 թվականին),
- Կոմբինացված գործակցի (combined ratio) շարունակական նվազում առողջության ապահովագրության պրոդուկտների շուկայում մինչև 75%:
- Առողջապահական բիզնես
 - Գործող 2 մասնաճյուղերի հասույթի տարեկան 5% աճ,
 - Նոր բացված Քոչար մասնաճյուղի հասույթի տարեկան 20% աճ՝ մինչև կայունացում 2030 թվականին, հետագայում տարեկան 5% աճ,
 - Նոր բացված Նանսեն մասնաճյուղի հասույթի տարեկան 75% (2026 թվականին) և 40% (2027 թվականին) աճ հիվանդանոցային ծառայությունների հաշվին՝ մինչև կայունացում 2028 թվականին, հետագայում տարեկան 10% աճ,
 - Վերադիր ծախսերի աստիճանաբար կայուն նվազում:

Վերոնշյալ գործոններից Թողարկողի կառավարման մարմիններն ուղղակի հնարավորություն ունեն ազդելու ոչ առողջության և առողջության ապահովագրության պրոդուկտների շուկայում մասնաբաժնի վրա, կոմբինացված գործակցի (combined ratio) վրա, առողջապահական բիզնեսի պարագայում՝ մասնաճյուղերի հասույթի տարեկան աճի տեմպերի և վերադիր ծախսերի մակարդակի վրա: Թողարկողի կառավարման մարմիններն ուղղակիորեն չեն կարող ազդել ոչ առողջության և առողջության ապահովագրության շուկայի աճի տեմպերի վրա:

3.9 Թողարկողի կառավարման մարմինները և անդամները

3.9.1 Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը

Թողարկողի կառավարման մարմիններն են Ընդհանուր Ժողովը, Խորհուրդը և Տնօրենը:

3.9.2 Կառավարման մարմինների իրավասությունները

Ընկերության Ընդհանուր Ժողովը Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինն է:

3.9.2.1 Ընդհանուր Ժողով

Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում՝

- 1) Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, Ընկերության պլանների և դրանց կատարման վերաբերյալ հաշվետվությունների հաստատումը.
- 2) Ընկերության կանոնադրության, դրա լրացումների և փոփոխությունների, նոր խմբագրությամբ կանոնադրության հաստատումը.
- 3) Ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի փոփոխումը.
- 4) Ընկերության Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, նրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, Խորհրդի կանոնակարգի հաստատումը.
- 5) գործադիր մարմինների ձևավորումը և նրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, ինչպես նաև Ընկերության գործադիր մարմնի լիազորություններն առևտրային կազմակերպությանը կամ անհատ ձեռնարկատիրոջը (կառավարիչ) տալու հարցերը.
- 6) Ընկերության վերստուգիչ հանձնաժողովի (վերստուգողի) ընտրությունը, նրա վարձատրության և/կամ ծախսերի փոխհատուցման չափերի սահմանումը, վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամների (վերստուգողի) լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, ընդ որում՝ վերստուգիչ հանձնաժողով (վերստուգող) ձևավորվում է, եթե ընդհանուր ժողովը անհրաժեշտ է համարում վերստուգիչ հանձնաժողովի (վերստուգողի) առկայությունը կամ Ընկերության մասնակիցների

թիվը գերազանցում է 20-ը. Վերստուգիչ հանձնաժողովի (վերստուգողի) գործառույթները կարող է իրականացնել Ընկերության ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատված աուդիտորը.

7) Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը.

8) Ընկերության տարեկան հաշվետվությունների և հաշվապահական հաշվեկշիռների հաստատումը, շահույթների ու վնասների բաշխումը.

9) այլ ընկերություններին կամ կազմակերպություններին մասնակից (հիմնադիր) լինելու մասին որոշման ընդունումը.

10) Ընկերության պաշտոնատար անձանց գույքային պատասխանատվության ենթարկելու մասին որոշման ընդունումը.

11) Ընկերության ներքին գործունեությունը կարգավորող փաստաթղթերի հաստատումը.

12) Ընկերության կողմից արժեթղթերի թողարկման մասին որոշման ընդունումը.

13) խոշոր գործարքներ կատարելու մասին որոշման ընդունումը, բացառությամբ սույն կանոնադրության 102.4-րդ ենթակետով նախատեսված դեպքերի.

14) Ընկերության աուդիտի իրականացման որոշման ընդունումը.

15) Ընկերությունը վերակազմակերպելու կամ լուծարելու մասին որոշման ընդունումը.

16) լուծարման հանձնաժողովի (լուծարողի) նշանակումը և լուծարման հաշվեկշռի ընդունումը.

17) «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հարցերի լուծումը:

3.9.2.2 **Խորհուրդ**

Խորհրդի իրավասությանն են պատկանում.

- Արտահերթ ընդհանուր ժողովի հրավիրումը՝ «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի և սույն կանոնադրությանը համապատասխան.
- Ընկերության հիմնարկների, մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների ստեղծումը. վերակազմակերպումը, լուծարումը և դրանց կանոնադրությունների հաստատումը.
- Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների իրականացման նկատմամբ վերահսկողությունը.
- Ընկերության կողմից իր զուտ ակտիվների արժեքի 20-50 տոկոսը կազմող արժեքով ուղղակի կամ անուղղակի գույք ձեռք բերելու, օտարելու կամ օտարման հնարավորության հետ կապված խոշոր գործարքներ կատարելու մասին որոշման ընդունումը.

- Ընկերության խորհրդատվական խորհրդի ձևավորումը, անդամների լիազորությունների դադարեցումը, խորհրդատվական խորհրդի աշխատակարգի հաստատումը:

3.9.2.3 **Տնօրեն**

Ընկերության Տնօրենը՝

- տնօրինում է Ընկերության գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կատարում Ընկերության անունից.
- կազմակերպում է Ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի որոշումների կատարումը.
- ներկայացնում է Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում.
- գործում է առանց լիազորագրերի.
- տալիս է լիազորագրեր՝ Ընկերության անունից ներկայացուցչություն կատարելու իրավունքի համար, այդ թվում՝ վերալիազորման իրավունքով լիազորագրեր.
- գործող օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կնքում է պայմանագրեր Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում.
- բանկերում բացում է Ընկերության հաշվարկային և այլ հաշիվներ, այդ թվում՝ տարադրամային հաշիվներ.
- Ընկերության ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացնում Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածքը.
- Խորհրդի հաստատման է ներկայացնում Ընկերության հիմնարկների, մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների կանոնադրությունները,
- իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը.
- սահմանված կարգով աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում է Ընկերության աշխատակիցներին, աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցառումներ:

3.9.3 **Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները**

Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող յուրաքանչյուր անձի վերաբերյալ տեղեկությունները ներկայացված են ստորև:

3.9.3.1 **Թողարկողի Ընդհանուր ժողովի մասնակիցները**

Թողարկողի միակ մասնակիցն է ՀՀ քաղաքացի Արևշատ Մելիքսեթյանը:

3.9.3.2 Թողարկողի Խորհրդի անդամները

Խորհուրդ			
Անուն ազգանուն	Պաշտոնը	Բնակության վայրը (հասցեն)	Թողարկողի կազմից դուրս գործունեությունը
Արևշատ Մելիքսեթյան	Խորհրդի Նախագահ/Տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Վահագնի թղմ., Սիփանի փ., 4տ.	«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ, Գլխավոր գործադիր տնօրեն, Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարան, Խորհրդի անդամ, «Օրրան» Բարեգործական ՀԿ, Խորհրդի անդամ, Լոմոնոսովի անվան Մոսկվայի պետական համալսարան, Դասախոս
Լևոն Ալթունյան	Խորհրդի անդամ	ՀՀ, ք. Երևան, Վահագնի թղմ., Գանձասար փ., 17 տ.	«Արինտերլ» ՓԲԸ, Գլխավոր Գործադիր Տնօրեն
Մարիա Մելիքսեթյան	Խորհրդի անդամ	ՀՀ, ք. Երևան, Վահագնի թղմ., Սիփանի փ., 4տ.	ԱՄՆ դեսպանատուն, ծրագրի օգնական
Նորայր Ալթունյան	Խորհրդի անդամ	ՀՀ, ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա, 2. 6, բն. 66	Հերացի Թիվ 1 Հիվանդանոցային համալիր, կլինիկական օրդինատոր, «Առողջության համեր» ՍՊԸ Տնօրեն
Մասիս Վարդանյան	Խորհրդի անդամ	ՀՀ, ք. Կապան, Հ. Ավետիսյան փ., 8-9 տ.	«ԷՖԵՍ» ԱՓԲԸ, Խորհրդի անդամ, «Արինտերլ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ «Սենտաուրա» ՍՊԸ, Ներդրող «Սելթոո» ՍՊԸ, Ներդրող, Խորհրդի անդամ

3.9.3.3 Թողարկողի Տնօրենը

Թողարկողի Տնօրենն է Արևշատ Մելիքսեթյանը:

3.9.4 Շահերի բախումը

Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամների՝ Թողարկողի նկատմամբ իրենց պարտականությունների և իրենց անձնական շահերի միջև բախման ռիսկերը բացակայում են, քանի որ Ընկերությունում ներդրվել և կիրառվում է շահերի բախումը նվազեցնելու/բացառելու արդյունավետ քաղաքականություն:

3.10 Կառավարման մարմինների գործունեությունը

3.10.1 Թողարկողի աուդիտի կոմիտեն

Թողարկողը չունի ձևավորված աուդիտի կոմիտե:

3.10.2 Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները

Ընկերության կառավարման արդյունավետությունն ու թափանցիկությունը, ինչպես նաև երկարաժամկետ կայուն զարգացումն ապահովելու նպատակով Ընկերությունում ներդրվել է կորպորատիվ կառավարման արդյունավետ համակարգ, որը հնարավորինս համապատասխանեցված է կորպորատիվ կառավարման միջազգային լավագույն սկզբունքներին: Ընկերությունը շարունակում է կորպորատիվ կառավարման նոր ստանդարտների ներդրումը՝ նպատակ ունենալով համապատասխանել կորպորատիվ կառավարման տեղական և միջազգային նորմերին, այդ թվում՝ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի 2024թ. հուլիսի 30-ի N 1955-Ն հրամանով հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության կորպորատիվ կառավարման կանոնագրքին»:

Ընկերությունը չի բացառում, միևնույն ժամանակ նաև չի հաստատում Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու պահի դրությամբ Ընկերության կորպորատիվ կառավարման համակարգի համապատասխանությունը ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի 2024թ. հուլիսի 30-ի N 1955-Ն հրամանով հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության կորպորատիվ կառավարման կանոնագրքին», քանի որ դրանց անկախ մասնագիտական համեմատական վերլուծություն դեռևս չի իրականացվել:

3.11 Հսկող անձինք

Ընկերությունը հսկող անձն է Արևշատ Մելիքսեթյանը (կանոնադրական կապիտալում գերակշռող մասնակցության ուժով (100%)), ում վերաբերյալ տեղեկությունները ներկայացված են Ազդագրի [3.9.3.2 կետով](#):

3.12 Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.12.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Ընկերության 2023 և 2024 ֆինանսական տարիների համար աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են [Հավելված 4](#)-ում:

3.12.2 Միջանկյալ ֆինանսական տեղեկատվություն

Ընկերության 2025 ֆինանսական տարվա առաջին կիսամյակի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են [Հավելված 4](#)-ում:

3.12.3 Թողարկողի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

Ընկերության 2025թ. 1-ին կիսամյակի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների վերջին օրվանից (2025թ. հունիսի 30) մինչև Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացնելու օրն ընկած ժամանակահատվածում տեղի չեն ունեցել այնպիսի իրադարձություններ, որոնք ունեցել կամ կարող են ունենալ էական ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա:

3.12.4 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Թողարկողը, այդ թվում՝ իր դուստր կազմակերպությունները, ներգրավված չեն դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական որևէ վարույթում, որոնք ունեցել կամ կարող են ունենալ էական ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ արդյունքների վրա:

ՀՀ դատարաններում Ընկերության, ինչպես նաև իր դուստր կազմակերպությունների ներգրավվածությամբ բոլոր դատական և (կամ) վարչական իրավական վարույթների ամփոփ նկարագրի հետ կարելի է ծանոթանալ <https://datalex.am/> դատական տեղեկատվական համակարգում:

3.13 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

3.13.1 Կանոնադրական կապիտալը

3.13.1.1 Կանոնադրական կապիտալի մեծությունը

Ընկերության կանոնադրական կապիտալն առ 30/06/2025թ. կազմել է 6,250,000 ՀՀ դրամ:

3.13.1.2 Հայտարարված բաժնեմասերի քանակը

Ընկերության հայտարարված, տեղաբաշխված և լրիվ վճարված բաժնեմասերի քանակն առ 30/06/2025թ. կազմել է 2 հատ՝ յուրաքանչյուրը 3,125,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Ընկերությունը չունի հայտարարված, սակայն չտեղաբաշխված կամ լրիվ չվարճված բաժնեմասեր:

3.13.1.3 Թողարկված բաժնեմասերի քանակը

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է 2 հատ տեղաբաշխված բաժնեմասից:

3.13.1.4 Մեկ բաժնեմասի անվանական արժեքը

Մեկ բաժնեմասի անվանական արժեքը կազմում է 3,125,000 ՀՀ դրամ:

3.13.2 Կանոնադրությունը

Համաձայն Ընկերության կանոնադրության II բաժնի՝ Ընկերության գործունեության նպատակն է Հայաստանի Հանրապետությունում և նրա սահմաններից դուրս տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթ ստանալը: Ընկերությունը կարող է իրականացնել օրենքով չարգելված ցանկացած գործունեության տեսակներ: Ընկերության կողմից այնպիսի գործունեությունը իրականացնելու իրավունքը, որով զբաղվելու համար անհրաժեշտ է հատուկ թույլտվություն (լիցենզիա), ծագում է նման թույլտվությունը ստանալու պահից կամ դրանում նշված ժամկետում և դադարում է դրա գործունեության ժամկետի ավարտով:

3.14 Էական պայմանագրերը

Ազդագրի՝ ՀՀ ԿԲ գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 1 տարվա ընթացքում Ընկերությունը չի ունեցել իր բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս կնքված և գործողության մեջ գտնվող այնպիսի էական պայմանագրեր, որոնց

գինը գերազանցում է Թողարկողի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված սեփական կապիտալի արժեքի 5%-ը:

3.15 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք, բացի աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված ֆինանսական հաշվետվություններից, որոնք ներկայացված են [Հավելված 4](#)-ում:

Ազդագրում ներկայացված որոշ տեղեկությունների համար աղբյուր են հանդիսացել ապահովագրական և առողջապահական ոլորտներում գործունեություն ծավալող մի շարք ընկերությունների հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնց հղումները ներկայացված են Ազդագրի համապատասխան հատվածներում:

Թողարկողը հավաստիացնում է, որ այդ հաշվետվություններից օգտագործված տեղեկատվությունը ճշգրտորեն է վերարտադրվել Ազդագրում, և բաց չի թողնվել որևէ փաստ, որը կարող էր խեղաթյուրել այդ տեղեկատվության իմաստը: Ազդագրի համապատասխան մասերում նշված է տեղեկատվության համապատասխան աղբյուրը:

3.16 Այլ տեղեկատվություն

Թողարկողի կանոնադրությունը, տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները և եռամսյակային հաշվետվությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Թողարկողի պաշտոնական կայքում՝ www.imgroup.am հասցեով:

Ազդագիրը կարող է ներառել որոշակի ֆինանսական ցուցանիշներ կամ ֆինանսական գործակիցների հաշվարկներ, որոնք չեն հանդիսանում ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) կողմից սահմանված ցուցանիշներ («Ոչ ՖՀՄՍ ցուցանիշներ»):

Նաև հարկ է նշել, Ազդագրում ներկայացված մյուս բոլոր ցուցանիշները և գործակիցները չեն հաստատվել ֆինանսական հաշվետվությունների արտաքին աուդիտն իրականացրած ընկերության կողմից՝ բացառությամբ այն ցուցանիշների, որոնց համար կա համապատասխան նշում:

ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ, ՊԵՏՔ Է
ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ
ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՌԻՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ:

ՄԱՍ 4 ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

4.1 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ

Կապիտալի համարժեքության գործակից = Սեփական կապիտալ / Ընդհանուր ակտիվներ

Ֆինանսական կախվածության գործակից = Ընդամենը պարտավորություններ / Սեփական կապիտալ

Բացարձակ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընթացիկ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ + Ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընդհանուր իրացվելիության գործակից = Ընթացիկ ակտիվներ / Ընթացիկ պարտավորություններ

Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը)

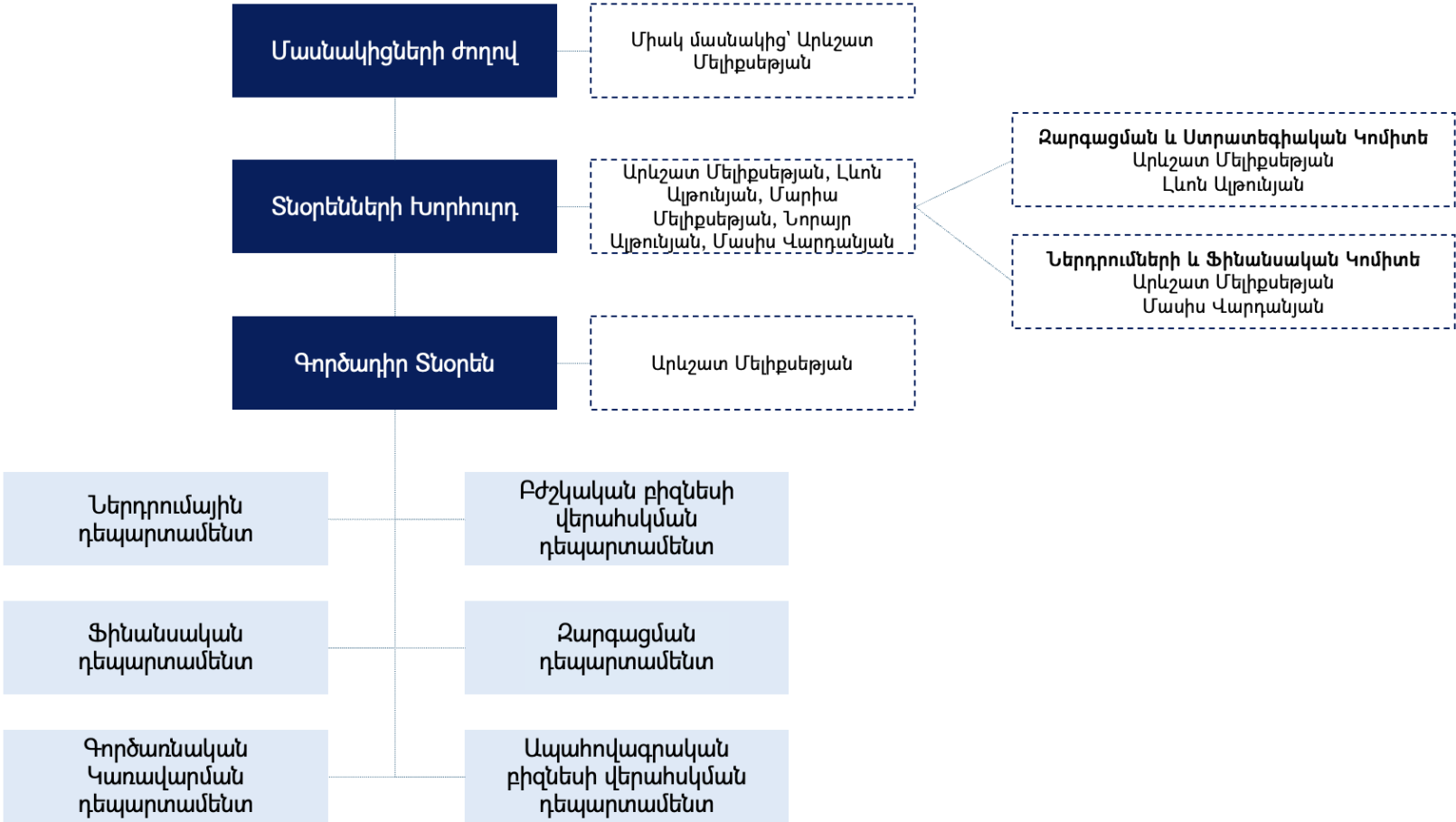
Պաշարների շրջանառելիության գործակից = Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Պաշարների միջին արժեքը

Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով = $365 / (\text{Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք} / \text{Պաշարների միջին արժեքը})$

Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = $365 / (\text{Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք} / \text{Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը})$:

4.2 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը

4.3 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Սահմանումներ

Ապահովագրական գործունեություն	անձի կողմից որպես ապահովագրող կողմ պարբերաբար իր անունից ապահովագրական գործարքների կնքմանը, ինչպես նաև դրանցով ստանձնած պարտավորությունների կատարմանն ու ձեռք բերած իրավունքների իրականացմանն ուղղված փաստացի գործողությունների ամբողջություն
Վերաապահովագրություն	մեկ ապահովագրողի կողմից պայմանագրով որոշված պայմաններով ապահովադիրների նկատմամբ ունեցած իր ամբողջ պարտավորությունների կամ դրանց մի մասի կատարման հետ կապված ռիսկի ապահովագրումն այլ ապահովագրողի մոտ
Ոչ կյանքի ապահովագրություն	դժբախտ պատահարներից, առողջության, ցամաքային տրանսպորտի, երկաթուղային տրանսպորտի, օդանավերի, ջրային փոխադրամիջոցների, փոխադրվող գույքի (բեռների), հրդեհից և բնական աղետներից, գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն, ինչպես նաև «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ապահովագրության այլ տեսակներ
Ապահովագրավճար	ապահովագրության պայմանագրով սահմանված չափով և պայմաններով ապահովադրի կողմից ապահովագրողին հնարավոր ապահովագրական հատուցման դիմաց վճարվելիք գումար
Կամավոր ապահովագրություն	ապահովադրի կամավոր ցանկությամբ ապահովագրողի հետ

	ապահովագրության պայմանագիր կնքելու միջոցով իրականացվող ապահովագրություն
Պարտադիր ապահովագրություն	ապահովադրի կամքից անկախ ապահովագրողի հետ օրենքի ուժով ծագող հարաբերություններ
Հիվանդանոցային (ստացիոնար) բժշկական օգնություն	բժշկական օգնություն և սպասարկում, երբ անհրաժեշտ է բժշկական միջոցառումների համալիր կիրառում՝ ախտորոշում, բուժում, տևական հսկողություն և հատուկ խնամք
Արտահիվանդանոցային (ամբուլատոր) բժշկական օգնություն	բժշկական օգնություն և սպասարկում, երբ դրա իրականացման համար չեն պահանջվում հիվանդանոցային պայմաններ

4.4 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Ֆինանսական հաշվետվություններ

«ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2025թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա
ժամանակահատվածի վերաբերյալ

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
առ 30 հունիսի 2025թ.

	30 հուն. 2025թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	75,752
Բանկային ավանդներ	2,191,402
Ներդրումներ արժեթղթերում	4,750,439
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	379,383
Վերաապահովագրության գծով պայմանագրերի ակտիվներ	3,592,033
Տրամադրված փոխառություններ	74,512
Պաշարներ	115,766
Այլ ակտիվներ	75,635
Ոչ ընթացիկ ակտիվներին վերաբերող կանխավճարներ	3,146
Հիմնական միջոցներ	5,316,974
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	1,716,796
Ոչ նյութական ակտիվներ	458,205
Գուդվիլ	1,950,839
Հետաձգված հարկային ակտիվ	295,849
Ընդամենը ակտիվներ	20,996,731
Սեփական կապիտալ	
Բաժնետիրական կապիտալ	6,250
Կուտակված վնաս	(1,214,064)
Էմիսիոն եկամուտ	2,698,911
Պահուստ	389,989
Չվերահսկող բաժնեմաս	167,969
Ընդամենը սեփական կապիտալ	2,049,055
Պարտավորություններ	
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	971,648
Շահութահարկի գծով պարտավորություն	95,443
Փոխհատուցման պարտավորություն	198,091
Ակրեդիտիվ	-
Բանկերի հետ հետգնման պայմանագրեր	3,085,270
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	32,682
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	4,946,906
Այլ պարտավորություններ	415,823
Վարկեր և փոխառություններ	5,746,310
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,423,814
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,031,689
Եկամտին վերաբերող դրամաշնորհներ	-
Ընդամենը պարտավորություններ	18,947,676
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	20,996,731

Արևշատ Մելիքսեթյան
 Տնօրեն

Մանուկ Կարդանյան
 Ֆինանսական տնօրեն

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված
հաշվետվություն
առ 30 հունիսի 2025թ.

	30 հուն. 2025թ.
	հազ. դրամ
Հասույթ	8,101,990
Վաճառքի ինքնարժեք	(5,886,468)
Համախառն շահույթ	2,215,522
Վարչական ծախսեր	(5,320,538)
Իրացման ծախսեր	(61,915)
Այլ եկամուտներ	3,476,935
Այլ ծախսեր	(279,958)
Գործառնություններից վնաս	30,046
Ֆինանսական եկամուտ	330,667
Ֆինանսական ծախսեր	(479,595)
Չուտ օգուտ / (վնաս) փոխարժեքային տարբերություններից	(84,045)
Վնաս հարկումից առաջ	(202,927)
Շահութահարկի գծով (ծախս) վերականգնում	(45,428)
Տարվա վնաս	(248,355)
Այլ համապարփակ եկամուտ	666
Ընդամենը համապարփակ վնաս	(247,689)
Ընդամենը համապարփակ վնաս, որը վերագրվում է.	
Մայր ընկերության սեփականատերերին	(81,036)
Չվերահսկող բաժնեմասին	(166,653)

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
առ 30 հունիսի 2025թ.

	30 հուն. 2025թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից	
Բժշկական ծառայություններից ստացված դրամ միջոցներ	2,431,955
Դեղերի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ	144,573
Ստացված տոկոսներ	-
Ստացված ապահովագրավճարներ	7,146,770
Փոխանցված վերաապահովագրության վճարներ	(2,925,135)
Վճարված ապահովագրական հատուցումներ	(3,489,921)
Վերաապահովագրողների բաժինը կարգավորված պահանջներում	28,608
Ստացված սուբրոգացիայի գումարներ	21,500
Վճարումներ մատակարարներին	(149,937)
Վճարումներ միջնորդներին	(126,162)
Այլ վճարումներ	(45,348)
Դեղորայքի և այլ պարագաների մատակարարման դիմաց վճարումներ	(377,494)
Ծառայությունների դիմաց վճարումներ	(400,772)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(2,031,398)
Եկամտային հարկի վճարում	(12,523)
Եկամտային հարկից բացի այլ հարկերի վճարում	(607,325)
Նվիրաբերված ակտիվներ	(7,737)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական հոսքեր	(400,346)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վաճառքից ստացված մուտքեր	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման գծով վճարումներ	(161,447)
Ավանդների մարում (ներդրում)	(396,041)
Ավանդների տոկոսներ	-
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	84,433
Հիմ.միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(185,779)
Տրված փոխառություններ, զուտ	1,098,990
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	440,156
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից	
Վարկերի և վարձակալության մայր գումարների վճարումներ	(1,628,779)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների վճարումներ	(227,646)
Վարկերի, վարձակալության պարտավորությունների և ակրեդիտիվի գծով վճարված տոկոսներ	(198,284)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	1,001,690
Ակրեդիտիվի վճարումներ	-
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	1,086,377
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական հոսքեր	33,358
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	73,167
Փոխարժեքից շահույթ/(վնաս) դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով	(39,983)
Դրամական միջոցները տարեսկզբին	42,567
Դրամական միջոցները 30/06/2025թ.	75,752

«ԻՆԹԵԼԼԻԶԵՆԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
վերաբերյալ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Սույն հաշվետվությունը սկզբնապես պատրաստվել է անգլերեն, իսկ այնուհետև թարգմանվել հայերեն ընթերցողների հարմարության համար: Անգլերեն և հայերեն տարբերակների միջև որևէ անհամապատասխանության դեպքում գերակայում է անգլերեն տարբերակը:

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	5
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Ներկայացվում է «Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ի մասնակիցներին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ՝ Ընկերություն) և վերջինիս դուստր ձեռնարկությունների (այսուհետ միասին՝ «Խումբ») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2024թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագրությունը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում խմբի ֆինանսական վիճակը՝ 2024թ. -ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ՀՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների՝ ՀՀՄՍ-ի հրապարակման (ՀՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք անկախ ենք խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ Անկախության Միջազգային Ստանդարտները)» (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի Էթիկայի պահանջների, և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԽ կանոնների:

Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Խմբի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՀՀՄՍ համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է խմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և խմբի՝ անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Խումբը, ընդհատել նրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման լիազոր անձինք պատասխանատու են համբի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկման համար:

Աուդիտորի	պատասխանատվությունը	համախմբված	ֆինանսական
հաշվետվությունների աուդիտի համար			

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խարդախության կամ սխալի արդյունքում առաջացող խեղաթյուրումները համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք՝ առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն համաձայնված ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե համբի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող են նշանակալի կասկած հարուցել համբի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել համբին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների ու գործարքների ճշմարիտ ներկայացումը:

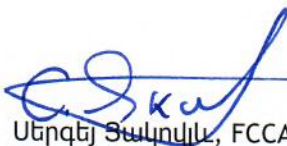
- ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան ապացույցներ խմբի ներսում գործող կազմակերպությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի ուղղորդման, ղեկավարման և իրականացման համար: Մենք ամբողջովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք ղեկավարությանը և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

20 հոկտեմբերի 2025թ.
«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

Վահագն Սահակյան, FCCA
Տնօրեն

Սերգեյ Յակովլև, FCCA
Աուդիտի ղեկավար

	Ծնթ.	31 դեկ. 2024թ. հազ. դրամ	31 դեկ. 2023թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	42,568	271,007
Բանկային ավանդներ	18	1,710,879	1,351,802
Ներդրումներ արժեթղթերում		4,603,115	906,153
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	21	353,414	219,410
Վերաապահովագրության գծով պայմանագրերի ակտիվներ	19	1,118,077	4,196
Տրամադրված փոխառություններ		424,203	760,930
Պաշարներ	20	129,704	117,228
Այլ ակտիվներ		40,385	95,641
Ոչ ընթացիկ ակտիվներին վերաբերող կանխավճարներ		8,758	139,818
Հիմնական միջոցներ	9	4,957,771	2,809,174
Օգտագործման իրավունքի ծևով ակտիվներ		2,130,467	1,685,736
Ոչ նյութական ակտիվներ	10	368,367	135,197
Գույքի		1,950,839	1,950,839
Հետաձգված հարկային ակտիվ		248,690	128,063
Ընդամենը ակտիվներ		18,087,237	10,575,194
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ		6,250	6,250
Կուտակված վնաս		(1,133,027)	(543,930)
Եմիսիոն եկամուտ		2,698,911	2,698,911
Պահուստ		388,865	2,842
Չվերահսկող բաժնեմաս		334,621	472,519
Ընդամենը սեփական կապիտալ		2,295,620	2,636,592
Պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	22	928,732	536,767
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		-	5,254
Փոխհատուցման պարտավորություն		217,165	-
Ակրեդիտիվ		-	100,411
Բանկերի հետ հետգնման պայմանագրեր		2,245,718	-
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	19	27,600	83,870
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	19	3,130,216	939,338
Այլ պարտավորություններ		701,930	222,944
Վարկեր և փոխառություններ	16	6,199,200	4,266,886
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	11	2,340,366	1,782,075
Եկամտին վերաբերող դրամաշնորհներ		690	1,057
Ընդամենը պարտավորություններ		15,791,617	7,938,602
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		18,087,237	10,575,194

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները (էջ 7-57) հաստատվել են
ղեկավարության կողմից 2025թ. հոկտեմբերի 20-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Արշալույս Մելիքյան
Տնօրեն

Մասիս Վարդանյան
Ֆինանսական տնօրեն

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված
հաշվետվություն 2024թ. համար

		2024թ.	2023թ.
	Ծնթ.	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հասույթ	5	13,522,294	4,361,430
Վաճառքի ինքնարժեք	8	(8,125,655)	(2,830,996)
Համախառն շահույթ		5,396,639	1,530,434
Վարչական ծախսեր	8	(8,165,774)	(1,424,915)
Իրացման ծախսեր	8	(103,963)	(88,958)
Այլ եկամուտներ	6	2,628,987	61,440
Այլ ծախսեր	8	(506,493)	(334,865)
Գործառնություններից վնաս		(750,604)	(256,864)
Ֆինանսական եկամուտ		544,410	70,334
Ֆինանսական ծախսեր		(755,386)	(345,703)
Չուտ օգուտ / (վնաս)			
փոխարժեքային			
տարբերություններից		46,940	(35,621)
Վնաս հարկումից առաջ		(914,640)	(567,854)
Շահութահարկի վերականգնում	7	132,223	35,998
Տարվա վնաս		(782,417)	(531,856)
Այլ համապարփակ եկամուտ		55,422	-
Ընդամենը համապարփակ վնաս		(726,995)	(531,856)
Ընդամենը համապարփակ			
(վնաս)/շահույթ, որը վերագրվում			
է.			
Մայր ընկերության			
սեփականատերերին		(589,097)	(543,930)
Չվերահսկող բաժնեմասին		(137,898)	12,074

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
 2024թ. համար

	Բաժնետիրական կապիտալ	Կուտակված վնաս	Էմիսիոն եկամուտ	Վերագնահա- տման պահուստ և ավելցուկ հազ. դրամ	Չվերահսկող բաժնեմաս	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	6,250	(543,930)	2,698,911	2,842	472,519	2,636,592
Տարվա վնաս	-	(589,097)	-	-	(137,898)	(726,995)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	386,023	-	386,023
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	6,250	(1,133,027)	2,698,911	388,865	334,621	2,295,620
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	5,000	-	-	-	-	5,000
Տարվա վնաս	-	(543,930)	-	-	12,074	(531,856)
Բաժնետոմսերի թողարկում	1,250	-	2,698,911	2,842	460,445	3,163,448
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	6,250	(543,930)	2,698,911	2,842	472,519	2,636,592

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն 2024թ. համար

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Բժշկական ծառայություններից ստացված դրամ միջոցներ	4,354,113	3,263,492
Դեղերի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ	340,899	279,517
Ստացված տոկոսներ	321	730
Ստացված ապահովագրավճարներ	11,145,963	1,437,695
Փոխանցված վերաապահովագրության վճարներ	(3,597,109)	(15,222)
Վճարված ապահովագրական փոխհատուցումներ	(4,587,124)	(232,049)
Վերաապահովագրողների բաժինը կարգավորված պահանջներում	67,615	-
Ստացված սուբրոգացիայի գումարներ	3,202	-
Վճարումներ մատակարարներին	(268,032)	(84,665)
Վճարումներ միջնորդներին	(440,814)	(9,321)
Այլ վճարումներ	163,365	(142,419)
Դեղորայքի և այլ պարագաների մատակարարման դիմաց վճարումներ	(575,606)	(571,956)
Ծառայությունների դիմաց վճարումներ	(591,072)	(573,998)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(3,343,971)	(1,571,168)
Եկամտային հարկի վճարում	(5,254)	(81,807)
Եկամտային հարկից բացի այլ հարկերի վճարում	(1,081,965)	(532,395)
Նվիրաբերված ակտիվներ	(14,369)	(3,112)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական հոսքեր	1,570,162	1,163,322
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վաճառքից ստացված մուտքեր	9,209	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման գծով վճարումներ	(838,356)	(1,067,234)
Վերադարձված ավանդներ, զուտ	(202,140)	(1,150,325)
Ավանդների տոկոսներ	-	24,928
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	(3,308,544)	(886,968)
Հիմ. միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(530,381)	(387,077)
Տրված փոխառություններ, զուտ	(458)	(601,000)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(4,870,671)	(4,067,676)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Վարկերի և վարձակալության մայր գումարների վճարումներ	(426,082)	(83,111)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների վճարումներ	(312,677)	(205,890)
Վարկերի, վարձակալության պարտավորությունների և ակրեդիտիվի գծով վճարված տոկոսներ	(378,690)	(164,626)
Ակրեդիտիվի վճարումներ	(92,602)	-
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	4,271,204	3,539,784
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական հոսքեր	3,061,154	3,086,157
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	(239,355)	181,802
Փոխարժեքի շահույթ/(վնաս) դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով	10,916	(2,753)
Դրամական միջոցները տարեսկզբին	271,007	91,958
Դրամական միջոցները տարեվերջին (Ծնթ. 13)	42,568	271,007

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ծանոթագրություն	Էջ	Ծանոթագրություն	Էջ
1. Հաշվետու կազմակերպություն	12	16. Վարկեր և փոխառություններ	25
2. Պատրաստման հիմքեր	13	17. Ներդրումներ արժեթղթերում	25
3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ	15	18. Բանկային ավանդներ	26
4. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ	15	19. Ապահովագրություն և վերաապահովագրություն	26
5. Հասույթ	17	20. Պաշարներ	35
6. Այլ եկամուտներ	18	21. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	35
7. Շահութահարկ	19	22. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	35
8. Ծախսեր (հազ. դրամ)	20	23. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում	36
9. Հիմնական միջոցներ	21	24. Պայմանական դեպքեր	39
10. Ոչ նյութական ակտիվներ	22	25. Կապակցված կողմեր	40
11. Վարձակալություն	23	26. Չափման հիմունքներ	40
12. Հետաձգված հարկ	23	27. Հաշվապահական հաշվառման թաղաքականության նշանակալի մասեր	40
13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	24	28. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	54
14. Սեփական կապիտալ	24		
15. Կապիտալի կառավարում	24		

1. Հաշվետու կազմակերպություն

(ա) Հայաստանի բիզնես միջավայրը

Խուճաբը իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Հետևաբար, Խուճաբը ենթարկվում է ՀՀ տնտեսական և ֆինանսական շուկաների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ՝ ենթարկվելով մի քանի մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչն, ի թիվս այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

2022 թվականի փետրվարին Ռուսաստանի Ռազմության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Ռազմության դեմ: Հակամարտությունը ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության վրա, այլև համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, գնաճը նույնպես ազդում է գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական միջավայրի վրա էական ազդեցություն ունի նաև Ռուսաստանի Ռազմությունում գործարար ակտիվության մակարդակը, քանի որ Ռուսաստանի Ռազմությունից դրամական միջոցների զգալի հոսքեր կան դեպի ՀՀ: Ուստի, տարածաշրջանում քաղաքական լարվածությունը, միջազգային պատժամիջոցները, արժեթղթերի շուկայի անկայունությունը, սուր գնաճը և Ռուսաստանի Ռազմության առջև ծառացած այլ ռիսկերը կարող են բացասաբար անդրադառնալ ՀՀ տնտեսության վրա:

Հայաստանի տնտեսությունը հաջողությամբ դիմակայել է համաշխարհային տնտեսական ցնցումներին և կարողացել է և 2024թ.-ին, և 2023թ.-ին գրանցել տպավորիչ մակրոտնտեսական ցուցանիշներ՝ հիմնականում զբոսաշրջության, մի շարք ընկերությունների Հայաստան տեղափոխվելու և դրամական փոխանցումների նշանակալի աճի շնորհիվ: Նշված բոլոր գործոնները հանգեցրել են ՀՀ-ի 8% աճի 2024 թվականի հունվար-դեկտեմբեր ամիսներին: Կառավարության 2021-2026թթ. տնտեսական ծրագիրը նպատակ ունի խթանել արտահանմանը միտված և ներդրումների վրա հիմնված աճի մոդելը լայնածավալ բարեփոխումների միջոցով:

Նման գործարար միջավայրն էական ազդեցություն ունի Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա: Խուճաբը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցառումներ Խմբի գործունեության կայունությունն ապահովելու նպատակով, այդուհանդերձ, ելնելով իրադարձությունների զարգացման անկանխատեսելիությունից, Ղեկավարությունը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Ընկերության հետագա տարիների ֆինանսական վիճակի վրա:

Ներկայիս տնտեսական իրավիճակի հետագա հետևանքները և Կառավարության ձեռնարկվելիք միջոցառումները դժվար է կանխատեսել, և Ընկերության ղեկավարության ներկայիս ակնկալիքները և գնահատականները կարող են տարբերվել փաստացի արդյունքներից:

(բ) Կազմակերպչական կառուցվածքը և գործունեությունը

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2022 թվականին, գրանցվել 2022 թվականի նոյեմբերի 22-ին (գրանցման համար՝ 271.110.1277977), հասցե՝ ք. Երևան, Ամիրյան փող. 1: 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ Ընկերության երկու մասնակիցներն են՝

Լևոն Ալթունյան՝ 50%

Արևշատ Մելիքսեթյան՝ 50%

«Լենդլորդ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2023 թվականին, գրանցվել 2023 թվականի մայիսի 4-ին (գրանցման համար՝ 271.110.1315490), հասցե՝ ք. Երևան, Գանձասար փողոց 17: 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ 100% մասնակից էր հանդիսանում «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն (100%): Ընկերությանը պատկանում է «Վալեմ» ՍՊԸ-ն, որի ակտիվներն ապագայում կօգտագործվեն բժշկական կենտրոնի նոր մասնաճյուղի ստեղծման համար:

«Պրեմիում Քոնսալթանթ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2023 թվականին, գրանցվել 2023 թվականի փետրվարի 1-ին (գրանցման համար՝ 286.110.1292492): 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ մասնակիցներն են հանդիսացել՝ 50% «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ, 50% Արևիկ Միթաթյան: Կազմակերպությունը մատուցում է հաշվապահական ծառայություններ:

«Վալեմ» ՍՊԸ

Ընկերությունը հիմնադրվել է 1997 թվականին, գրանցվել 1997 թվականի մարտի 8-ին (գրանցման համար՝ 264.110.03359): Ձեռք է բերվել «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ի կողմից 2023 թվականի հունիսի 22-ին մի քանի անձանցից 965,400,000 ՀՀ դրամով (մաս-մաս մինչև 2023 թվականի հոկտեմբերի 1-ը): 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ մասնակիցն է հանդիսացել «Լենդլորդ» ՍՊԸ-ն (100%):

«Արինտերլև» ՓԲԸ

Առողջապահական ծառայություններ մատուցող ընկերություն («Վարդանանց» նորարարական բժշկության կենտրոն): 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ն տիրապետում է վերջինիս կանոնադրական կապիտալի 61.7%-ին:

«Էֆես» Ապահովագրական ՓԲԸ

Ապահովագրական ընկերություն: 2024 և 2023 թվականների վերջի դրությամբ այն «Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ-ի 100% դուստր ձեռնարկությունն է հանդիսացել:

2. Պատրաստման հիմքեր

(ա) Համապատասխանության մասին հավաստում

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) և Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների՝ հրապարակված Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից, և Մեկնաբանությունների համաձայն (միասին՝ ՀՀՄՍ ստանդարտներ):

(բ) Անընդհատության սկզբունք

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են գործունեության անընդհատության սկզբունքի հիման վրա, որը ենթադրում է, որ հսկմբը կկարողանա կատարել իր պարտավորությունները, ներառյալ բանկային միջոցների պարտադիր մարման պայմանները:

Ղեկավարությունը վստահ է, որ Ընթացիկ ֆինանսական ժամանակաշրջանում հսկմբն ունեցել է հասույթի և շուկայի մասնաբաժնի աճ: Ղեկավարությունը վստահ է հսկբի ունակության վրա՝ շարունակելու իր գործառնական գործունեությունը անընդհատության սկզբունքի հիման վրա՝ հիմք ընդունելով վերջին երկու տարիների նրա բարձր ֆինանսական արդյունքները: Ընկերության ռազմավարական ծրագիրը կենտրոնացած է ընդլայնման վրա՝ հիմնվելով վերոնշյալ միտումների վրա: Ելնելով այս գործոններից՝ ղեկավարությունը կարծում է, որ Ընկերությունը կկարողանա կատարել իր պարտավորությունները և շարունակել իր գործունեությունը տեսանելի ապագայում:

Այս գործոնների հիման վրա ղեկավարությունը ողջամիտ ակնկալիք ունի, որ հսկմբն ունի և կունենա համապատասխան ռեսուրսներ՝ շարունակելու գործառնական գոյությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում:

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Համապատասխանաբար, ղեկավարությունը կարծում է, որ չկա էական անորոշություն՝ կապված Խմբի շարունակական գործունեության ունակության հետ:

(գ) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ա. 2024թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

Խումբն առաջին անգամ կիրառել է ստանդարտներում կատարված որոշակի փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2024թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Խումբը դեռևս չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել:

Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

2023 թվականի մայիսի 25-ին ՀՀՄՍ-ն հրապարակեց Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունները, որոնք փոփոխեցին ՀՀՄՍ 7-ը՝ «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն», և ՀՀՄՍ 7-ը՝ «Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումներ» (Փոփոխություններ): Այս փոփոխություններն առաջացել են մատակարարման շղթայի ֆինանսավորման պայմանավորվածություններից և համապատասխան բացահայտումներից բխող պարտավորությունների և դրա հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերի ներկայացման պահանջների վերաբերյալ ՀՀՄՍ-ների մեկնաբանությունների կոմիտե (Կոմիտե) ներկայացված դիմումի հետևանքով: 2020 թվականի դեկտեմբերին Կոմիտեն հրապարակեց օրակարգային որոշում (Մատակարարման շղթայի ֆինանսական պայմանավորվածություններ - հակադարձ ֆակտորինգ), որն անդրադարձավ այս դիմումին՝ հիմնվելով ՀՀՄՍ-ի հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջների վրա, որոնք առկա էին այդ ժամանակ: Այս գործընթացի ընթացքում շահագրգիռ կողմերի հետադարձ կապը բացահայտեց սահմանափակումներ այդ պահին առկա պահանջներում, որոնք վերաբերում են օգտագործողների կարևոր տեղեկատվական կարիքներին՝ հասկանալու մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների ազդեցությունը Խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և համեմատելու մի Խումբը մյուսի հետ:

Ի պատասխան այս հետադարձ կապին՝ ՀՀՄՍ-ն ձեռնարկեց նեղ կիրառման ստանդարտի մշակումը, որը հանգեցրեց փոփոխությունների: Փոփոխությունները պահանջում են, որ կազմակերպությունները տրամադրեն որոշակի հատուկ բացահայտումներ (որակական և քանակական)՝ կապված մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների հետ: Փոփոխությունները նաև պարունակում են ուղեցույց մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների բնութագրերի վերաբերյալ:

Վարձակալության գծով պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալություն գործարքների դեպքում (ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություն)

ՀՀՄՍ-ի մեկնաբանությունների կոմիտեն 2020 թվականի հունիսին հրապարակեց իր օրակարգային որոշումը՝ Վաճառք և հետադարձ վարձակալություն փոփոխական վճարումներով: Այս հարցը փոխանցվել է ՀՀՄՍ-ին որոշ ասպեկտների վերաբերյալ ստանդարտներ սահմանելու համար: ՀՀՄՍ-ն վերջնական փոփոխությունները հրապարակել է 2022 թվականի սեպտեմբերին:

Փոփոխություններով վաճառող-վարձակալից պահանջվում է որոշել «վարձավճարները» կամ «վերանայված վարձավճարները» այնպես, որ վաճառող-վարձակալը չճանաչի շահույթ կամ վնաս, որը վերաբերում է վաճառող-վարձակալի կողմից պահպանված օգտագործման իրավունքին:

Պարտավորությունների դասակարգում որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություն)

2020 թվականի հունվարին ՀՀՄՍ Խորհուրդը փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 1-ում / Պարտավորությունների դասակարգում որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ /, որոնք հետագայում մասամբ փոփոխվել են 2022 թվականի հոկտեմբերին թողարկված «Կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» փոփոխություններով: Փոփոխությունները պահանջում են,

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

որ պարտավորության մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու համբի իրավունքը պետք է հիմնավորված լինի և գոյություն ունենա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Պարտավորության դասակարգումը կախված չէ այն հավանականությունից, որ հոլմբը կկիրառի մարումը հետաձգելու իր իրավունքը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առնվազն տասներկու ամսով:

COVID-19 համաճարակի պատճառով հորիզոնող մեկ տարով հետաձգել է փոփոխությունների ուժի մեջ մտնելը 2024 թվականի հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություն)

ՀՀՄՍ 1-ի /«Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ»/ փոփոխությունների թողարկումից հետո ՀՀՄՍ-ն 2022 թվականի հոկտեմբերին լրացուցիչ փոփոխություններ կատարեց ՀՀՄՍ 1-ում: Եթե հմբի հետաձգման իրավունքը կախված է հմբի կողմից սահմանված պայմանների կատարումից, ապա այդ պայմաններն ազդում են այն հանգամանքի վրա, թե արդյոք այդ իրավունքը գոյություն ունի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, եթե հմբից պահանջվում է կատարել պայմանը հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին կամ դրանից առաջ, և չեն ազդում այն հանգամանքի վրա, թե արդյոք հմբից պահանջվում է կատարել պայմանները հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո: Փոփոխությունները նաև հստակեցնում են «կարգավորում» տերմինի նշանակությունը պարտավորությունը ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու նպատակով:

Այս փոփոխություններն ազդեցություն չեն ունեցել հմբի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»): Դրամը հմբի ֆունկցիոնալ և այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ:

4. Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՀՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման բաղաբականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման բաղաբականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա և այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված են հետևյալ ծանոթագրություններում:

- Ծանոթագրություն 2 - ենթադրություններ, որոնք վերաբերում են հմբի՝ իր գործունեությունն անընդհատ շարունակելու կարողությանը,
- Ծանոթագրություն 11 - վարձակալության ժամկետի և վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի որոշում,

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- Ծանոթագրություն 9 - հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ,
- Ծանոթագրություն 10 - ոչ ընթացիկ ակտիվների արժեզրկումը ստուգելիս կատարվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 23 - առևտրային դեբիտորական պարտքերից ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) գծով պահուստի չափում. վնասի միջին կշռված դրույքը որոշելու համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 12 - հետաձգված հարկային ակտիվների չճանաչում:

Իրական արժեքի չափում

Խմբի հաշվապահական հաշվառման թաղաքականության որոշակի դրույթներ և բացահայտումներ պահանջում են իրական արժեքի չափում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Խումբը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների, հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև.

- 1-ին մակարդակ. նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտվող):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության համար դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- 3-րդ մակարդակ. ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակների, ապա իրական արժեքի չափումն ամբողջությամբ դասվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակին, որին դասվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումները Խումբը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի են ունեցել փոփոխությունները:

Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարվող ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 23-ում՝ «Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում»:

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

5. Հասույթ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Բժշկական ծառայություններից ստացված հասույթ		
Հաճախորդների կողմից վճարված Ապահովագրական ընկերությունների կողմից փոխհատուցված	1,846,127	1,456,469
Պետական պատվերի շրջանակներում	1,850,745	1,445,086
Սոցիալական փաթեթների շրջանակներում	424,283	377,793
Ընդամենը բժշկական ծառայություններից ստացված հասույթ	4,175,988	3,317,826
Ղեղերի վաճառքից ստացված հասույթ		
Ապահովագրական ընկերությունների կողմից փոխհատուցված	173,496	148,793
Հաճախորդների կողմից վճարված	100,676	86,138
Պետական պատվերի շրջանակներում	19,596	10,565
Ընդամենը ղեղերի վաճառքից ստացված հասույթ	293,768	245,496
Ապահովագրությունից ստացված հասույթ		
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	515,062	22,495
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	593,828	33,933
Առողջության ապահովագրություն	3,056,907	263,485
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	1,287,302	79,729
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	110,291	10,538
Բեռների ապահովագրություն	130,414	41,452
Գույքի ապահովագրություն	3,095,784	59,106
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	234,933	28,349
Ընդամենը ապահովագրությունից ստացված հասույթ	9,024,521	539,087
Մատուցված ծառայություններից ստացված հասույթ	3,479	242,880
Այլ ապրանքների վաճառքից ստացված հասույթ	24,538	16,141
Ընդամենը հասույթ	13,522,294	4,361,430

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

6. Այլ եկամուտներ

2024թ.	Վերաապահովագրողի բաժինը կրած վնասներում և այլ ծախսերում	Վերաապահովագրության ձեռքբերումից առաջացող դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	Վերաապահովագրողների բաժինը կրած վնասների համար պարտավորությունների փոփոխության մեջ	Այլ	Վերաապահովագրողի կողմից փոխհատուցված գումարներ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	114,820	38,581	17,192	-	170,593
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	1,209,334	106,807	286,830	-	1,602,971
Առողջության ապահովագրություն	432,101	(87,341)	129,877	-	474,637
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	203	-	-	203
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	467	(2,961)	55,683	-	53,189
Բեռների ապահովագրություն	229,617	(8,419)	(9,421)	-	211,777
Գույքի ապահովագրություն	3,289	4,419	(10,207)	-	(2,499)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	388	(2,855)	-	(2,467)
Եկամուտ դրամաշնորհներից և նվիրատվություններից	-	-	-	120,583	120,583
Ընդամենը վերաապահովագրողներից ստացման ենթակա գումար	1,989,628	51,677	467,099	120,583	2,628,987

2023թ.	Վերաապահովագրողի բաժինը կրած վնասներում և այլ ծախսերում	Վերաապահովագրողների բաժինը կրած վնասների համար պարտավորությունների փոփոխության մեջ	Վերաապահովագրության ձեռքբերումից առաջացող դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	Այլ	31 դեկտեմբերի 2023թ. վերաապահովագրողի կողմից փոխհատուցված գումարներ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	-	3,320	674	-	3,993
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	-	-	-	-	-
Առողջության ապահովագրություն	12,143	(15,577)	28,192	-	24,758
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	181	-	-	181
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	2,173	(12,114)	1,680	-	8,261
Բեռների ապահովագրություն	-	(1,545)	15,221	-	13,676
Գույքի ապահովագրություն	-	704	10,501	-	11,204
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	-	4,692	-	4,692
Եկամուտ դրամաշնորհներից և նվիրատվություններից	-	-	-	11,196	11,196
Ընդամենը վերաապահովագրողներից ստացման ենթակա գումար	14,317	(25,032)	60,959	11,196	61,440

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

7. Շահութահարկ

Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

Խումբը շահութահարկը վճարում է հայկական ընկերությունների համար կիրառելի 18% դրույթաչափով (2023թ-ին՝ 18%):

	2024թ.	2023թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի ծախս	11,596	(68,755)
Հետաձգված հարկի վերականգնում	120,627	104,753
Ընդամենը հարկային ծախս	132,223	35,998

Արդյունավետ հարկային համաձայնեցում	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույթաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային դրույթաչափ (%)
Շահույթ նախքան հարկումը՝ համաձայն ՖՀՄՍ-ի	(914,640)		(567,854)	
Շահութահարկ որոշակի հարկային դրույթաչափի կիրառմամբ	(164,635)	18%	(51,424)	18%
Չնվազեցվող ծախսեր	(4,444)	(0%)	(2,046)	(0%)
Արտարժույթի փոխարժեքի տարբերություն	(6,237)	(0%)	(618)	(0%)
(Զհարկվող եկամտի/չնվազեցվող ծախսերի ազդեցությունը	43,093	5%	18,090	3%
Շահութահարկի գծով ծախս և արդյունավետ հարկային դրույթաչափ	(132,223)	(14%)	(35,998)	(6%)

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

8. Ծախսեր (հազ. դրամ)

	Ընդամենը		Վաճառքի ինքնարժեք		Վարչական		Իրացման		Այլ	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Վճարումներ աշխատակիցներին	3,983,475	2,115,481	1,827,551	1,249,179	2,093,060	835,304	62,864	30,998	-	-
Մաշվածություն (ամորտիզացիա)	828,933	486,925	591,460	394,891	237,355	91,962	118	72	-	-
Դեղորայք, բժշկ. պարագաներ, այլ նյութական ծախսեր	404,870	350,250	404,870	350,250	-	-	-	-	-	-
Վաճառված դեղորայքի ինքնարժեք	237,482	195,471	237,482	195,471	-	-	-	-	-	-
Գրասենյակային ծախսեր և կոմունալ ծառայություններ	214,528	257,930	49,697	16,635	139,979	234,460	-	-	24,852	6,835
Ընդմիջման ծախսեր	110,480	72,128	-	-	-	-	-	-	110,480	72,128
Եռակողմ համագործակցության համաձայնագրով նախատեսված ծախսեր	74,545	-	-	-	-	-	-	-	74,545	-
Արտաքին լաբորատոր ծառայություններ	97,027	78,755	97,027	78,755	-	-	-	-	-	-
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	50,455	28,017	-	-	41,807	27,634	-	-	8,648	383
Աուդիտի և խորհրդատվության ծախսեր	61,469	42,640	-	-	35,758	24,632	-	-	25,711	18,008
Մարքեթինգի և գովազդի ծախսեր	114,761	21,143	-	-	-	-	33,100	15,663	81,661	5,480
Օտարման ծախսեր	27,440	-	-	-	-	-	-	-	27,440	-
Նվիրաբերված ակտիվներ	19,721	16,745	-	-	-	-	-	-	19,721	16,745
Դեբիտորական պարտքերի պահուստներ	12,591	1,648	-	-	-	-	-	-	12,591	1,648
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	14,455	8,387	-	-	6,308	-	-	-	8,147	8,387
Հարկային ծախսեր	25,675	7,250	1,645	-	2,546	2,780	-	-	21,484	4,470
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	323,408	26,713	323,408	26,713	-	-	-	-	-	-
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	196,066	5,305	196,066	5,305	-	-	-	-	-	-
Առողջության ապահովագրություն	2,894,430	132,172	2,894,430	132,172	-	-	-	-	-	-
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	1,077,357	99,831	1,077,357	99,831	-	-	-	-	-	-
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	735	211,831	735	211,831	-	-	-	-	-	-
Բեռների ապահովագրություն	73,029	2,264	73,029	2,264	-	-	-	-	-	-
Գույքի ապահովագրություն	340,896	34,879	340,896	34,879	-	-	-	-	-	-
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	9,801	28,710	9,801	28,710	-	-	-	-	-	-
Վերապահովագրության վճարների բաշխում	5,350,386	149,511	-	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների պահպանում	45,055	7,945	-	-	-	-	-	-	45,055	7,945
Հաղորդակցություն	16,393	1,774	-	-	-	-	-	-	16,393	1,774
Հիմնական միջոցների վաճառքից զուտ վնաս	4,202	-	-	-	-	-	-	-	4,202	-
Անվտանգություն	3,427	-	-	-	-	-	-	-	3,427	-
Անդամավճարներ	5,677	1,060	-	-	-	-	-	-	5,677	1,060
Բարեգործություն	70	2,000	-	-	-	-	-	-	70	2,000
Կարճաժամկետ և ցածր արժեք ունեցող ակտիվների վարձակալության գծով ծախսեր	-	6,664	-	-	-	-	-	-	-	6,664
Այլ	283,045	286,305	201	4,110	258,574	58,632	7,881	42,225	16,388	181,338
Ընդամենը	16,901,884	4,679,735	8,125,655	2,830,996	8,165,773	1,424,915	103,963	88,958	506,493	334,865

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

9. Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ	Վարձակալված տարածքի բարելավում	Շենքեր	Հողատարածքներ	Բժշկական սարքավորումներ և գործիքներ	Համակարգիչներ և այլ սարքավորումներ	Կահույք և հարմարանքներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ	Ընդամենը
<u>Ակզբնական արժեք</u>									
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	123,913	-	10,307	1,343,111	202,278	77,672	-	24,565	1,781,846
Ավելացումներ	335,901	1,076,286	-	471,890	239,727	59,207	135,688	24,307	2,343,006
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	459,814	1,076,286	10,307	1,815,001	442,005	136,879	135,688	48,872	4,124,851
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	459,814	1,076,286	10,307	1,815,001	442,005	136,879	135,688	48,872	4,124,851
Ավելացումներ	860,636	333,313	-	1,199,071	91,526	279,384	34,189	53,179	2,851,298
Օտարումներ	(64,934)	-	-	(2,551)	(1,227)	(14,505)	(12,500)	-	(95,718)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,255,516	1,409,599	10,307	3,011,520	532,305	401,758	157,377	102,051	6,880,433
<u>Կուտակված վաշվածություն</u>									
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	13,620	-	-	691,396	141,778	41,914	-	16,847	905,555
Ավելացումներ	12,689	126,123	-	248,255	53,077	12,134	7,009	961	460,248
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	26,309	126,123	-	939,651	194,855	54,048	7,009	17,808	1,365,803
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	26,309	126,123	-	939,651	194,855	54,048	7,009	17,808	1,365,803
Ավելացումներ	47,238	810	-	365,267	97,745	32,337	18,938	947	563,283
Օտարումներ	-	-	-	(1,804)	(117)	(2,390)	(2,113)	-	(6,424)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	73,547	126,933	-	1,303,114	292,483	83,995	23,834	18,755	1,922,662
<u>Չուտ հաշվեկշռային արժեք</u>									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	110,293	-	10,307	651,715	60,500	35,758	-	7,718	876,291
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	433,505	950,163	10,307	875,350	247,150	82,831	128,679	31,064	2,759,048
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,181,969	1,282,666	10,307	1,708,406	239,822	317,763	133,543	83,296	4,957,771

ա/ Ապահովություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,497,501 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով (2023թ-ին՝ 539,774 հազար դրամ) գույքը գրավադրված է բանկային վարկերի դիմաց:

10. Ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Ծրագրային ապահովում	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>		
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	72,215	72,215
Ավելացումներ	112,778	112,778
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	184,993	184,993
Ավելացումներ	273,281	273,281
Օտարումներ	(16,721)	(16,721)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	441,553	441,553
<i>Ամորտիզացիա</i>		
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	(28,772)	(28,772)
Ամորտիզացիայի վճար	(21,024)	(21,024)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	(49,796)	(49,796)
Ամորտիզացիայի վճար	(40,110)	(40,110)
Օտարումներ	16,720	16,720
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	(73,186)	(73,186)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>		
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	43,443	43,443
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	135,197	135,197
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	368,367	368,367

Արժեզրկման թեսթ

Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում «Արինտերլև» ՓԲԸ-ի՝ «Վարդանանց նորարարական բժշկության կենտրոն»-ի բաժնեմասի արժեքը որոշվել է զեղչված դրամական հոսքերի (DCF) մոդելի միջոցով՝ բիզնեսի փոխհատուցվող գումարը և «Ամբեր Կապիտալ»-ի 26.76% փոքրամասնության բաժնեմասի համամասնական արժեքը գնահատելու համար:

Չեղչված դրամական հոսքերի կանխատեսումների համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ

(i) Չեղչման դրույք

Կիրառվել է 15.28% (դրամով) հարկումից հետո անվանական զեղչի տոկոսադրույք: Տոկոսադրույքը ստացվել է ԱՄՆ դոլարով հիմնված WACC-ից՝ ճշգրտված Հայաստանի գնաճի դիֆերենցիալի համար և ներառում է երկրի ռիսկը, փոքր ընկերության համար կիրառվելիք չափի վճարը և ոլորտային լծակը: Կիրառվող 14.5-16.0% միջակայքը համարվում է ողջամիտ առողջապահական ծառայությունների մասնավոր մատակարարի համար:

Վերջնական արժեքի աճի տեմպ

2025-2030 թվականների դրամական հոսքերը էքստրապոլացվել են անժամկետ հիմունքով՝ օգտագործելով 2.0% անվանական երկարաժամկետ աճի տեմպ, որը համապատասխանում է գնաճին և չափավոր իրական աճին: Վերջնական արժեքը հաշվարկվել է Գորդոնի աճի մոդելի միջոցով և զեղչվել է մինչև 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ը:

(ii) Բյուջեով նախատեսված EBITDA-ի մարժան

Կանխատեսումները հիմնված էին պատմական ցուցանիշների և ղեկավարության ծրագրերի վրա:

«Ինթելիջենթ Մենջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հասույթը, կանխատեսումների համաձայն, 2025 թվականի 6,498,363 հազար դրամից կաճի մինչև 7,473,791 հազար դրամ 2030 թվականին (CAGR 2.84%), իսկ EBITDA մարժաները կբարելավվեն 15.9%-ից → 16.8%՝ արդյունավետության աճի կայունացմանը զուգընթաց:

(iii) Հզայունությունը ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ

Չեղջի տոկոսադրույքի 0.5 տոկոսային կետով աճը կամ աճի տեմպի 0.5 տոկոսային կետով նվազումը կնվազեցնի ձեռնարկության արժեքը մոտավորապես 3-4%-ով: Հիմնավոր պարամետրերի սահմաններում (WACC 14-17%, g 1-3%) ձեռնարկության արժեքը տատանվում է 5.0-ից մինչև 7.2 միլիարդ դրամ, ինչը ենթադրում է 3.6-ից մինչև 5.8 միլիարդ դրամի սեփական կապիտալ: Պնահատումը մնում է կայուն այս միջակայքերում՝ ցուցաբերելով չափավոր զգայունություն և ընդհանուր կայունություն:

11. Վարձակալություն

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
<u>Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ</u>		
Մնացորդն առ 1 հունվարի	1,735,862	1,050,844
Ավելացումներ	610,674	822,080
Մաշվածություն	(216,069)	(137,062)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,130,467	1,735,862
<u>Վարձակալության գծով պարտավորություն</u>		
Մնացորդն առ 1 հունվարի	1,782,075	1,050,844
Ավելացումներ	629,420	768,421
Տոկոսային ծախսեր	233,837	168,700
Վճարումներ	(304,966)	(205,890)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,340,366	1,782,075

12. Հետաձգված հարկ

հազ. դրամ	1- հունվար- 24թ.	(Դուրս գրված)/հաշվարկված շահույթի և վնասի հաշվին	31- դեկտեմբեր- 24թ.
Ժամանակավոր տարբերությունների հարկային ազդեցությունը			
Հիմնական միջոցներ	5,677	162,169	167,846
Արձակուրդի պահուստ	29,151	(1,612)	27,539
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(303,432)	6,746	(296,686)
Վարձակալության պարտավորություն	320,774	14,133	334,907
Դրամական միջոցներ	(338)	317	(21)
Բանկային ավանդներ	(634)	(1,548)	(2,182)
Ներդրումային արժեթղթեր	330	(11,222)	(10,892)
Ապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներ	(4,462)	(472)	(4,934)
Վերապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներ	(9,461)	15,558	6,097
Այլ ակտիվներ	(152)	108	(44)
Ապահովագրական պայմանագրերի պարտավորություններ	11,452	(28,528)	(17,076)
Այլ պարտավորություններ	22,495	(76,716)	(54,221)
Հարկային վնասի փոխանցումներ	56,664	41,695	98,359
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	128,063	120,627	248,690

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ 2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ			
հազ. դրամ	1- հունվար- 23թ.	(Դուրս գրված)/հաշվարկված շահույթի և վնասի հաշվին	31- դեկտեմբեր- 23թ.
Ժամանակավոր տարբերությունների հարկային ազդեցությունը			
Հիմնական միջոցներ	292	5,385	5,677
Արձակուրդի պահուստ	23,018	6,133	29,151
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(189,152)	(114,281)	(303,432)
Վարձակալության պարտավորություն	189,152	131,622	320,774
Դրամական միջոցներ	-	(338)	(338)
Բանկային ավանդներ	-	(634)	(634)
Ներդրումային արժեթղթեր	-	330	330
Ապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներ	-	(4,462)	(4,462)
Վերապահովագրական պայմանագրերի ակտիվներ	-	(9,461)	(9,461)
Այլ ակտիվներ	-	(152)	(152)
Ապահովագրական պայմանագրերի պարտավորություններ	-	11,452	11,452
Այլ պարտավորություններ	-	22,495	22,495
Հարկային վնասի փոխանցումներ	-	56,664	56,664
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	23,310	104,753	128,063

13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցներ բանկում	39,641	267,384
Դրամական միջոցներ դրամարկղում	2,850	3,475
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	77	148
	42,568	271,007

Տոկոսադրույքի ռիսկին խմբի ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը և ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների զգայունության վերլուծությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 23-ում:

14. Սեփական կապիտալ

ա/ Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Ընկերության բաժնետերերի ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

բ/ Շահաբաժիններ

2024թ. և 2023թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո մինչև այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթիվը շահաբաժիններ չեն առաջարկվել:

15. Կապիտալի կառավարում

Խումբը չունի կապիտալի կառավարման ձևակերպված քաղաքականություն, սակայն ղեկավարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ խմբի գործառնական և ռազմավարական պահանջները բավարարելու համար: Խմբի կապիտալի նկատմամբ կիրառելի չեն արտաքին մարմինների պահանջներ:

16. Վարկեր և փոխառություններ

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ամորտիզացված արժեքով չափվող հմբի տոկոսակիր վարկերի և փոխառությունների պայմանագրային պայմանների մասին: Տոկոսադրույքի, արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին հմբի ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 23-ում:

	Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. հազ. դրամ
Գրավով երաշխավորված	6,019,200	4,166,475
Ոչ գրավով երաշխավորված	180,000	-
Վարկային նամակ	-	100,411
Ընդամենը վարկեր և վարկային նամակ	6,199,200	4,266,886

17. Ներդրումներ արժեթղթերում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	609,663
Ոչ ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	-
Վարկային կորստի պահուստ	-	(3,461)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	606,202
	31 դեկտեմբերի 2024թ. Փուլ 1	31 դեկտեմբերի 2023թ. Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	3,461	-
Վարկային կորստի պահուստի զուտ վերագնահատում	(3,461)	3,461
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	3,461
հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
	% Մարման ժամկետ	% Մարման ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	-
Իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
հազ. դրամ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	2,228,592	299,251
Ընդամենը իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,228,592	299,251
Իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	2,374,523	-
Ընդամենը իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	2,374,523	-
	31 դեկտեմբերի 2024թ. Փուլ 1	31 դեկտեմբերի 2023թ. Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	615	-

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ 2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ				
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստի զուտ վերագնահատում	8,706	615		
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,321	615		
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	%	Մարման ժամկետ	%	Մարման ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	8-12.5	2026-2052	9-12.5	2029-2047

18. Բանկային ավանդներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային ավանդներ	1,715,913	1,351,802
Վարկային կորստի պահուստ	(5,034)	-
Ընդամենը բանկային ավանդներ	1,710,879	1,351,802
ԱՊԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	10,098	-
Պարտքային կորստի պահուստի զուտ վերագնահատում	(5,064)	10,098
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,034	10,098

19. Ապահովագրություն և վերաապահովագրություն

Խմբի ենթարկվածությունը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված արժույթային և իրացվելիության ռիսկին բացահայտված է 23-րդ ծանոթագրությունում:

Տրված ապահովագրական պայմանագրեր հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Զուտ		Զուտ	
	Ակտիվներ	Պարտավորություններ	Ակտիվներ	Պարտավորություններ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	-	93,586	-	20,196
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	-	182,649	-	26,087
Առողջության ապահովագրություն	-	1,363,369	-	378,575
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	642,018	-	249,133
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրող-ների պատասխանատվության ապահովագրություն	-	93,380	-	37,136
Բեռների ապահովագրություն	-	66,976	-	8,003
Գույքի ապահովագրություն	-	625,876	-	124,204
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	62,362	-	96,004
Ընդամենը տրված ապահովագրական պայմանագրեր	-	3,130,216	-	939,338
Կնքված վերաապահովագրության պայմանագրեր հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Զուտ		Զուտ	
	Ակտիվներ	Պարտավորություններ	Ակտիվներ	Պարտավորություններ
Ճանապարհորդության ապահովագրություն	(15,166)	-	(4,196)	-

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ					
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ					
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	(51,194)	-	-		15,932
Առողջության ապահովագրություն	(290,312)	-	-		-
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	(568,569)	-	-		20,925
Օդային տրանսպորտի կմախքի և ավիափոխադրողների պատասխանատվության ապահովագրություն	-	27,600	-		1,202
Բեռների ապահովագրություն	(54,162)	-	-		28,023
Գույքի ապահովագրություն	(131,498)	-	-		10,562
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(7,177)	-	-		7,226
Ընդամենը կնքված վերաապահովագրության պայմանագրեր	(1,118,078)	27,600	(4,196)		83,870

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ապահովագրական պայմանագրեր

Ընկերությունը բացահայտման համար տեղեկատվությունը բաժանում է հիմնական պրոդուկտների խմբերի: Այս բաժանումը որոշվում է Ընկերության կառավարման առանձնահատկությունների հիման վրա: Կնքված ապահովագրական պայմանագրերի շրջանակներում զուտ ակտիվների կամ պարտավորությունների վերաբաշխումը, ներառյալ մնացած ապահովագրական ծածկույթի պարտավորությունները և կրած վնասների պարտավորությունները, ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում.

Կամվոր առողջության ապահովագրություն	31 դեկտեմբերի 2024թ.					31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Հունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	266,618	1,004	123,310	(12,357)	378,575	-	-	-	-	-
Ապահովագրական հատույթ	(4,292,857)	-	-	-	(4,292,857)	(356,773)	-	-	-	(356,773)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	102,400	20,789	3,960,080	47,112	4,130,381	20,916	1,004	333,658	(12,357)	343,221
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	3,576,916	-	3,576,916	-	-	211,049	-	211,049
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	102,400	-	-	-	102,400	20,916	-	-	-	20,916
Անբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	20,789	-	-	20,789	-	1,004	-	-	1,004
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	383,164	47,112	430,276	-	-	122,609	(12,357)	110,252
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(4,190,457)	20,789	3,960,080	47,112	(162,476)	(335,857)	1,004	333,658	(12,357)	(13,552)
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	(3)	-	-	-	(3)	-	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(4,190,460)	20,789	3,960,080	47,112	(162,479)	(335,857)	1,004	333,658	(12,357)	(13,552)
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրավճարներ	4,778,919	-	-	-	4,778,919	623,554	-	-	-	623,554
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(3,529,344)	-	(3,529,344)	-	-	(210,348)	-	(210,348)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(102,904)	-	-	-	(102,904)	(21,079)	-	-	-	(21,079)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	4,676,015	-	(3,529,344)	-	1,146,671	602,475	-	(210,348)	-	392,127
Այլ շարժումներ	604	-	-	-	604	-	-	-	-	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	752,777	21,793	554,046	34,755	1,363,371	266,618	1,004	123,310	(12,357)	378,575

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գույքի ապահովագրություն	31 դեկտեմբերի 2024թ.					31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Գումարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	107,176	-	19,474	(2,446)	124,204	-	-	-	-	-
Ապահովագրական հասույթ	(3,095,784)	-	-	-	(3,095,784)	(59,106)	-	-	-	(59,106)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	105,344	1,334	231,385	2,833	340,896	15,413	-	19,497	(2,446)	32,464
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	244,367	-	244,367	-	-	23	-	23
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	105,344	-	-	-	105,344	15,413	-	-	-	15,413
Ամբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	1,334	-	-	1,334	-	-	-	-	-
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	(12,982)	2,833	(10,149)	-	-	19,474	(2,446)	17,028
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(2,990,440)	1,334	231,385	2,833	(2,754,888)	(43,693)	-	19,497	(2,446)	(26,642)
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	(2,990,440)	1,334	231,385	2,833	(2,754,888)	-	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	-	-	-	-	-	(43,693)	-	19,497	(2,446)	(26,642)
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրավճարներ	3,628,225	-	-	-	3,628,225	172,627	-	-	-	172,627
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(244,368)	-	(244,368)	-	-	(23)	-	(23)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(127,701)	-	-	-	(127,701)	(21,935)	-	-	-	(21,935)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	3,500,524	-	(244,368)	-	3,256,156	150,692	-	(23)	-	150,669
Այլ շարժումներ	404	-	-	-	404	177	-	-	-	177
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	617,664	1,334	6,491	387	625,876	107,176	-	19,474	(2,446)	124,204

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	31 դեկտեմբերի 2024թ.					31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Դարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Դարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Հունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	208,849	5,648	38,904	(4,268)	249,133	-	-	-	-	-
Ապահովագրական հատույթ	(1,287,302)	-	-	-	(1,287,302)	(79,729)	-	-	-	(79,729)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	326,185	33,595	698,496	19,081	1,077,357	57,265	5,648	55,402	(4,268)	114,047
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	584,657	-	584,657	-	-	16,498	-	16,498
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	326,185	-	-	-	326,185	57,265	-	-	-	57,265
Ամբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	33,595	-	-	33,595	-	5,648	-	-	5,648
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	113,839	19,081	132,920	-	-	38,904	(4,268)	34,636
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(961,117)	33,595	698,496	19,081	(209,945)	(22,464)	5,648	55,402	(4,268)	34,318
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	(961,117)	33,595	698,496	19,081	(209,945)	-	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	-	-	-	-	-	(22,464)	5,648	55,402	(4,268)	34,318
Դրամական հոսքեր										
Ստացված ապահովագրավճարներ	1,527,696	-	-	-	1,527,696	306,548	-	-	-	306,548
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(583,414)	-	(583,414)	-	-	(16,498)	-	(16,498)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(342,190)	-	-	-	(342,190)	(75,293)	-	-	-	(75,293)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,185,506	-	(583,414)	-	602,092	231,255	-	(16,498)	-	214,757
Այլ շարժումներ	738	-	-	-	738	58	-	-	-	58
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	433,976	39,243	153,986	14,813	642,018	208,849	5,648	38,904	(4,268)	249,133

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ապահովագրական այլ պորտֆելներ	31 դեկտեմբերի 2024թ.					31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Պարտավորություններ առաջացած պահանջների գծով		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Հունվարի 1-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի զուտ պարտավորություններ	165,577	553	24,822	(3,526)	187,426	-	-	-	-	-
Ապահովագրական հատույթ	(1,584,528)	-	-	-	(1,584,528)	(136,767)	-	-	-	(136,767)
Ապահովագրական ծառայությունների ծախսեր	276,308	10,139	306,606	9,986	603,039	24,977	553	29,969	(3,526)	51,973
Առաջացած պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	224,219	-	224,219	-	-	5,147	-	5,147
Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ամորտիզացիա	276,308	-	-	-	276,308	24,977	-	-	-	24,977
Անբարենպաստ պայմանագրերի հետևանքով առաջացած վնասներ	-	10,139	-	-	10,139	-	553	-	-	553
Առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների փոփոխություններ	-	-	82,387	9,986	92,373	-	-	24,822	(3,526)	21,296
Ապահովագրական ծառայության արդյունք	(1,308,220)	10,139	306,606	9,986	(981,489)	(111,790)	553	29,969	(3,526)	(84,794)
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	(501)	-	-	-	(501)	-	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(1,308,721)	10,139	306,606	9,986	(981,990)	(111,790)	553	29,969	(3,526)	(84,794)
Դրամական հոսքեր										-
Ստացված ապահովագրավճարներ	1,820,885	-	-	-	1,820,885	305,985	-	-	-	305,985
Վճարված պահանջներ և այլ ծախսեր	-	-	(224,220)	-	(224,220)	-	-	(5,147)	-	(5,147)
Ապահովագրության ձեռքբերման գծով դրամական հոսքեր	(300,129)	-	-	-	(300,129)	(32,378)	-	-	-	(32,378)
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,520,756	-	(224,220)	-	1,296,536	273,607	-	(5,147)	-	268,460
Այլ շարժումներ	(3,019)	-	-	-	(3,019)	3,760	-	-	-	3,760
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով զուտ պարտավորություններ	374,593	10,692	107,208	6,460	498,953	165,577	553	24,822	(3,526)	187,426

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կամավոր առողջության ապահովագրություն	2024թ.				2023թ.			
	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Վերաապահովագրության պայմանագրերի զուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերաապահովագրական վճարների բաշխումը վերաապահովագրողներին	(1,325,754)	-	-	(1,325,754)	-	-	-	-
Վերաապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	106,807	1,478,415	17,749	1,602,971	-	-	-	-
Վերաապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	106,807	-	-	106,807	-	-	-	-
Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում նոսքացած պահանջների գծով	-	1,209,334	-	1,209,334	-	-	-	-
պարտավորությունների մեջ վերաապահովագրողի բաժնի փոփոխություն	-	269,081	17,749	286,830	-	-	-	-
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսեր	(1,218,947)	1,478,415	17,749	277,217	-	-	-	-
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	320	-	-	320	-	-	-	-
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(1,218,627)	1,478,415	17,749	277,537	-	-	-	-
Դրամական հոսքեր								
Վճարված վերաապահովագրավճարներ	1,222,108	-	-	1,222,108	-	-	-	-
Ստացված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(1,209,333)	-	(1,209,333)	-	-	-	-
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,222,108	(1,209,333)	-	12,775	-	-	-	-
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,481	269,082	17,749	290,312	-	-	-	-
Գույքի ապահովագրություն	2024թ.				2023թ.			
	Մնացորդային ապահո վագրության պարտավորություններ		Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Մնացորդային ապահո վագրության պարտավորություններ		Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ընդամենը	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
Վերաապահովագրության պայմանագրերի զուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	(25,783)	17,403	(2,182)	(10,562)	-	-	-	-
Վերաապահովագրական վճարների բաշխումը վերաապահովագրողներին	(2,729,745)	-	-	(2,729,745)	(33,734)	-	-	(33,734)
Վերաապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	(8,419)	217,702	2,494	211,777	(1,541)	17,403	(2,182)	13,680
Վերաապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	(8,419)	-	-	(8,419)	(1,541)	-	-	(1,541)
Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում նոսքացած պահանջների գծով	-	229,617	-	229,617	-	-	-	-
	-	(11,915)	2,494	(9,421)	-	17,403	(2,182)	15,221

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

պարտավորությունների մեջ վերաապահովագրողի բաժնի փոփոխություն									
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսեր	(2,738,164)	217,702	2,494	(2,517,968)	(35,275)	17,403	(2,182)	(20,054)	
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	39,656	-	-	39,656	(44)	-	-	(44)	
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(2,698,508)	217,702	2,494	(2,478,312)	(35,319)	17,403	(2,182)	(20,098)	
Դրամական հոսքեր									
Վճարված վերաապահովագրավճարներ	2,750,718	-	-	2,750,718	9,536	-	-	9,536	
Ստացված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(130,346)	-	(130,346)	-	-	-	-	
Ընդամենը դրամական հոսքեր	2,750,718	(130,346)	-	2,620,372	9,536	-	-	9,536	
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,427	104,759	312	131,498	(25,783)	17,403	(2,182)	(10,562)	
Ավտոմեքենաների և դրանց օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	2024թ.				2023թ.				
	Մնացորդային ապահո վագրության պարտավորություններ		Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Ընդամենը	Մնացորդային ապահո վագրության պարտավորություններ		Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ	
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Սպազա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ			Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Սպազա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	Ընդամենը
	Վերաապահովագրության պայմանագրերի զուտ մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	(49,116)	31,584	(3,393)	(20,925)	-	-	-	-
Վերաապահովագրական վճարների բաշխումը վերաապահովագրողներին	(636,291)	-	-	(636,291)	(45,685)	-	-	(45,685)	
Վերաապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	(87,341)	546,949	15,029	474,637	(15,576)	43,728	(3,393)	24,759	
Վերաապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	(87,341)	-	-	(87,341)	(15,576)	-	-	(15,576)	
Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում	-	432,101	-	432,101	-	12,144	-	12,144	
Սռաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ վերաապահովագրողի բաժնի փոփոխություն	-	114,848	15,029	129,877	-	31,584	(3,393)	28,191	
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով զուտ ծախսեր	(723,632)	546,949	15,029	(161,654)	(61,261)	43,728	(3,393)	(20,926)	
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(723,632)	546,949	15,029	(161,654)	(61,261)	43,728	(3,393)	(20,926)	
Դրամական հոսքեր									
Վճարված վերաապահովագրավճարներ	1,183,284	-	-	1,183,284	12,145	-	-	12,145	
Ստացված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(432,136)	-	(432,136)	-	(12,144)	-	(12,144)	
Ընդամենը դրամական հոսքեր	1,183,284	(432,136)	-	751,148	12,145	(12,144)	-	1	
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	410,536	146,397	11,636	568,569	(49,116)	31,584	(3,393)	(20,925)	
Վերաապահովագրական այլ պորտֆելներ	2024թ.				2023թ.				

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Ընդամենը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ		Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջների գծով պարտավորությունների մեջ		Ընդամենը
	Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Վնասի բաղադրիչ	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ	Հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ		Բացառելով վնասի բաղադրիչը	Մնացորդային ապահովագրության պարտավորություններ	Հոսքերի ներկա արժեքի գնահատականներ	Ռիսկի ճշգրտում	
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գույք մնացորդները հունվարի 1-ի դրությամբ	(65,734)	20,478	(2,931)	(48,187)		-	-	-	-	
Վերաապահովագրական վճարների բաշխումը վերաապահովագրողներին	(658,596)	-	-	(658,596)		(70,092)	-	-	(70,092)	
Վերաապահովագրողի կողմից փոխհատուցվելիք գումարներ	40,630	170,622	7,767	219,019		(7,915)	22,651	(2,931)	11,805	
Վերաապահովագրության միջնորդավճարների ամորտիզացիա	40,630	-	-	40,630		(7,915)	-	-	(7,915)	
Վերաապահովագրողի բաժինն առաջացած պահանջներում և այլ ծախսերում	-	118,576	-	118,576		-	2,173	-	2,173	
Մնացորդային ապահովագրության պարտավորությունների մեջ վերաապահովագրողի բաժնի փոփոխություն	-	52,046	7,767	59,813		-	20,478	(2,931)	17,547	
Վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով գույք ծախսեր	(617,966)	170,622	7,767	(439,577)		(78,007)	22,651	(2,931)	(58,287)	
Արժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությունը	4,964	-	-	4,964		(503)	-	-	(503)	
Ընդամենը փոփոխություններ համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվության մեջ	(613,002)	170,622	7,767	(434,613)		(78,510)	22,651	(2,931)	(58,790)	
Դրամական հոսքեր										
Վճարված վերաապահովագրավճարներ	701,476	-	-	701,476		12,776	-	-	12,776	
Ստացված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ	-	(118,577)	-	(118,577)		-	(2,173)	-	(2,173)	
Ընդամենը դրամական հոսքեր	701,476	(118,577)	-	582,899		12,776	(2,173)	-	10,603	
Չուտ ապահովագրական պայմանագրերի գծով ակտիվներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,740	72,523	4,836	100,099		(65,734)	20,478	(2,931)	(48,187)	

«Ինթելլիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

20. Պաշարներ

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Դեղորայք և բժշկական պարագաներ	102,202	91,354
Դեղորայք և բժշկական պարագաներ վերավաճառքի համար	27,502	25,140
Այլ	-	734
	129,704	117,228

21. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Ապահովագրական ծածկույթի մասով	75,149	65,611
Կապակցված կողմերից	58,915	57,154
Կանխավճարներից ստացված տոկոսներ	50,286	-
Պետական պատվերի գծով	35,882	17,361
Սոցիալական փաթեթի մասով	5,284	5,652
Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	(4,383)	(5,275)
Այլ	24,465	27,003
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	245,598	167,506
Կանխավճարներ	61,349	39,326
Կապակցված կողմերին տրված կանխավճարներ	18,514	12,279
Այլ	27,953	299
Ընդամենը	353,414	219,410

22. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Բժշկական և այլ պարագաներ	210,216	131,796
Ստացված ծառայություններ	85,493	49,474
Հիմնական միջոցներ	79,488	40,015
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	80,270	27,409
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ՝ բացառությամբ վարկերի և փոխառությունների	455,467	248,694
Չօգտագործված արձակուրդներ	152,993	160,337
Հարկեր	116,380	69,688
Աշխատակիցներին վճարման ենթակա գումարներ	140,104	58,048
Շահաբաժիններ	-	-
Ստացված կանխավճարներ	-	-
Եռակողմ համագործակցության համաձայնագրով սահմանված պարտավորություն	63,788	-
Ընդամենը	928,732	536,767

23. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Ղեկավարության գնահատմամբ բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին, ինչը պայմանավորված է ակտիվների և պարտավորությունների կարճաժամկետ բնույթով կամ երկարաժամկետ ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող շուկայական տոկոսադրույքների հետ մոտավոր համապատասխանությամբ:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս հստակ ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- շուկայական ռիսկ:

Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում հիմնական ռիսկերի կառավարման համակարգի մշակման և հսկողության համար: Խմբի ղեկավարությունը քաջատեղյակ է տվյալ ոլորտի ռիսկերին և խնդիրներին: Քաղաքական, սոցիալական և տնտեսական գործոնները դիտարկվում են կուտակային հիմունքով՝ ռազմավարական որոշումներ կայացնելու համար: Բացի այդ, ղեկավարությունը դասընթացների և այլ գործողությունների միջոցով նպատակ ունի ձևավորել հսկողության կանոնակարգված և կառուցողական միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ պատկերացում ունեն իրենց դերերի և պարտականությունների մասին:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական կորուստ կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում հաճախորդներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերի գծով:

Ֆինանսական ակտիվների և պայմանագրի գծով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին: Ստորև ներկայացված է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2024թ.	2023թ.
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	245,598	167,506
Տրամադրված փոխառություններ	424,203	760,930
Արժեթղթերում ներդրումներ	4,603,115	906,153
Այլ ակտիվներ	11,302	4,253
Բանկային ավանդներ	1,710,879	1,351,802
Բանկային հաշիվների մնացորդներ և դրամական միջոցներ ճանապարհին	42,568	271,007
	7,037,665	3,461,651

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ հստակ կունենա դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Խմբի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները կատարելու:

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ

2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

համար՝ թե՛ սովորական, թե՛ արտասովոր պայմաններում՝ առանց անընդունելի վնասների հանգեցնելու կամ հսկի հեղինակությունը վտանգի ենթարկելու:

Այս նպատակով հսումը կատարում է դրամական հոսքերի կարճաժամկետ կանխատեսումներ՝ հիմք ընդունելով գործառնական և ներդրումային գործունեության բնույթով պայմանավորված ֆինանսական պահանջները: Որպես կանոն, այս պահանջները կանխատեսվում են տարեկան և ամսական կտրվածքով: Խուճը ձգտում է ապահովել դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների այնպիսի չափ, որը կգերազանցի ֆինանսական պարտավորություններից (բացառությամբ առևտրային կրեդիտորական պարտքերից) ակնկալվող դրամական միջոցների արտահոսքը հաջորդ 60 օրերի ընթացքում:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը՝ ներառյալ հաշվարկված տոկոսների վճարումները:

2024թ. հազ. դրամ	մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ					
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարման ենթակա գումարներ	-	2,245,718	-	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	544,683	-	-	-	-
Վարկային նամակ	-	-	-	-	-
Վարկեր	394,870	1,818,364	1,599,586	940,908	2,059,533
Փոխհատուցման պարտավորություն	-	75,178	100,237	75,178	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-
Վարձակալության դիմաց վճարումներ	105,291	300,345	352,850	1,454,611	1,328,632
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	839,149	18,737	35,927	-
Ընդամենը	1,044,844	5,278,754	2,071,410	2,506,624	3,388,165
2023թ. հազ. դրամ	մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ					
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարման ենթակա գումարներ	-	104,268	-	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	260,609	-	-	-	-
Վարկային նամակ	100,411	-	-	-	-
Վարկեր	364,018	1,069,577	998,401	629,625	1,580,555
Փոխհատուցման պարտավորություն	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-
Վարձակալության դիմաց վճարումներ	71,788	251,714	329,274	1,108,418	1,673,659
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	181,086	4,401	-	-
Ընդամենը	796,826	1,606,645	1,332,076	1,738,043	3,254,214

Զի ակնկալվում, որ ժամկետայնության վերլուծությունում ներառված դրամական հոսքերը կարող են առաջանալ շատ ավելի վաղ ժամկետներում կամ նշանակալիորեն տարբեր գումարների չափով:

(ե) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը հսկի եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում՝ արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Խուճը չի կիրառում հեջի հաշվառում շահույթի կամ վնասի տատանումները կառավարելու համար:

Արժույթային ռիսկ

Խուճը ենթարկվում է արժույթային ռիսկին ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթներով՝ հիմնականում ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով արտահայտված գնումների և փոխառությունների հետ կապված:

Ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին

Ստորև ներկայացված է խմբի ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին.

	2024թ.	2023թ.
Չուտ ֆինանսական ակտիվներ / (պարտավորություններ) արտարժույթով	հազ. դրամ	հազ. դրամ
USD	1,332,434	1,144,030
EUR	(1,134,881)	(409,066)
RUB	(321)	2,848
	197,232	737,812

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

	Սփոթ փոխարժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
ՀՀ դրամով	2024թ.	2023թ.
USD 1	396.56	404.79
EUR 1	413.89	447.90
RUB 1	3.71	4.5

Չգայունության վերլուծություն

Ստորև ներկայացված դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր աճը ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ռուբլու նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և նախքան հարկումը շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է ենթադրելով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ, և հաշվի չառնելով կանխատեսվող առթ ու վաճառքի ազդեցությունը.

	USD	EUR	RUB
հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս	Շահույթ կամ վնաս	Շահույթ կամ վնաս
31 դեկտեմբերի 2024թ. (10% փոփոխություն)	133,243	113,488	-
31 դեկտեմբերի 2023թ. (10% փոփոխություն)	114,403	40,907	3

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% նվազումը ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ռուբլու նկատմամբ կունենար համարժեք՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված արտարժույթների վրա վերը նշված գումարների չափով՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում վարկերի և փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված տոկոսադրույքով պարտք) կամ ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխուն տոկոսադրույքով պարտք): Ղեկավարությունը չի կիրառում ֆիքսված կամ փոփոխուն տոկոսադրույքների նկատմամբ խմբի ենթարկվածությունը որոշող ձևակերպված քաղաքականություն: Այնուամենայնիվ, նոր վարկերի կամ փոխառությունների դեպքում ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա՝ մինչև մարման ժամկետն ականյալիղ ժամանակաշրջանի ընթացքում ֆիքսված կամ փոփոխուն տոկոսադրույքներ կիրառելու նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշում կայացնելիս:

Ենթարկվածությունը տոկոսադրույքի ռիսկին

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխությունը 100 բազիսային կետով կապվածներ (կնվածներ) շահույթը կամ վնասը նախքան հարկումը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես արտարժույթի փոխարժեքները, կմնան անփոփոխ:

հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս	
	100 բկ աճ	100 բկ նվազում
2024թ.		
Փոփոխվող տոկոսադրույքով գործիքներ	(262,172)	241,400
2023թ.		
Փոփոխվող տոկոսադրույքով գործիքներ	(17,099)	18,788

24. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական ծառայությունների ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են այլ երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Խումբը չունի համապարփակ ապահովագրական ծածկույթ գործունեության ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունների մասով, որոնք կարող են առաջանալ հմբի տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց: Այնուամենայնիվ, հմբի բժշկական սարքավորումներն ամբողջությամբ ապահովագրված են (Վարդանանց նորարարական բժշկության կենտրոնի դեպքում) և վերջինս ունի վերաապահովագրության պայմանագրեր (EFES ապահովագրական ընկերության դեպքում), ինչը ապահովում է կարևոր ֆինանսական և գործառնական ակտիվների պաշտպանությունը: Գոյություն ունի աննշան ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ հմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Խումբը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ հմբի համախմբված ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

2020թ. հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է տրանսֆերային գնագոյացման օրենսդրությունը: Օրենսդրությունը գործում է 2020թ. և հաջորդ տարիների համար: Տրանսֆերային գնագոյացման տեղական կանոնները համանման են ՏՀԶԿ-ի ուղեցույցներին, սակայն որոշակի հանգամանքներում առկա է անորոշություն հարկային օրենսդրության գործնական կիրառման հետ կապված:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները պարտադրում են հարկ վճարողներին պատրաստել տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթեր վերահսկվող գործարքների համար, սահմանում են լրացուցիչ հարկերի և տոկոսների հաշվեգրման հիմքեր և մեխանիզմներ, եթե վերահսկվող գործարքների գները տարբերվում են շուկայական գներից:

«Ինթելիջենթ Մենեջմենթ» ՍՊԸ
2024թ. համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները կիրառելի են ստորև ներկայացված գործարքների նկատմամբ, եթե վերահսկվող գործարքի հանրագումարը գերազանցում է 200 միլիոն դրամը հարկային տարում:

- միջսահմանային գործարքներ կապակցված կողմերի միջև,
- միջսահմանային գործարքներ օֆշորային գոտիներում գրանցված ընկերությունների հետ՝ անկախ կապակցված կողմ լինելու հանգամանքից,
- կապակցված կողմերի միջև երկրի ներսում իրականացվող որոշ գործարքներ, որոնք սահմանված են ՀՀ հարկային օրենսգրքով:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

25. Կապակցված կողմեր

Տարվա ընթացքում առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է ստորև ներկայացված վարձատրությունը.

	2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
Աշխատավարձ և այլ վճարներ	521,810	183,730
	521,810	183,730

26. Համախմբված հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

27. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար՝ ինչպես նաև ընկերությունների կողմից:

(ա) Համախմբման հիմունքներ

(i) Դուստր կազմակերպություններ

Դուստր կազմակերպությունները խմբի կողմից վերահսկվող ընկերություններ են: Խումբը վերահսկողություն ունի կազմակերպության նկատմամբ, երբ այդ կազմակերպությունում իր ներգրավվածության արդյունքում այն ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և կազմակերպության նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն: Դուստր կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ներառվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ վերահսկումը սկսելու պահից մինչև վերահսկման դադարեցումը: Անհրաժեշտության դեպքում դուստր կազմակերպությունների կողմից կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում կատարվում են փոփոխություններ՝ խմբի կողմից ընդունված քաղաքականության հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով: Դուստր կազմակերպությունում չվերահսկող բաժնեմասերին բաժին ընկնող վնասը վերագրվում է չվերահսկող բաժնեմասերին, նույնիսկ եթե դրա արդյունքում չվերահսկող բաժնեմասերի մնացորդը դառնում է բացասական:

(ii) Համախմբման ընթացքում բացառվող գործառնություններ

Ներխաճային հաշվարկների մնացորդները և գործառնությունները, ինչպես նաև ներխաճային գործառնություններից առաջացող ցանկացած չիրացված եկամուտները և ծախսերը բացառվում են: Բաժնային մեթոդով հաշվառվող ներդրման օբյեկտների հետ իրականացվող գործառնություններից առաջացող չիրացված եկամուտը բացառվում է ներդրման դիմաց խմբի կողմից ներդրման օբյեկտում ունեցած մասնակցության չափով: Չիրացված վնասը բացառվում է նույն կերպ ինչ որ և չիրացված եկամուտը՝ միայն արժեզրկման հայտանիշ չհանդիսանալու չափով:

(բ) Հասույթ

Հաճախորդների հետ պայմանագրերին վերաբերող խմբի հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղանդության մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 5(դ)-ում:

(գ) Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

Խմբի ֆինանսական եկամուտը և ֆինանսական ծախսերը ներառում են.

- տոկոսային եկամուտը,
- տոկոսային ծախսը,
- փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով,
- ֆինանսական ծախսերում ներառված վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսային ծախսերը:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Անուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը դադարում է պարտքային առումով արժեզրկված լինելուց, հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հիմունքով:

(դ) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ կորուստը իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով: Արտարժույթի վերափոխարկումից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(ե) Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց զեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս:

Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել կարճաժամկետ դրամական պարզևավճարների տեսքով, եթե հսկման ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես անցյալ ծառայության արդյունք և կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

(դ) Շահութահարկ

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված հոդվածներին:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի կամ վնասի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույթաչափերը, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ եռայան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում:

- այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման հետ կապված այն գործարքում, որը չի հանդիսանում բիզնեսի միավորում և որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա,
- այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք վերաբերում են դուստր կազմակերպություններում, ասոցիացված կազմակերպություններում և համատեղ ձեռնարկումներում կատարվող ներդրումներին, այնքանով որքանով հսկման կարող է վերահսկել ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման ժամկետները, և հավանական է, որ դրանք չեն հակադարձվի մոտ ապագայում, և
- այն հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են գույքի սկզբնական ճանաչման արդյունքում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ հսկման ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթի գումարը որոշվում է հակադարձման ենթակա համապատասխան հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումների մասով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է համաձայն առանձին դուստր կազմակերպությունների գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Զճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ ակտիվները:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույթաչափերը, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝

հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով հսումքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե հսումքը տվյալ պահին ունի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցելու իրազործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվները և հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահույթահարկին, որը զանգված է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվներ զուտ հիմունքով, կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները:

(Է) Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, արտադրության կամ վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկայիս վայր և առկա վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ գնահատված ծախսումները:

(ը) Հիմնական միջոցներ

(i) Ճանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսումները, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսումները, տեղանքի վերականգնման ծախսումները, ինչպես նաև կապիտալացված փոխառության ծախսումները: Ձեռք բերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մաս, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Եթե հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղադրիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված օգուտը և վնասը որոշվում է համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ եկամուտ/Այլ ծախս» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ հավանական է, որ հսումք կհոսեն այդ ծախսումների հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

(iii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման համար պատրաստ լինելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման համար պատրաստ լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Վարձակալված ակտիվների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է վարձակալության ժամկետից և ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հայտնի է, որ հսումբը ձեռք կբերի ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի վերջում: Հողատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ստորև ներկայացված են հիմնական միջոցների խոշոր բաղկացուցիչների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն հաշվետու և համադրելի ժամանակաշրջանների համար.

– շենքեր	40 տարի
– ցանցային ենթակառուցվածք	5-25 տարի
– սարքավորումներ	1-10 տարի
– փոխադրամիջոցներ	5 տարի
– տնտեսական միջոցներ	1-5 տարի
– վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավումներ	վարձակալության ժամկետից և 20 տարի ժամկետից նվազագույնը

Մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(թ) Ոչ նյութական ակտիվներ

(i) Ամորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվներ

Ռադիոհաճախականության օգտագործման համար վճարվող կանխավճարները դասակարգվում են որպես ամորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներ: Այս ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և տարեկան կտրվածքով վերանայվում են արժեզրկման հայտանիշների համար:

(ii) Այլ ոչ նյութական ակտիվներ

Խմբի կողմից ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ունեն օգտակար ծառայության սահմանափակ ժամկետ, չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

(iii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ ավելացնում են այն առանձին ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները, որին վերաբերում են: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ Խմբի ներսում ստեղծված գույքի և ֆիրմային անվանումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

(iv) Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի գծով՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում վերջինիս օգտագործման համար պիտանի դառնալու ամսաթվից, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար հետևյալն են.

– լիցենզիաներ և ապրանքային նշաններ	6-16 տարի
– բիլինգային համակարգ	10 տարի
– այլ համակարգչային ծրագրեր	1-10 տարի
– հաճախորդների բազա	8 տարի
– տարողունակության ՕԱԻ	5-15 տարի

Ամորտիզացիայի հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(Ժ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Ծանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնավորման ժամանակ: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, երբ հսումբը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը (եթե այն առևտրական դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ) կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հոդվածի դեպքում, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ չպարունակող առևտրային դեբիտորական պարտքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով:

(ii) Դասակարգում և հետագա չափում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ պարտքային գործիքներում ներդրումների համար, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ բաժնային գործիքներում ներդրումների համար, կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հսումբը փոխում է ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը, որի դեպքում փոփոխության ազդեցությունը կրող բոլոր ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրը:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար և,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքում ներդրումը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ինչպես ներկայացված է վերը, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով: Սկզբնական ճանաչման պահին Խուճբը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ Էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Ֆինանսական ակտիվներ. Բիզնես մոդելի գնահատում

Խուճբը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ դրամական միջոցների ակնկալվող արտահոսքին, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Խճբի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում ֆինանսական ակտիվների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները:

Ֆինանսական ակտիվների փոխանցումը երրորդ կողմերին այնպիսի գործարքներում, որոնք չեն բավարարում ապաճանաչման պայմանները, չի դիտարկվում որպես վաճառք այս նպատակի համար, և Խուճբը շարունակում է ճանաչել այդ ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրային նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվներ. Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» բաղկացած է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար փոխհատուցումից, ինչպես նաև շահույթի մարժայից:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, Խուճբը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դեպքում գնահատվում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է

այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այդ պայմանը: Այս գնահատումն իրականացնելիս հսումբը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը կամ ժամկետները,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են հսմբի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ֆինանսական ակտիվ):

Վաղաժամ մարման պայմանը համապատասխանում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարում հանդիսանալու չափանիշին, եթե կանխավճարի գումարն ըստ էության իրենից ներկայացնում է մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսների չվճարված գումարները, որոնք կարող են ներառել պայմանագրի վաղաժամ դադարեցման համար ողջամիտ լրացուցիչ փոխհատուցում:

Ֆինանսական ակտիվներ. Հետագա չափում, օգուտներ և վնասներ

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ամորտիզացված արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով: Տոկոսային եկամուտը, փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը և արժեզրկումը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ. Դասակարգում, հետագա չափում, օգուտներ և վնասներ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսային ծախսը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած օգուտ կամ կորուստ նույնպես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, բանկային օվերդրաֆտները և առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

(iii) Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, հսումբը գնահատում է, թե արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ՝ իրական արժեքով:

Հսումբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, թե արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Հսումբը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս հսումբը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Հսումբը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանության (օրինակ՝ փոխարկման պայմանի ներառում):

Եթե ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող փոփոխված ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր չեն, փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը: Այս դեպքում, հսկման վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտումից առաջացող գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ կորուստ՝ շահույթի կամ վնասի կազմում: Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը վերահաշվարկվում է որպես վերաբանակցված կամ փոփոխված պայմանագրային դրամական հոսքերի ներկա արժեք, որոնք զեղչվում են ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խուճմբն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե փոփոխությունը (կամ փոխանակումը) չի հանգեցնում ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչմանը, հսկմանը կիրառում է այն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը, համաձայն որի ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է, երբ փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման, այսինքն, հսկմանը ճանաչում է փոփոխության (կամ փոխանակման) արդյունքում առաջացող ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի ճշգրտում շահույթում կամ վնասում՝ փոփոխության (կամ փոխանակման) ամսաթվի դրությամբ:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ բանկերի կողմից ֆիքսված տոկոսադրույքների փոփոխությունները ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով բանկերն իրավունք ունեն կատարել նման փոփոխություն և հսկմանը հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքը հսկմանը հաշվառում է կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Խուճմբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Խուճմբը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է ելնելով հետևյալ որակական գործոններից.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները գուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխումը հաշվառվում է որպես մարում, ապա ցանկացած

կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես մարումից օգուտի կամ կորստի մաս: Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխումը չի հաշվառվում է որպես մարում, ապա ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում փոփոխված պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում:

(iv) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Խումբը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնց շրջանակում փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված կամ բոլոր, կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են: Խումբը նաև ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորությունից առաջացող դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, որի դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն՝ իրական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորության ապաճանաչման ժամանակ մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ՝ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամային ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Տոկոսադրույքի հենանիշի բարեփոխում

Երբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման հիմքը փոխվել է տոկոսադրույքի հենանիշի բարեփոխման արդյունքում, Խումբը թարմացրել է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ արտացոլելու համար բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխությունը: Պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման հիմքի փոփոխությունը պահանջվում է տոկոսադրույքի հենանիշային բարեփոխմամբ, եթե առկա են հետևյալ պայմանները.

- փոփոխությունն անհրաժեշտ է որպես բարեփոխումների անմիջական հետևանք, և
- պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին /փոփոխությունից անմիջապես առաջ/:

Երբ փոփոխություններ են կատարվել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության մեջ՝ ի լրումն տոկոսադրույքի հենանիշային բարեփոխմամբ պահանջվող դրամական միջոցների պայմանագրային հոսքերի որոշման հիմքի փոփոխության, Խումբը նախ թարմացրեց ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ արտացոլելու համար բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխությունը: Դրանից հետո Խումբը կիրառեց հաշվապահական հաշվառման թաղաթականությունը՝ լրացուցիչ փոփոխությունների փոփոխման համար:

(v) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացվում է զուտ գումարն այն և միայն այն դեպքում, երբ հսումքը տվյալ պահին ունի գումարները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

(ի) Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրվող հավելյալ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալից նվազեցում՝ առանց որևէ հարկային ազդեցությունների:

(լ) Արժեզրկում

(i) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական գործիքներ և պայմանագրի գծով ակտիվներ

Խումքը ճանաչում է կորստի պահուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: Խմբային հիմունքով գնահատվող առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով կորստի պահուստը միշտ չափվում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

Երբ Խումքը որոշում է, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները, այն դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Խմբի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի և պարտքի հիմնավորված գնահատման վրա հիմնված վերլուծությունը և ապագայամետ տեղեկատվությունը:

Խումքը ենթադրում է, որ տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, եթե այն ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Խումքը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում, եթե:

- հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի պարտքի հետ կապված իր պարտականությունները, եթե Խումքը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (վերջինիս առկայության դեպքում), կամ
- ֆինանսական ակտիվն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն այն ակնկալվող պարտքային կորուստներն են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո հաջորդող 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից (կամ ավելի կարճ ժամկետում, եթե ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետը պակաս է 12 ամսից):

Առավելագույն ժամկետը, որը դիտարկվում է ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս, պայմանագրի առավելագույն ժամկետն է, որի ընթացքում Խումքը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ֆինանսական գործիքի պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են: Պարտքային կորուստները չափվում են որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (պայմանագրին համապատասխան

Խմբին հասանելիք դրամական հոսքերի և Խմբի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերություն):

Ակնկալվող պարտքային կորուստները զեղչվում ֆինանսական ակտիվի արդյունավետ տոկոսադրույթով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խումբը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, երբ տեղի են ունեցել մեկ կամ մի քանի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է՝ պարտագանցումը կամ ավելի քան 90 օր ժամկետանց դառնալը,
- Խմբի կողմից փոխառության կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Խումբն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ հաճախորդը կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստը նվազեցվում է այդ ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում, երբ Խումբը չունի ֆինանսական ակտիվն ամբողջությամբ կամ դրա մի մասը փոխհատուցելու հիմնավոր ակնկալիք: Խումբը չի ակնկալում դուրսգրված գումարների էական փոխհատուցում: Այնուամենայնիվ, դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները կարող են դեռևս հանդիսանալ կատարողական գործողությունների առարկա՝ հասանելի գումարների փոխհատուցման հետ կապված Խմբի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

(ii) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Խմբի ոչ ֆինանսական ակտիվների, բացառությամբ պաշարների և հետաձգված հարկային ակտիվների, հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված համարվել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են ակտիվի փոխհատուցվող գումարը: Գուդվիլի և օգտակար ծառայության անսահմանափակ ժամկետ ունեցող կամ շահագործման համար դեռ ոչ պիտանի ոչ նյութական ակտիվների համար փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր տարի նույն ժամանակ:

Արժեզրկման ստուգման նպատակով ակտիվները, որոնց արժեզրկումը հնարավոր չէ գնահատել անհատական հիմունքով, խմբավորվում են ակտիվների փոքրագույն խմբերի, որոնք շարունակական օգտագործման արդյունքում առաջացնում են այլ ակտիվներից կամ ակտիվների խմբերից կամ դրամաստեղծ միավորից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր:

Գուդվիլի արժեզրկման ստուգման նպատակով՝ դրամաստեղծ միավորները, որոնց բաշխվել է գուդվիլը, միավորվում են այնպես, որպեսզի արժեզրկման ստուգման մակարդակն արտացոլի այն նվազագույն մակարդակը, որում ներքին կառավարման նպատակներով գուդվիլը ենթարկվում է մոնիտորինգի: Բիզնեսի միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը բաշխվում է դրամաստեղծ միավորների այն խմբերին, որոնք ակնկալվում է, որ օգուտներ կստանան բիզնեսի միավորման սիներգիաներից:

Ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնը՝ օգտագործման արժեք և իրական արժեք՝ համաձայն վաճառքի ծախսերը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղչվում են մինչև վերջիններիս ներկա արժեքը՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի տվյալ շուկայի ներկա գնահատականը և այդ ակտիվին կամ դրամաստեղծ միավորին բնորոշ ռիսկերը: Արժեքը կումից կորուստ ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարը:

Արժեքը կումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Դրամաստեղծ միավորների գծով ճանաչված արժեքը կումից կորուստը բաշխվում է այնպես, որ նախ նվազեցվի դրամաստեղծ միավորին (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբին) բաշխված գույքի հաշվեկշռային արժեքը և, այնուհետև, այդ դրամաստեղծ միավորի (դրամաստեղծ միավորների խմբի) կազմի մեջ մտնող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները՝ համամասնորեն:

Գույքի գծով արժեքը կումից կորուստը չի հակադարձվում: Այլ ակտիվների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջաններում ճանաչված արժեքը կումից կորուստը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, պարզելու համար, թե արդյոք գոյություն ունի որևէ հայտանիշ ըստ որի արժեքը կումից կորուստը նվազել է կամ այլևս գոյություն չունի: Արժեքը կումից կորուստը հակադարձվում է այն դեպքում, եթե տեղի է ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեքը կումից կորուստը հակադարձվում է միայն այնքանով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե այդ ակտիվի գծով արժեքը կումից կորուստ ճանաչված չլինի:

(ի) Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ հստակ է, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի ընթացիկ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը գեղչելով հարկումից առաջ այն դրույքաչափով, որն արտացոլում է տվյալ շուկայում փողի ժամանակային արժեքը և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Չեղչի ծախսագրումը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

Տեղանքի վերականգնում

Կիրառելի օրենսդրական պահանջների համաձայն՝ տեղադրված ցանցային հարմարանքների համար վարձակալված տարածքի վերականգնման գծով պահուստը ճանաչվում է հարմարանքների տեղադրման պահին:

(ծ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում հստակ է գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

Խուճբը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի մեկնարկին կամ փոփոխության դեպքում հստակ է վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչին՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Խուճբը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած

կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ համբիս չի փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ հսումբը կիրառործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ համբի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, հսումբը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Հսումբը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխում վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե հսումբը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե հսումբը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե հսումբը խելամտորեն համոզված է, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների համբի գնահատականի փոփոխություն, եթե հսումբը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Հսումբը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունները ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության համար:

Խուճբը՝ որպես վարձատու

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի մեկնարկին կամ փոփոխության դեպքում Խուճբը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչին՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Երբ Խուճբը հանդես է գալիս որպես վարձատու, վարձակալության սկզբում այն որոշում է, թե արդյոք վարձակալությունը հանդիսանում է ֆինանսական կամ գործառնական վարձակալություն:

Վարձակալությունը դասակարգելիս Խուճբը գնահատում է, թե արդյոք վարձակալության շրջանակում փոխանցվում են հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Եթե ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են, վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, այլապես՝ որպես գործառնական վարձակալություն: Որպես այս գնահատման մաս, Խուճբը դիտարկում է որոշակի ցուցանիշներ, մասնավորապես, արդյոք վարձակալության ժամկետը ներառում է ակտիվի տնտեսական ծառայության մեծ մասը:

Երբ Խուճբը հանդես է գալիս որպես միջանկյալ վարձատու, այն առանձին է հաշվառում վարձակալության հիմնական պայմանագրում և ենթավարձակալությունում իր մասնաբաժինները: Խուճբը ենթավարձակալությունը դասակարգում է հիմք ընդունելով վարձակալության հիմնական պայմանագրից առաջացող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը, այլ ոչ՝ հիմքում ընկած ակտիվը: Եթե վարձակալության հիմնական պայմանագիրն իրենից ներկայացնում է կարճաժամկետ վարձակալություն, որի նկատմամբ Խուճբը կիրառվում է վերը նշված ազատումը, ենթավարձակալությունը դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն:

Եթե պայմանավորվածությունը պարունակում է վարձակալության և ոչ վարձակալության բաղադրիչներ, Խուճբը հատուցումը պայմանագրի բաղադրիչների միջև բաշխելու համար կիրառում է ՖՀՄՍ 15:

Գործառնական վարձակալությունից ստացված վարձավճարները Խուճբը ճանաչում է որպես եկամուտ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում՝ որպես «այլ հասույթ» հոդվածի մաս:

28. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2025թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Խուճբը ժամկետից շուտ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

Փոխանակելիության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություն)

2023 թվականի օգոստոսի 15-ին ՀՀՄՍ-ն հրապարակեց «Փոխանակելիության բացակայություն»-ը, որով փոփոխվեց ՀՀՄՍ 21 «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը» (Փոփոխություններ): Փոփոխություններն առաջացել են ՖՀՄՍ Մեկնաբանությունների կոմիտե ներկայացված դիմումի հետևանքով՝ կապված փոխարժեքի որոշման հետ, երբ առկա է փոխանակման հնարավորության երկարատև բացակայություն: Նախքան փոփոխությունները ՀՀՄՍ 21-ը չէր ներառում հստակ պահանջներ փոխարժեքի որոշման համար, երբ արժույթը փոխարկելի չէր այլ արժույթի, ինչը գործնականում հանգեցրեց տարածայնությունների: Կոմիտեն առաջարկեց, որպեսզի ՀՀՄՍ Խորհուրդը մշակի ՀՀՄՍ 21-ի նեղ շրջանակի փոփոխություններ՝ այս խնդիրը լուծելու համար: Հետագա քննարկումներից հետո ՀՀՄՍ Խորհուրդը 2021 թվականի ապրիլին հրապարակեց ՀՀՄՍ 21-ի առաջարկվող փոփոխությունների նախագիծը, իսկ վերջնական փոփոխությունները հրապարակվեցին 2023 թվականի օգոստոսին: Փոփոխությունները պահանջում են գնահատել, թե երբ է արժույթը փոխանակելի այլ արժույթի հետ, և երբ՝ ոչ: Փոփոխությունների համաձայն

կազմակերպությունը պետք է գնահատի սփոթ փոխարժեքը, եթե այն եզրակացնում է, որ արժույթը փոխանակելի չէ այլ արժույթի հետ:

Հետևյալ փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2026 թվականի հունվարի 1-ից սկսած ժամանակաշրջանի համար.

Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

Ի պատասխան ՖՀՄՍ-ների մեկնաբանությունների կոմիտեին ուղղված հարցերին և իրագործումից հետո ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքների» դասակարգման և չափման պահանջների իրականացված վերանայումից բխող հարցերին՝ 2024 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ-ն իրապարակեց ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ կատարված փոփոխությունները: Փոփոխությունները փոխում են ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի հետևյալ պահանջները:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում

Էլեկտրոնային փոխանցումների միջոցով մարված ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

- տոկոսային տարրեր հասարակ վարկային պայմանագրում (մայր գումարի վճարումներ և տոկոսների գնահատում - «SPPI թեստ»)
- Պայմանագրային պայմաններ, որոնք փոխում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ չափը
- Առանց ետընթացության իրավունքի ֆինանսական ակտիվներ գործառույթներով
- Ներդրումներ պայմանագրային կապակցված գործիքներում:

Բացահայտումներ

- Ներդրումներ բաժնային գործիքներում, որոնք չափվում են իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով:
- Պայմանագրային պայմաններ, որոնք կարող են փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետը կամ գումարը:

Փոփոխությունները կարող են էական ազդեցություն ունենալ այն հարցի վրա, թե ինչպես են կազմակերպությունները հաշվառում ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը և ինչպես են դասակարգվում ֆինանսական ակտիվները: Փոփոխությունները թույլ են տալիս կազմակերպությանը վաղաժամկետ ընդունել միայն ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և հարակից բացահայտումների հետ կապված փոփոխությունները և կիրառել մնացած փոփոխությունները ավելի ուշ: Սա հատկապես օգտակար կլինի այն կազմակերպությունների համար, որոնք ցանկանում են վաղաժամկետ ընդունել փոփոխություններն այնպիսի ֆինանսական գործիքների համար, որոնք ունեն ESG (բնապահպանական, սոցիալական և կառավարման) կամ նմանատիպ բնութագրեր:

ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների տարեկան բարելավումներ

Տարեկան բարելավումները սահմանափակվում են փոփոխություններով, որոնք կա՛մ հստակեցնում են ՖՀՄՍ ստանդարտի ձևակերպումները, կա՛մ ուղղում են համեմատաբար աննշան անցանկալի հետևանքները, բացթողումները կամ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջների միջև հակասությունները: Առաջարկվող բարելավումներն ամփոփված են մեկ փաստաթղթում: Տարեկան բարելավումների այս ցիկլը վերաբերում է հետևյալին.

Հեջային հաշվառում առաջին անգամ որդեգրողի կողմից (Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 1-ում՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրում)

- Իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև հետաձգված տարբերության բացահայտում

- (Փոփոխություններ ՖՅՄՍ 7-ի իրականացման ուղեցույցում)
- Շահույթ կամ վնաս ապաճանաչման արդյունքում (ՖՅՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- Ներառություն և վարկային ռիսկի բացահայտում (Փոփոխություններ ՖՅՄՍ 7-ի իրականացման ուղեցույցում)
- Վարձակալության գծով պարտավորությունների ապաճանաչում (ՖՅՄՍ 9-ի փոփոխություններ)
- Գործարքի գին (ՖՅՄՍ 9-ի փոփոխություններ)
- «Փաստացի գործակալի» սահմանում (ՖՅՄՍ 10-ի փոփոխություններ)
- Ծախսերի մեթոդ (ՖՅՄՍ 7-ի փոփոխություններ):

Վերջնական փոփոխությունները հրապարակվել են 2024 թվականի հուլիսին:

Հետևյալ փոփոխությունները ուժի մեջ կմտնեն 2027 թվականի հունվարի 1-ից հետո սկսվող ժամանակաշրջանի համար:

ՖՅՄՍ 18 Ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում

«Ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում» ՖՅՄՍ 18-ը փոխարինում է «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ՀՀՄՍ 1-ին և պարտադիր բնույթ է կրում 2027 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: ՖՅՄՍ 18-ը, որը հրապարակվել է ՀՀՄՍԽ-ի կողմից 2024 թվականի ապրիլի 9-ին, սահմանում է զգալի նոր պահանջներ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման համար՝ կենտրոնանալով հետևյալի վրա.

- Շահույթ կամ վնասի մասին հաշվետվությունը, ներառյալ պահանջները պարտադիր ենթագումարների համար, որոնք պետք է ներկայացվեն: ՖՅՄՍ 18-ը ներկայացնում է պահանջներ եկամուտների և ծախսերի հոդվածների համար, որոնք պետք է դասակարգվեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հինգ կատեգորիաներից մեկում: Այս դասակարգման արդյունքում ներկայացվում են որոշակի ենթագումարներ, օրինակ՝ գործառնական կատեգորիայի բոլոր եկամուտների և ծախսերի հոդվածների հանրագումարը, ներառյալ «գործառնական շահույթի կամ վնասի» նոր պարտադիր ենթագումարը:
- Տեղեկատվության համախմբում և տարանջատում, ներառյալ ընդհանուր սկզբունքների ներդրումը, թե ինչպես պետք է տեղեկատվությունը համախմբվի և տարանջատվի ֆինանսական հաշվետվություններում:
- Ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչներին (MPM) առնչվող բացահայտումներ, որոնք ֆինանսական կատարողականի չափումներ են՝ հիմնված ՖՅՄՍ-ներով պահանջվող ընդհանուր կամ ենթաընդհանուր գումարի վրա համապատասխան ճշգրտումներով (օրինակ՝ «ճշգրտված շահույթ կամ վնաս»): Կազմակերպություններից կպահանջվի բացահայտել MPM-ն իրենց ֆինանսական հաշվետվություններում, ներառյալ MPM-ի համադրումը ՀՀՄՍ-ի ստանդարտներին համապատասխան հաշվարկված մոտակա ընդհանուր կամ ենթաընդհանուր գումարի հետ: ՖՅՄՍ 18-ի նպատակն է բարելավել ընկերությունների գործունեության արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվությունների համեմատելիությունը և թափանցիկությունը: ՖՅՄՍ 18-ը նաև հանգեցրել է չնչին փոփոխություններին դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում:

ՖՅՄՍ 19 Դուստր ընկերություններ առանց հանրային ֆինանսական հաշվետվողականության. Բացահայտումներ

2024 թվականի մայիսի 9-ին ՀՀՄՍԽ-ը հրապարակեց ՖՅՄՍ 19-ը՝ «Դուստր ընկերություններ առանց հանրային ֆինանսական հաշվետվողականության. բացահայտումներ»: Շահագրգիռ կողմերը դիմել էին ՀՀՄՍԽ՝ խնդրելով թույլատրել դուստր կազմակերպությանը, որը հաշվետու է իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ՖՅՄՍ կիրառող մայր կազմակերպության առջև, կիրառել ՖՅՄՍ-ներն իր սեփական ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտման նվազեցված պահանջներով: Ելնելով այս դիմումից՝ ՀՀՄՍԽ-ը իր հետազոտական պորտֆելում ավելացրեց մի նախագիծ առանց հանրային ֆինանսական հաշվետվողականության դուստր ընկերությունների համար բացահայտման նվազեցված պահանջներ ապահովելու վերաբերյալ: Նախագիծն ավարտվեց ՖՅՄՍ 19-ի թողարկմամբ, որը համապատասխան դուստր ընկերություններին թույլ է տալիս կիրառել բացահայտման նվազեցված պահանջներ՝ միաժամանակ կիրառելով ճանաչման, չափման և ներկայացման պահանջները: Օրինակ, ՖՅՄՍ 19-ի համաձայն, կազմակերպությունը, որն ունի գործարքներ ՖՅՄՍ 2-ի /Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ/ շրջանակներում, չի

կիրառի ՖՀՄՍ 2.44-52-ի բացահայտման պահանջները, որոնք շատ ընդարձակ են: Փոխարենը, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի միայն ՖՀՄՍ 19-ի 31-34-րդ պարագրաֆների տեղեկատվությունը, որը ներառում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման պայմանավորվածությունների նկարագրությունը, բաժնետոմսերի օպցիոնների չափը և իրագործման միջին կշռված արժեքները, կազմակերպության՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների իրական արժեքը չափելու կարգը, ինչպես նաև ՖՀՄՍ 2-ի շրջանակներում գործարքների վերաբերյալ այլ ընդհանուր տեղեկությունները:

Բացահայտման պահանջների կրճատման աստիճանը պատկերացնելու համար պետք է նշել, որ ՖՀՄՍ 2-ի՝ բացահայտման պահանջներին վերաբերող հատվածը ներկայումս պարունակում է 991 բառ, մինչդեռ ՖՀՄՍ 19-ը պարունակում է ընդամենը 250 բառ՝ կապված ՖՀՄՍ 2-ի համաձայն տեղեկատվության բացահայտման հետ: ՖՀՄՍ 19-ի պահանջներին համապատասխանելու չափանիշները հետևյալն են.

- Կազմակերպությունը դուստր ընկերություն է հանդիսանում (ինչպես սահմանված է ՖՀՄՍ 10-ի /Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ/ Հավելված Ա-ում),
- Կազմակերպությունը չունի հանրային հաշվետվողականություն, և
- Կազմակերպությունն ունի վերջնական կամ միջանկյալ մայր ընկերություն, որը հրապարակում է հանրային օգտագործման համար հասանելի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք համապատասխանում են ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին: Կազմակերպությունն ունի հանրային հաշվետվողականություն, եթե.
- նրա պարտքային կամ բաժնային գործիքները շրջանառվում են բաց շուկայում, կամ այն գտնվում է բաց շուկայում շրջանառելու համար այդպիսի գործիքներ թողարկելու գործընթացում, կամ
- այն ֆիդուցիար պարտականությունների շրջանակում պահում է ակտիվներ արտաքին կողմերի լայն խմբերի համար՝ որպես իր հիմնական գործունեություններից մեկը:

2025 թվականի հունվարի 1-ից գործող նոր ստանդարտները, մեկնաբանությունները և փոփոխությունները ազդեցություն չունեն խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: